

Gorenjski Glas

PETEK, 7. AVGUSTA 2009

Leto LXII, št. 62, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Stanovanjski blok za starostnike

Na Jesenicah gradijo blok z oskrbovanimi stanovanji, ki bodo namenjena starejšim. Stanovalcem bodo nudili pomoč pri vsakodnevnih opravilih.

URŠA PETERNEL

Jesenice - "To ne bo dom za ostarele, temveč stanovanjski blok, ki bo zgrajen tako, da bo starejšim olajšal bivanje, prek dodatnih storitev pa bodo lahko dobili tudi pomoč pri vsakodnevnih opravilih," je bistvo oskrbovanih stanovanj pojasnil **Vinko Pogačnik** iz družbe Oniks Invest. To podjetje namreč na Bokalovi ulici na Jesenicah, v neposredni bližini doma starostnikov, gradi stanovanjski blok z 28 oskrbovanimi stanovanji. Ta naj bi bila namenjena zlasti upokojencem,

parom ali posameznikom, ki so še vitalni in lahko živijo povsem samostojno ali pa že potrebujejo določeno pomoč pri vsakodnevnih opravilih, denimo kuhanju, pranju perila, pospravljanju ... Te storitve naj bi stanovalcem novega bloka nudil bližnji Dom upokojencev dr. Franceta Berglja, ki je po Pogačnikovih besedah že izrazil pripravljenost za tovrstno sodelovanje. Objekt bo tudi po tehnični plati prilagojen potrebam starejših in bivalno oviranih oseb. Vsako stanovanje bo opremljeno tudi z gumgom za klic v sili. Po-

sebnost bloka bo še, da bodo v pritličju uredili skupni prostor za druženje. V bloku bo enajst dvosobnih stanovanj, pet enoipolsobnih ter dvanajst garsonjer. Stanovanja bodo prek izbrane ne-premičinske hiše začeli prodajati prihodnjo pomlad, ko bo znana tudi njihova cena. Pogačnik je zagotovil, da bo cena kljub nadstandardu dosegljiva za bodoče stanovalce, tudi zato, ker gre za manjše stanovanjske enote. Stanovanja bodo vseljiva konec aprila prihodnje leto. Celoten projekt je vreden okrog dva milijona evrov.



Blok z oskrbovanimi stanovanji naj bi bil zgrajen do pomladi prihodnje leta. / Foto: Janez Pipan

Sončna energija za čistilno napravo

Tretjino energije, potrebne za čiščenje odpadnih vod, bo ustvarila sončna elektrarna.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - Komunala Radovljica v torek predala na novo sončno fotovoltaično elektrarno, nameščeno na centralni čistilni napravi in zbirnem centru za ravnjanje z odpadki Radovljica. Z njo bodo ustvarili tretjino energije, ki jo za delovanje potrebuje čistilna naprava, z Elektrom Gorenjska pa so se do-



Na strehah dveh objektov Centralne čistilne naprave, ki imata primerno lego za izkorisčanje sončne energije ter ustrezeno kritino, je nameščenih 452 solarnih modulov.

Centralna čistilna naprava Radovljica prečisti okoli 800 tisoč kubičnih metrov odvedene vode po kanalizaciji in sprejme tisoč kubičnih metrov vsebin greznic z območja občin Radovljica in Žirovnica.

govorili tudi za prevzem proizvedene električne energije v javno omrežje. Gre za eno večjih tovrstnih elektrarn, ki je v obliki 452 solarnih modulov nameščena na strehah

dveh objektov Centralne čistilne naprave.

Predvidena letna proizvodnja znaša skoraj sto tisoč kilovatnih ur zelene električne energije in predstavlja pri-

hranek 64 ton ogljikovega dioksida letno, kolikor bi ga proizvedla klasična elektrarna na fosilna goriva. Za naložbo v sončno elektrarno v vrednosti 422 tisoč evrov je Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, namenil kredit v višini 80 odstotkov vrednosti celotne investicije.

Kot je poudaril direktor Komunale Radovljica Drago Finžgar, so v podjetju ponosni, ker z novim načinom pridobivanja energije za delovanje čistilne naprave pomembno pripomorejo k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida v ozračje. "Računamo, da se bo ekološka ozaveščenost širila in da bodo našemu zgledu sledili tudi drugi," je optimističen Finžgar.

Znižali smo cene za najem sefov.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

Priprave na pandemijo

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - "Običajna sezonska gripe se v večjem številu pojavi konec decembra ozira na januarja, a se bojim, da bi nova gripe lahko izbruhnila že prej. Prvi pokazatelj bo čas, ko se bodo odprla šolska vrata," je povedal prof. dr. Franc Strle, dr. med., predstojnik Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja v Ljubljani. Iz Univerzitetnega kliničnega centra so sporočili, da pospešeno pripravljajo protokol za morebitno pandemijo, poleg tega, da naj bi v čim večji meri zagotovili, da se okuženi z novo gripo v bolnišničnih prostorih ne bi srečevali z drugimi bolniki, je dr. Strle opozoril: "Bolj kot prostori znajo biti ozko grlo kadri. V zdravstvu nimamo dodatnega kadra, ki bi čakal na pandemijo, ampak bi se v tem primeru morali čim bolj (re)organizirati, s čim manj škode za druge bolnike in z odlogom nenujnih obravnav." Do včeraj dopoldne je bilo v Sloveniji potrjenih 153 primerov okužbe z virusom nove gripe. Dr. Strle opozarja, da panika ne koristi nikomur.

62

GG+

Profesorju nemščine ni pod čast, da dela kot pleskar

Jožef Krč iz Kokre ima v žepu diplomo filozofske fakultete, a ker kot profesor nemščine ni dobil službe, se je začel ukvarjati s plesarskimi deli, ki jih je veseljem opravjal že kot študent.

GG+

Peš v Španijo

Jernej Ajdovec je v 59 dneh prehodil 2.900 kilometrov dolgo pot od Šenčurja do Santija de Compostele na zahodu Španije, kjer se konča znamenita romarska pot Camino de Santiago.

EKONOMIJA

Na "horuk" nad elektro podjetja

Država kot večinska lastnica elektro-distribucijskih podjetij namerava že z novim letom razdeliti ta podjetja na tržno in omrežno usmerjene družbe. V sindikatih je zavrelo, zahtevajo dialog in pripravljajo opozorilno stavko.

KMETIJSTVO

Lubadar tudi letos napada z vsemi "kanoni"

Lubadar tudi letos močno ogroža gozdove na Zgornjem Gorenjskem. Do konca julija so odkrili 30 tisoč kubičnih metrov "lubadar", količina pa se bo do konca leta verjetno približala lanski.

VREME

Prevladovalo bo sončno vreme, danes zjutraj bo ponekod po nižinah megla. V nedeljo popoldne in proti večeru bodo v gorskem svetu nevinte.

14/26 °C
jutri: sončno



vsebina

11

13

17

18

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

SDS za spremembe zakona o dohodnini

Poslanska skupina SDS je v obravnavo vložila novelo zakona o dohodnini, s katero naj bi razbremenili slovensko gospodarstvo. Osnovna rešitev predloga zakona, so poudarili, je dvig meje prihodkov davčnega zavezanca iz naslova opravljanja dejavnosti z 42 na 100 tisoč evrov. "To pomeni, da lahko zavezanci pri ugotavljanju davčne osnove zahteva upoštevanje normiranih odhodkov, ki po sedanji zakonodaji znašajo 25 odstotkov, kar je odločno premalo, zato predlagamo dvig na 40 odstotkov," razlagajo v SDS. V praksi to pomeni, še dodajajo, da se v primeru 1000 evrov prihodka prizna 400 evrov stroškov, v dohodninsko osnovo pa se šteje 600 evrov. "S spremembou zakona predlagamo tudi, da bi zahtevo za upoštevanje normiranih odhodkov lahko podali tudi tisti zavezanci, ki so imeli v zadnjem poslovnom letu zaposlenega še enega delavca, kar sedaj ni mogoče," poudarjajo v poslanski skupini SDS. Prepričani so, da bi omenjena sprememba delovala pozitivno na samozaposlovanje in povečano gospodarsko aktivnost. M. R.

LJUBLJANA

Prepričani v vrnitev v parlament

Po vzponih in padcih, ki jih je doživel v devetih letih, je NSi spet na poti vzpona, je ob devetletnici NSi poudarila predsednica stranke Ljudmila Novak. Prepričana je, da Slovenija potrebuje stranko, kot je NSi. "To je stranko, ki deluje v interesu tistih Slovencev, ki želijo živeti in delati v duhu trajnih in tradicionalnih slovenskih in krščanskih vrednot," je še dejala Ljudmila Novak. Predsednica stranskega sveta Mojca Kucler Dolinar pa meni, da se stranka volivcem ni iznevela in se jim bo zato uspelo vrnilti v parlament. Jeseni stranka pripravlja kongres, za katerega pa se zaenkrat še ne ve, ali bo tudi volilni. M. R.

MOJSTRANA

Maša ob prazniku Marije Snežne

V kapeli Matere božje na Kredarici so v sredo pripravili tradicionalno mašo ob cerkvenem prazniku Marije Snežne. Prvo kapelo so na tem mestu zgradili leta 1896 na pobudo takratnega župnika na Dovjem Jakoba Aljaža. Omenjeno kapelo so neznanci leta 1952 porušili, štirideset let kasneje pa so jo nadomestili z današnjo kapelo. V omenjeni kapeli so pred tremi leti postavili tudi spominsko ploščo hrvaškemu kardinalu Alojziju Stepincu. Maše se ob prazniku Marije Snežne udeleži večje število vernikov, ki se tu zberejo tudi vsako prvo sredo po 15. avgustu, prazniku Marijinega vnebovzetja. M. R.

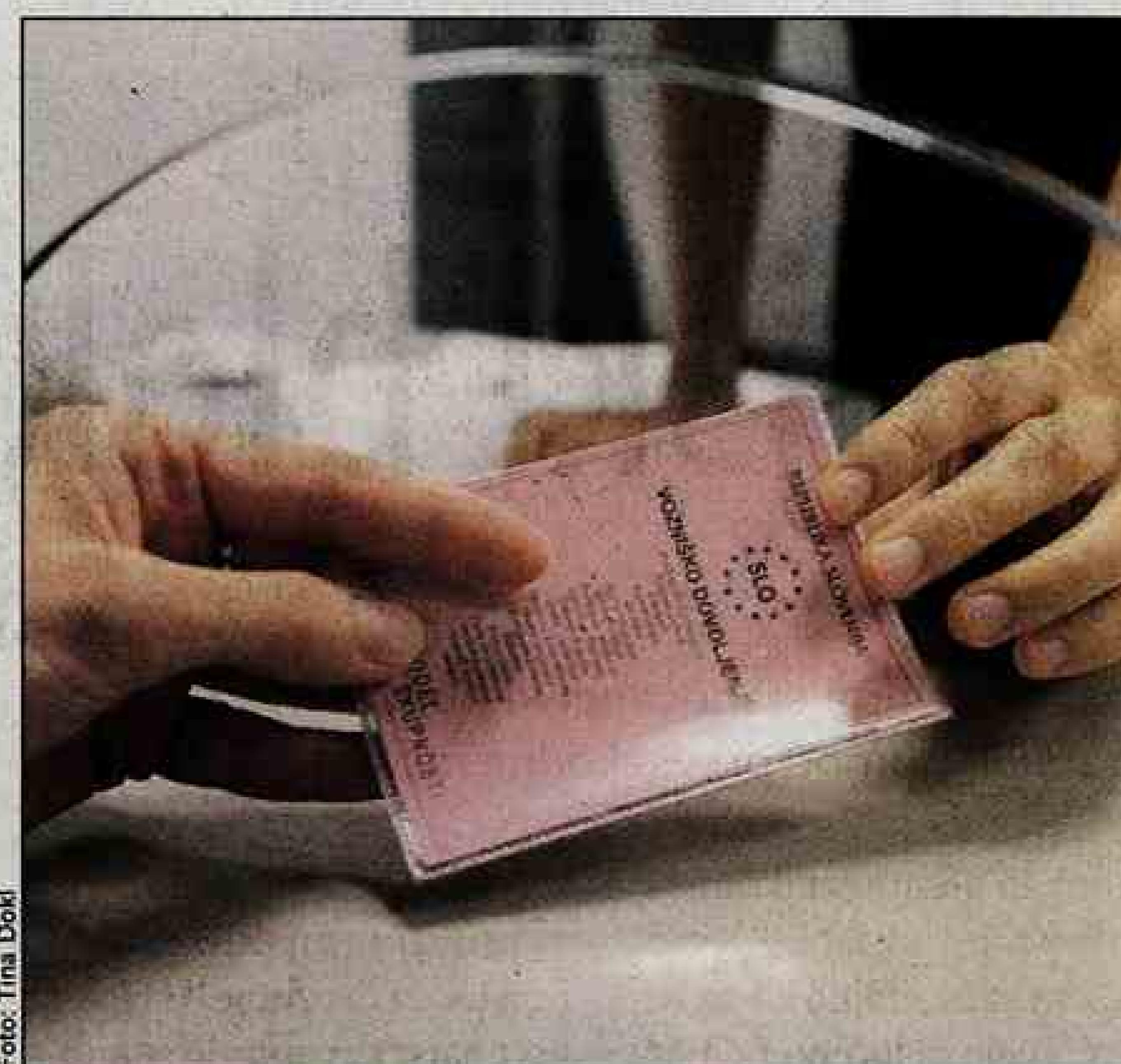
Ministrstva klestijo stroške

Z ukrepi za dodatno znižanje javnofinančnih izdatkov v javnem sektorju naj bi letos prihranili več kot tristo milijonov evrov.

MATEJA RANT

Ljubljana - Vlada se je na seji minuli teden seznanila tudi z izvedenimi ukrepi in njihovimi učinki za dodatno znižanje javnofinančnih izdatkov v javnem sektorju. V poročilu, ki ga je pripravilo ministrstvo za javno upravo, ugotavljajo, da ministrstva izvajajo ukrepe. Večina ministrstev je tako že pregledala in analizirala obstoječo sistematizacijo delovnih mest in na podlagi tega sprejela posamezne spremembe, s katerimi naj bi optimizirali in racionalizirali poslovanje.

Tako spoštujejo sklep, poudarjajo pri ministrstvu za javno upravo, na podlagi katerega naj bi do konca leta število zaposlenih zmanjšali za dva odstotka. Ražen tega so ministrstva zmanjšala obseg študentskega dela in racionalizirala službene poti zaposlenih doma in v tujini. "V delegaciji se vključuje minimalno število zaposlenih, zaposleni se udeležujejo le najnajnejših konferenc in sestankov v tujini, za prevoz pa se izbira najcenejše prevozno sredstvo," navajajo v poročilu. Znižali so tudi stroške zu-



V okviru varčevalnih ukrepov vlade posamezne upravne enote načrtujejo ukinitve nekaterih krajevnih uradov.

nanjih izvajalcev. Ugotavljajo še, da so ministrstva na področju informatike nakup nove opreme odloži-

la oziroma omejila na najnajnejše zamenjave in nadgradnjo le tistih programskih licenc, ki so nujne po-

Vlada je v okviru varčevalnih ukrepov sprejela tudi uredbo, na podlagi katere so za 25 odstotkov zmanjšali stroške uporabe službenih mobilnih telefonov in storitev mobilne telefonije v organih državne uprave. Ministrom, generalnemu sekretarju vlade, vodji kabineta predsednika vlade in državnim sekretarjem recimo so po novem znesek mesečnega komuniciranja omejili na 110 evrov.

trebne za njihovo nemotenje delovanje. Prihranke iščijo tudi pri najemnih pogodbah, upoštevajo pa tudi ukrep o dvajsetodstotnem znižanju investicijskih odhodkov, še dodajajo pri ministrstvu za javno upravo.

Izdelane varčevalne programe je ministrstvo za javno upravo pridobilo tudi od vseh upravnih enot. Na podlagi tega, poudarjajo pri ministrstvu, so stroške poslovanja znižale na najnižjo možno raven. V okviru tega posamezne upravne enote načrtujejo tudi ukinitve krajevnih uradov in nekaterih prostorov za sklepanje zakonskih zvez. Pri ministrstvu za javno upravo so pojasnili, da ta čas nimajo nobene vloge za ukinitve kategora od krajevnih uradov na Gorenjskem. Odločitev o njihovem zaprtju je sicer v pristojnosti načelnika upravne enote, ki mora pred ukinitvijo krajevnega urada pridobiti soglasje ministrstva. Razlogi za ukinitve, so še dodali pri ministrstvu, so predvsem v zaznanem premajhnem interesu strank in s tem posledično neželenih dodatnih nepotrebnih stroških obratovanja.

Pričakujejo odpoved stavke

Po torkovem sestanku z direktorji domov za starejše in predstavniki sindikata pri ministrstvu za delo pričakujejo, da so odpravljene vse nejasnosti glede izvajanja dogovora.

MATEJA RANT

Ljubljana - Z namenom, da bi dokončno razčistili odprta vprašanja glede izvajanja aprila sklenjenega dogovora med ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter sindikatom, so se v torek predstavniki ministrstva ustali z nekaterimi direktorji domov za starejše občane in

sindikalnimi predstavniki v teh domovih. Na sestanku so sodelovali tudi predstavniki sindikata zdravstva in socialnega varstva Slovenije in predstavniki skupnosti domov.

"Na ministrstvu pričakujemo, da so vse nejasnosti v zvezi z izvajanjem dogovora odpravljene in da bo stavka s strani sindikata zdravstva

in socialnega varstva v Sloveniji, za katero po mnenju ministrstva že do sedaj ni bilo razlogov, dokončno odpovedana," so po sestanku sporočili z ministrstvom. Dodali so še, da bodo predstavniki ministrstva, sindikata in skupnosti domov prihodnjem teden tudi pregledali celotno vsebino dogovora in ga po potrebi dopolnili tako,

da bo jasen in pregleden za vse izvajalce. S sestankom so bili zadovoljni tudi v stavkovnem odboru, saj naj bi prišlo do bistvenega napredka pri realizaciji dogovora. Zato so odpovedali za minuto sredo napovedano stavko in jo preložili na sredo, 30. septembra, če jim do takrat ne bi uspelo uresničiti dogovora v vseh točkah.

V Bohinju želijo več policistov

MATEJA RANT

Bohinj - Bohinjski župan Franc Kramar je ministrico za notranje zadeve Katarino Kresal v pismu pozval, naj zagotovi večjo prisotnost police v njihovi občini. V pismu opozarja, da sredi turistične sezone Bohinj obiše več kot pet tisoč ljudi na dan, kar skupaj z domačimi predstavlja populacijo deset ti-

soč ljudi. Varnostne razmere po njegovem policijski postaji Bled sicer še obvladuje, a se je kljub temu povečalo število nekaterih kriminalnih dejanj.

Zaradi pomanjkanja kadrov, je poudaril Kramar, se je prisotnost policistov v njihovi občini močno zmanjšala. "Posledica tega so vlongi v parkirne avtomate in gostinske lokale ter zmanjšan nad-

zor prometne varnosti." Kot pravi, se zaveda finančne in gospodarske krize, a se je obenem po njegovem treba zavedati tudi dejstva, da je turizem ena izmed priložnosti za prihodnost, da tudi Bohinj obiskujejo tuji turisti ter da Bohinjsko jezero in okolica ležita v Triglavskem narodnem parku, ki je območje varovane narave in je zato nezadostno osvetljeno in tako v

nočnih urah idealno za kriminalna dejanja. Kritično naj bi bilo zlasti ob prireditvah, saj zaradi pomanjkanja kadrov ni mogoče zagotoviti, da bi bilo prisotno zadostno število policistov. Zato verjame, nadaljuje v pismu, da bo ministrica zagotovila kadrovsko dovolj močno ekipo policistov v policijski postaji Bled, saj bi s tem pripomogla k boljši splošni in prometni varnosti tudi na njihovem območju. Dodal je, da še ni ugasnila tudi želja po policijskem oddelku v Bohinju.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Avtokarto prejme MARJAN KUKEČ iz Kranja.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Vstopnice za Festival Radovljica

Če želite prejeti dve brezplačni vstopnici za katerikoli koncert v okviru Festivala Radovljica, morate poznati odgovor na naslednje vprašanje: Kateri po vrsti je ta festival? Poklicite nas danes ali v pondeljek, od 13. do 16. ure, na telefon: 04/201 42 41. Prvih šest bo prejelo vabilo za brezplačni vstopnici.

Koncerti se začnejo že jutri, 8. avgusta, končali se bodo v nedeljo, 23. avgusta. Koncerti bodo v Radovljici, v Velesovem in v Ljubljani, izbirate pa lahko med naslednjimi: Emma Kirkby in London Baroque (Velika Britanija), Gunnar Idenstam in Johan Hedin (Švedska), Rolf Lislevand in Thor-Harald Johnsen (Norveška), Harmonia Antiqua Labacensis (Slovenija), Janusz Olejniczak (Poljska), Trompeten Consort Friedemann Immer (Nemčija), Tasto Solo (Španija), Cinquecento (Avstrija), Dominique Visse in Cafe Zimmermann (Francija) in Pino de Vittorio Ensemble (Italija). Več informacij dobite na: www.festival-radovljica.si. D. K.

Bližje obali, dražje parkiranje

V najbolj obiskanih gorenjskih turističnih krajih boste za uro parkiranja največkrat plačali en evro, za celodnevno parkiranje pa boste odšteli od dva evra in pol naprej.

ANA HARTMAN

Bled, Bohinj, Kranjska Gora - V poletnih mesecih so najbolj priljubljeni gorenjski turistični kraji (Bled, Bohinj, Kranjska Gora) preplavljeni z avtomobili, kar prinaša dober zaslužek tudi upravljencem parkirišč. Cene parkirnin so različne, povsod pa na ta način zbrani denar porabijo namensko.

V občini Bled je zaradi zaščite priobalnega pasu v prvih coni, to je na Cesti svobode, parkiranje omejeno na dve uri; cena za eno uro znaša evro, za dve uri pa je treba odšteti 2,5 evra. Na Veslaški promenadi (zraven Riklijevega parka) je cena enournega parkiranja 1,5 evra, vsaka nadaljnja ura pa nanese 0,5 evra. Dnevna parkirnilna na makadamskem parkirišču pri TVD Partizan vas bo stala 2,5 evra, pod Krimom boste za eno uro odšteli evro, za vsako nadaljnjo uro pa bo treba dodati še pol evra. Če se boste želeli ohladiti na drugi strani jezera, boste za vašega jeklenega konjička na parkirišču pri regatnem centru v Mali Zaki odšteli en evro na uro, medtem ko celodnevno parkiranje stane 2,5 evra. Nekoliko bolj se boste morali stegniti v žep na parkirišču ob kampu v Veliki Zaki, kjer je cena celodnevnega parkiranja šest evrov, po 14. uri pa polovico manj.



Pobrane parkirnine v turističnih krajih namenijo za urejanje parkirišč, cest, okolja ...

Vsa omenjena parkirišča so v lasti ali najemu občine Bled, ki je lani pobrala za 163 tisoč evrov parkirnin, letos pa naj bi se predvidoma iz tega načinka v občinski proračun našlo 20 tisoč evrov manj. Pretezen del pobrane parkirnine namenijo za urejanje parkirišč in prometne infrastrukture, del pa tudi za delovanje sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

V Kranjski Gori parkirnine ni, jo pa pobirajo v alpskih dolinah. V Vrath vam bo Planinsko društvo Dovje-Mojstrana za osebno vozilo zaračunalo 2,5 evra na dan, na parkirišču v Planici, ki je v lasti Smučarske Zveze Slo-

venije, upravlja pa ga Športno društvo Varpa, pa bo treba za dnevno parkirnilno odšteti 2,1 evra. Na Vršiču je namesto parkirnine treba plačati prispevek za ekološko urejanje, ki za osebna vozila znaša tri evre. Ves izkupiček po besedah župana Jureta Žerjava porabijo za urejanje Vršiča, odvoz smeti, sanitarije in subvencioniranje avtobusnega prometa na relaciji Bovec-Kranjska Gora, s čimer želijo zmanjšati količino avtomobilske pločevine v osrčju Triglavskega naravnega parka.

O parkirnih v bližini Bohinjskega jezera smo poročali že v torkovem Gorenjskem

glasu. Spomnimo le, da je za parkiranje ob jezeru treba odšteti evro na uro, medtem ko je na nekaj sto metrov oddaljenem parkirišču možno celo brezplačno parkiranje. Številni pohodniki pa avtomobile pustijo tudi na parkirišču pod Vogarjem, kar jih stane evro na uro oz. osem evrov na dan. "Vse parkirnine, pa tudi izkupiček od cestnine na cesti Voje-Vogar, ki stane deset evrov, namenimo za vzdrževanje in asfaltiranje cest na Vogar in Voje," je pojasnil Pavel Zalokar, predsednik Krajevne skupnosti Stara Fužina, ki upravlja s parkiriščem pod Vogarjem.

Upravičeni sumi delavcev

Vse kaže, da so s stečajem Loških tovarn hladilnikov namerno zavlačevali.

STEFAN ŽARGI

Škofja Loka - Vse bolj se kaže, da so bili sumi delavcev, zlasti sindikalistov LTH, upravičeni. Stečajni upravitelj Dušan Taljat namreč odpira tisto, na kar so zaposleni in sindikalisti ves čas letošnje agonije, in celo že ob začetku krize lani jeseni, opozarjali. Da namreč obstaja v času, ko so začele zamujati plače, za zadnje štiri meseca pa jih sploh niso dobili, nevarnost, da se že močno potopljen podjetje v ozadju izčrpava, s postopkom stečaja pa se prav zaradi tega namerno zavlačuje. Manevri in izgovori večinskega lastnika, ki je bil tedaj tudi direktor, Miloša Kodreta, in kasneje tudi Iztoka Hohnjeca, naj bi namreč omogočili, da se je Kodre, ki je bil tudi preko svojega drugega podjetja Agovit tudi LTH-jev največji upnik, po ugotovitvah stečaj-

nika Taljata neupravičeno poplačeval, sebi prodal blagovno znamko LTH, neupravičeno poplačeval nekatere druge upnike, izplačeval odškodnine ter sklepal čudne posle s precejšnjo poslovno škodo za odstop nekaterih upnikov od terjatev. Stečajni upravitelj mora namreč pregledati vsa plačila upnikom v letu pred začetkom stečaja in ugotoviti, ali niso bili upniki pri tem v neenakopravnem položaju. Ugotovil je tudi, da so bile v času, ko delavci niso dobili plač, prodane nekatere nepremičnine v Pulju, Zagrebu in Beogradu, delavcem pa so trdili, da za plače ni denarja. Stečajni upravitelj je navedeno označil kot sum kaznivega dejanja in bo o tem obvestil pristojne organe, od vseh, ki so bili neupravičeno poplačani, pa bo zahteval vrnitev plačil, če tega ne bodo izpolnili, pa jih čaka sodna pot.

KRANJ

Storitev MoneyGram tudi v Gorenjski banki

Od srede naprej je tudi v dvajsetih poslovalnicah Gorenjske banke uporabnikom na voljo storitev MoneyGram, ki omogoča preprosto, varno, poceni in zelo hitro prejemanje oz. pošiljanje denarja na več kot 180 tisoč lokacij v 190 državah po svetu. Če se delovni čas poslovalnic na obeh lokacijah, pri pošiljalcu in prejemniku, vsaj delno ujema in sta torej obe poslovalnici odprt, je gotovina izbrani valuti lahko pri prejemniku že v desetih minutah. Ne prejemnik in ne pošiljalci denarja za to ne potrebujeta računa pri banki, zadostuje že osebni dokument. V Gorenjski banki ob tem še poudarjajo, da storitev odlikujejo tudi nizki stroški in konkurenčni menjalni tečaji. C. Z.

Inšpekcija zavrača obtožbe župana

Stanje v prostoru je predvsem odraz in posledica kakovosti prostorskih izvedbenih aktov, ki jih sprejme občina.

MARJANA AHAČIČ

Bohinj, Ljubljana - Republiški inšpektorat za okolje in prostor se je odzval na obtožbe o neaktivnosti pri odpravljanju črnih gradenj v občini Bohinj, na kar je ministra Karla Erjavca s pismom pred kratkim opozoril bohinjski župan. Kot smo poročali, naj bi ga k pisanku poziva minister spodbudilo prav poročilo inšpekcije, iz katerega je po županovem mnenju razvidno, da niti eden od ukrepov, ki so jih izvedli v zadnjih dveh letih, ne predvideva izdaje odločbe o odstranitvi spornega objekta.

Kot pravijo na Inšpektoratu RS za okolje in prostor, so z občine Bohinj v zadnjih dveh letih zares dobili enajst prijav, torej toliko, kot jih omenja poročilo, ki so ga pripravili za občino. "V dveh primerih je

izrečen ukrep gradbenega inšpektorja, v štirih primerih ni kršitev zakona, v petih primerih pa inšpektor še dopolnjuje ugotovitve, potrebne za odločitev," pojasnjujejo, in dodajo, da gre pri slednjih za ograjo, za katero je občina izdala soglasje za gradnjo, prenovu objekta, dve leseni lopi ter hlev. "Niti število prijav, ki jih je poslala občina v letu dni in pol, niti opisano stanje inšpeksijskih postopkov ne vrste prijavljenih zadev ne kažejo na "anarhijo v prostoru", kaj šele 18 let "nepravnega funkcioniranja države" v območju občine Bohinj, kar si

cer opisuje in navaja župan v dopisu ministru."

Pri tem še poudarjajo, da je stanje v prostoru odraz in posledica predvsem kvalitete prostorskih izvedbenih aktov, ki jih sprejema občina. "V Inšpektoratu RS za okolje in prostor na problem prostorskih izvedbenih aktov prav v območju občine Bohinj, še posebej za območje Triglavskega naravnega parka, opozarjam že vrsto let." Kot še poudarjajo, ne morejo biti odgovorni za vse nepravilnosti, ki so se v prostoru dogajale v zadnjih osemnajstih letih, saj je bil še pet let

Gradbeni inšpektorji v OE Kranj so v letu 2008 uvedli 355 novih postopkov, skupaj pa so vodili 501 inšpeksijski postopek, 51 izvršilnih postopkov in večje število prekrškovnih postopkov. Opravili so 1055 inšpeksijskih pregledov in zaslijanj.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cvetlo Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cvetlo Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;

stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA

Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; malo oglasi in oznaravnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrtek neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt. / Gorenjski glas je potrdnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov. / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačilniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračan DDV po stopnji 8,5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prenovili most

Kranjska Gora občinski praznik praznuje na dan, ko je pred 114 leti Jakob Aljaž na vrhu Triglava postavil znameniti stolp.

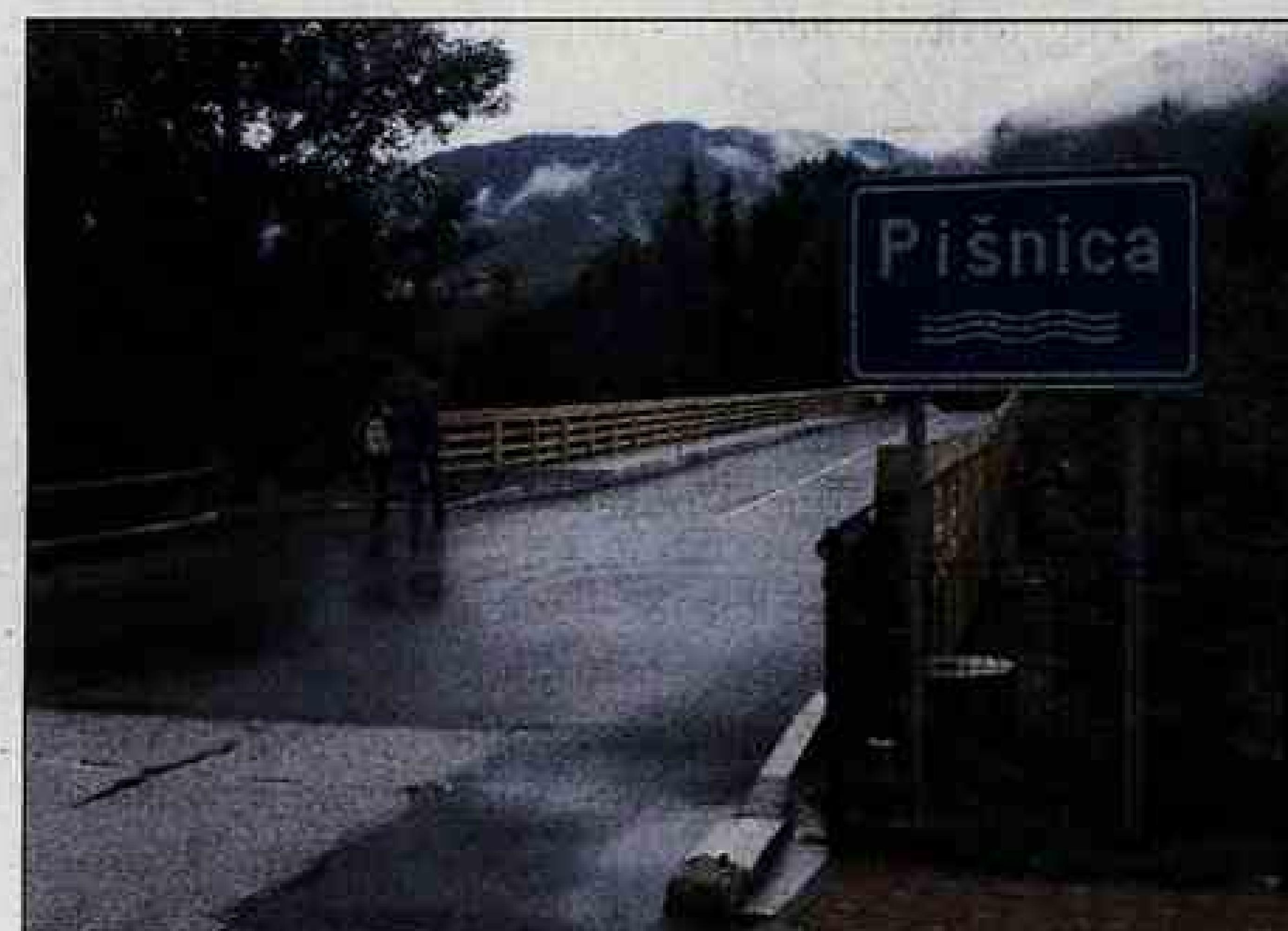
MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora - Tik pred osrednjo slovesnostjo, ki jo na večer pred občinskim praznikom, 7. avgustom, na osrednjem trgu vsako leto pripravijo na obletnico postavitve znamenitega Aljaževega stolpa, so v četrtek v Kranjski Gori odprli prenovljeni Petakov most. Za temeljito prenovo skoraj štrideset metrov dolgega mostu je občina namenila 460 tisoč evrov.

Praznovanje so Kranjsko-gorčani nadaljevali na osrednji slovesnosti na Trgu na Gorici, kjer je Župan Jure Žerjav podelil občinska priznanja. Po sklepu občinskega sveta so jih letos dobili Franc Lakota, alpinist, gorski reševalec in vođnik iz Mojstrane za uspehe na podro-

čju planinstva ter Turistično društvo Rateče - Planica za uspehe na področju turizma. Izjemno aktivno društvo, ki ta čas šteje 170 članov, bo prihodnje leto praznovalo osemdesetletnico obstoja. Letos pa znotraj društva obležejujo dve okrogli obletniči: dvajseto obletnico sekcije za ročna dela ter že trideseto obletnico organizacije Srečanja na Tromeji. Ena odmevnih prireditiv, ki jo v Ratečah pripravijo vsako leto, pa je Vaški dan, ki ga bodo na vaškem trgu tudi letos pripravili 15. avgusta.

V Kranjski Gori bodo praznovanje občinskega praznika zaključili danes, prav na praznični dan, s kolesarskim izletom po občini, ki ga že tradicionalno pripravlja domače društvo invalidov.



Petakov most naj bi bil zgrajen na začetku prve svetovne vojne in se je imenoval Scottyjev most. Kasneje so ga domačini preimenovali v Koširjev in nato Petakov most.

RIBČEV LAZ

Kresna noč v Bohinju

Konec tedna bo v Bohinju znova v znamenju tradicionalne Kresne noči, ki jo organizira Turistično društvo Bohinj. V okviru Kresne noči bo tako drevi ob 19. uri v Ribčevem Lazu Pod Skalco že druga revija narodno zabavnih ansamblov. Za ogrevanje bodo poskrbeli duo Cvetje v jeseni in folklorna skupina kulturnega društva Bohinj, nato pa bodo nastopili ansambl Eiga, Štajerski fakini, Florjan in T'pravi muzikantje. Večer bodo zaokrožili z "vražjo žurko" ansambla Zapeljivke. V soboto pa se bo prav tako Pod Skalco odvijal zabavni večer, ki ga bodo ob 23. uri kronali z ognjemetom, ob 21.30 pa bodo na jezero spustili osvetljene jajčne lupine. Nastopili pa bodo ansambel Dežur, Nuša Derenda, žonglersko animacijska skupina Čupakabra in godba Bohinj. M. R.

KOVOR

Praznik v Kovoru

Prebivalci naselij v Krajevni skupnosti Kovor imajo krajevni praznik 15. avgusta. Prireditve pripravljajo že konec tega tedna. Jutri, 8. avgusta, ob 18. uri bo slovesnost pri spomeniku padlim talcem v Kovoru, ki so ga pred poletjem temeljito obnovili. Tako ima središče vasi pod cerkvijo bolj urejen izgled. Ob 19. uri se bo začela vrtna veselica z ansamblom Zlati zvoki in humoristom Marjanom Šarcem, ki jo organizira Prostovoljno gasilsko društvo Kovor na vrtu ob gasilskem domu. Domačinom se je izpolnila tudi dolgoletna želja za vračilo zadružnega doma. Tržički župan Borut Sajović in predsednik KS Kovor Janez Šter sta v sredo podpisala pogodbo o prenosu lastništva stavbe z Občine Tržič na krajevno skupnost. S. S.

V Radovljici so praznovali

Osrednjo prireditve ob občinskem prazniku so v Radovljici tokrat pripravili pred prenovljenim graščinskim pročeljem.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - V sredo zvečer je na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku radovljški župan Janko Sebastian Stušek podelil priznanja letošnjim občinskim nagrancem: veliko plaketo Občine Radovljica je tokrat prejel Janez Romih za živiljenjsko delo v zdravstvu, posebej na področju psihiatrije, plakete Občine Radovljica pa Dolfe Vojsk za razvoj in promocijo smuč Elan ter vzpon tovarne Elan Begunje, Frido Skumavc ob svoji 70-letnici, za delo z mladimi na področju nogometu, in Matija Markelj za dolgoletno delo na političnih ter družbenih področjih. Pečat občine je šel tokrat v roke Športnega društva Pod-

nart - za uveljavitev in razvoj športa v Lipniški dolini, medalje občine pa so prejeli Dora in Franc Oblak za organizacijo mednarodnega lokostrelskega turnirja na Venerini poti na gradu Kamnem, Franc Poljanc za uveljavitev namiznega tenisa kot prepoznavne športne panoje v občini in širše, Gasilska zveza Občine Radovljica za aktivno vključevanje in udeležbo na intervencijah, pri reševanju živiljenj ter preprečevanju škode na premoženju in članice PGD Begu-



Na osrednji slovesnosti je župan podelil priznanja občinskim nagrancem / Foto: Gorazd Kavčič

nje, ki so na gasilski olimpijadi v Ostravi julija letos osvojile prvo mesto v svoji kategoriji.

Prireditve, ki so se je udeležili tudi gostje iz prijateljskih občin Ivančice in Sviljanec, so tokrat pripravili na Linhartovem trgu, pred nedavno prenovljenim pročeljem radovljiske graščine. Fazna obnova graščine se je sicer začela že leta 2006, ko je bilo obnovljeno dvoramno stopnišče iz zelenega tufa, urejena statična sanacija ter celovito obnovljena zgornji

atrij in vzhodna dvorana v drugem nadstropju. Sledila je obnova prvega nadstropja, ki je vključevala obnovo baročne dvorane z restavriranimi štukaturami in poslikavami ter prostorov za postavitev stalne razstave o Antonu Tomažu Linhartu, lani pa se je začela zaključna faza obnove graščine, v okviru katere je že obnovljena fasada, zamenjana streha ter obnovljen in pokrit vzhodni notranji atrij. V prihodnjih dveh letih je v načrtu še ureditev depojskih prostorov za Mu-

zejce radovljiske občine, prenova trakta, ki graščino povezuje s cerkvijo, predelava kotlovnice na ogrevanje s plinom ter opremljanje baročne dvorane.

Slovesnosti ob občinskem prazniku - Radovljica ima sicer kar dva, decembra v spomin na rojstvo A. T. Linharta - bodo zaključili v soboto s tradicionalnim spominskim srečanjem v Partizanskem domu na Vodiški planini, ki ga organizira Združenje borcev za vrednote NOB območja Radovljica.

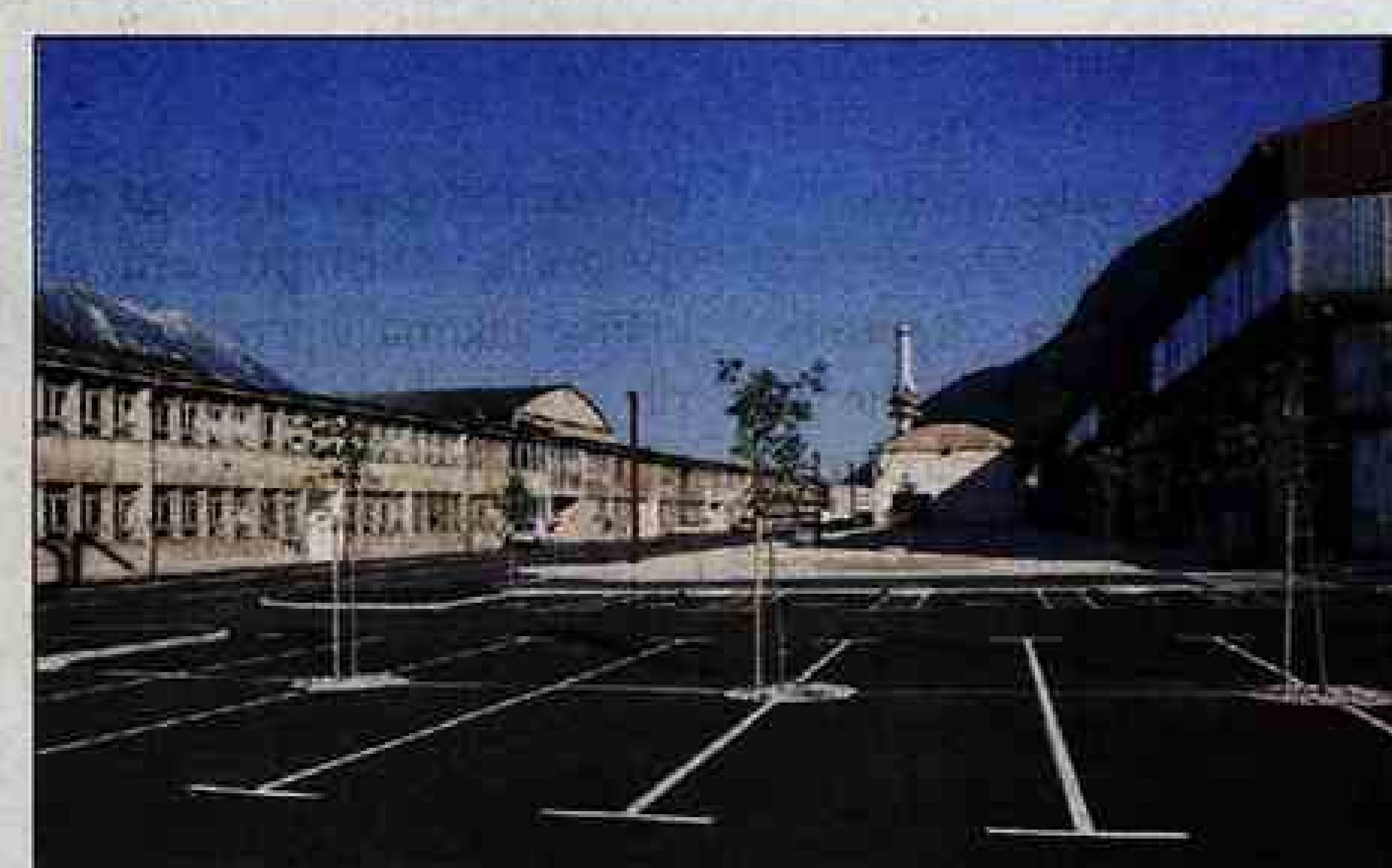
Nova prihodnost Stare Save

Nekdanje železarske površine na Jesenicah dobivajo novo infrastrukturo in povsem drugačno podobo. Spomladi bodo začeli graditi novo tržnico.

URŠA PETERNELL

Jesenice - Po zaprtju železarskih obratov na območju Stare Save je ta del Jesenic kar nekaj let kazal žalostno podobo. Propadajoče velikanske nekdanje industrijske hale in uničena infrastruktura so dali le malo upanja, da bo ta del mesta lahko kdaj na novo zaživel. A na Občini Jesenice so tudi s pomočjo evropskega denarja začeli načrtno oživljati to območje. Najprej je zaživel muzejsko območje z lepo obnovljeno kasarno in trgom, trenutno obnavljajo staro skladišče oglja kolperno, zasebni lastnik načrtuje obnovo bližnje Koreneve hiše. Lani pa se je Občina Jesenice v sodelovanju s konzorcijem enajstih podjetij in s pomočjo evropskega denarja lotila še 3,6 milijona evrov vrednega projekta komunalnega urejanja območja nekdanjega podjetja Fi-

prom v stečaju. Dela so se zaključila pred kratkim, po besedah vodje projekta, jesenskega podžupana Borisa Brenganta čakajo še na tehnični pregled in uporabno dovoljenje. V celoti so uredili fekalno in meteorno kanalizacijo, vodovod, plinovod in vročevod ter električno omrežje. Ker je primanjkovalo parkirnih mest, so zgradili tudi 220 parkirišč, nekaj povezovalnih cest in prehod-čez železniško progo. Ta infrastruktura po Bregantovih besedah zdaj omogoča nadaljnji razvoj tega območja. Tako bodo že pomladi začeli graditi tržnico, gradbeno dovoljenje naj bi, kot upajo, dobili septembra, kar bo osnova za prijavo na razpis za evropska sredstva. Na projekt Celostnega urejanja mestnih središč bodo prijavili 4,7 milijona evrov vrednega projekta, v okviru katerega naj bi zgradili tržnico, uredili manjši mu-



Poleg povsem obnovljene komunalne infrastrukture so pridobili tudi 220 novih parkirnih mest. / Foto: Janez Pipan

zejski del, del Prešernove ceste in trg za Ruadovo graščino ter zgradili prečno povezano proti Hrenovci s parkom od Sparu. Če bo Občina na razpis uspešna, bodo z deli začeli spomladi prihodnje leto in jih zaključili v letu dni. Tako bo spomladi 2011 urejen že velik del devet hektarov velikega območja, ki naj bi zaživello kot novo

mestno središče z muzejskim, kulturnim in trgovskim utriportom ter proizvodnimi dejavnostmi. K lepši podobi tega dela mesta bo prispevala tudi ureditev zunanjosti proizvodnih objektov - lastniki podjetij, ki delujejo na tem območju, naj bi po pogodbji do leta 2013 obnovili še zunanjost podobo poslo-



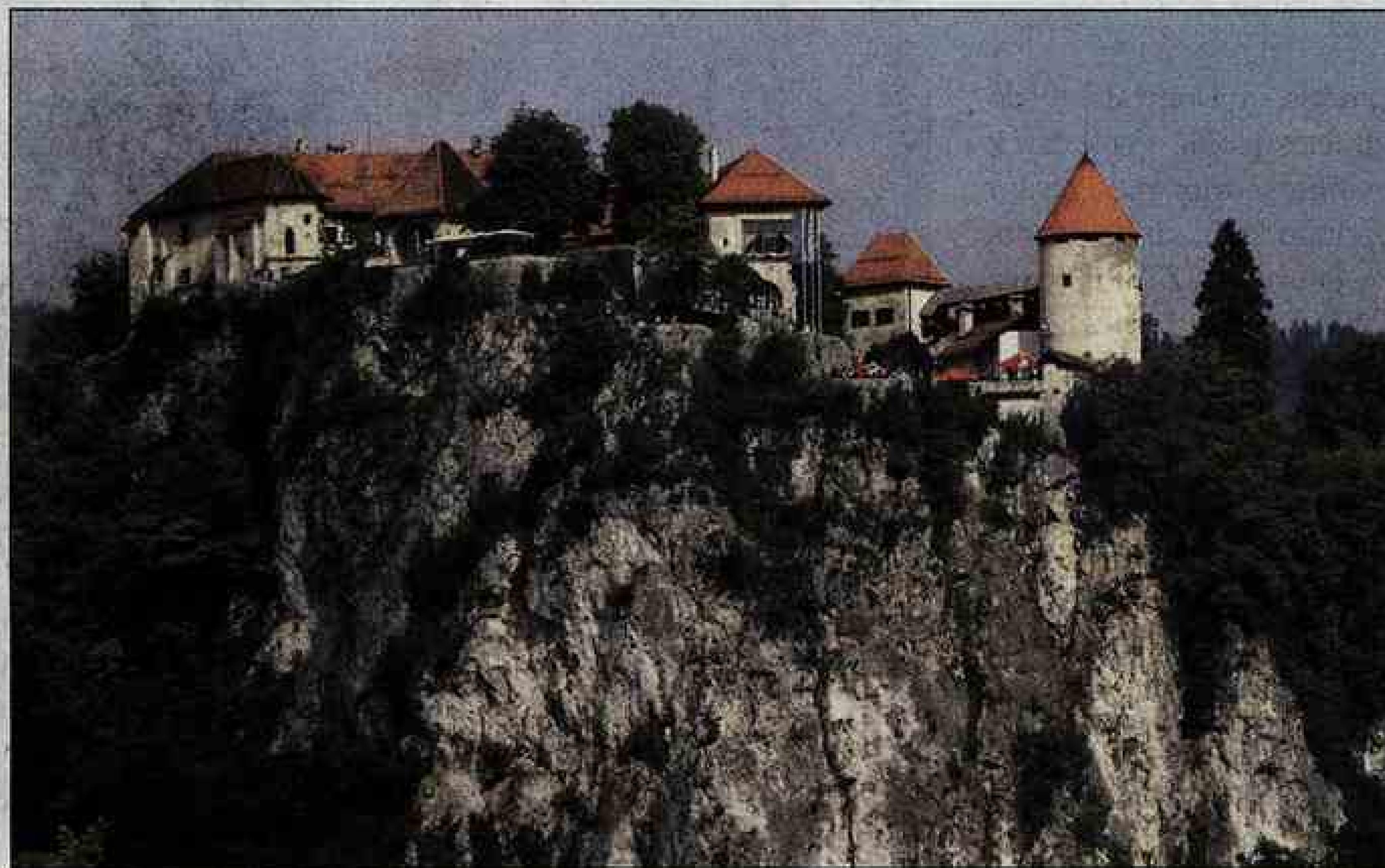
Manjši obisk, a več porok

Na Blejskem gradu so letos našeli 90 tisoč obiskovalcev, kar je za desetino manj kot lani.

MATEJA RANT

Bled - Kljub številnim promocijskim aktivnostim, ki jih je Zavod za kulturo Bled načrtoval tudi na podlagi napovedi o slabšem poslovanju zaradi gospodarske krize, so letos na Blejskem gradu našeli za deset odstotkov manj obiskovalcev kot lani. "Tako ne bomo mogli ponoviti lanskega rekordnega obiska, ki je bil tudi posledica predsedovanja Slovenije Evropski uniji," ugotavlja direktor zavoda za kulturo Matjaž Zavšnik.

Bolj uspešni so bili pri organizaciji porok na Blejskem gradu, saj jih je bilo došlej za desetino več kot lani, do konca leta pa naj bi jih bilo po njihovih pričakovanjih več kot devetdeset. Blejski grad je sicer letos obiskalo že več kot 90 tisoč obiskovalcev. "Blejski grad tako s Postojnsko jamo ostaja najbolj obiskana znamenitost v Sloveniji in skrbeli bomo, da tako ostane tudi v prihodnje," je poudaril Zavšnik. Lani so po njegovih besedah v okviru obsežnih ureditvenih del in naložbe v muzejski del zgradbe v



Letos na Blejskem gradu ne bodo ponovili lanskega rekordnega obiska. / Foto: Gorazd Kavčič

Blejski grad vložili skoraj milijon evrov, za kar bodo morali del sredstev zagotoviti še iz letošnjih prihodkov. Zato letos večjih naložb ne načrtujejo, poskrbeli so le za lepšo zunanjo podobo gradu in tekoče vzdrževanje. Med drugim so obnovili celotno ostrešje in ponovno uredili spodnjo grajsko teraso z originalnimi elementi po načrtih arhitekta Antona Bitenca,

ki je v letih od 1951 do 1961 vodil prenovo gradu. Pripravili so tudi projekt za prenovo sprehajalne poti na grad iz južne smeri. Obiskovalce pa na grad poskušajo privabiti tudi s številnimi prireditvami. V juliju in avgustu tako ob torkih in četrtekih gledališka skupina Gašperja Lambergarja pripravlja upodobitve srednjeveških in baročnih zgodb. Za še učinkovitejše

upravljanje gradu, je razložil Zavšnik, pa v sodelovanju s študenti višje šole za gostinstvo in turizem Bled opravlja anketiranje obiskovalcev. "Pridobljeni podatki nam bodo v pomoč pri nadaljnjih aktivnostih pri ciljni promociji za ustrezne segmente obiskovalcev in odpravljanju pomanjkljivosti, na katere nas bodo opozorili v anketi," je še dodal Zavšnik.

PODLJUBELJ

Dela v Podljubelju končujejo

Obsežna gradnja kanalizacijskega omrežja in obnove vodovodov v občini Tržič se je lani začela v naselju Podljubelj, kjer je eno glavnih zajetij pitne vode Črni gozd. Obenem so obnavljali vse druge komunalne napeljave v vasi. Trenutno je gradbišče le še v zaselku Deševno, kjer vgrajejo električne kable v zemljo. Drugod so vsa dela končana, zato so že položili grobi asfalt na cesti skozi celotno vas. Ta teden so delavci podjetja SCT začeli s finim asfaltiranjem cestišča. Kot predvidevajo, bodo večino del opravili do konca tedna. Zato so odseki, kjer izvajajo dela, zaprti za ves promet. S. S.



PRISTAVA PRI TRŽIČU

Zaprt a cesta v Pristavi

Že dalj časa poteka obnova vodovoda od vodnega zbiralnika Hofnarca v Tržiču proti naseljemu Pristava in Križe. Trenutno je obsežno gradbišče, kjer posodabljujo tudi druge komunalne napeljave, ob križišču pri nekdanji gostilni Pr' Primožk. Dela bodo nadaljevali do konca naselja Pristava v smeri proti Tržiču, zato bo približno mesec dni veljala popolna zapora prometa na občinski cesti Pristava-Tržič. Žal je zelo dotrajana tudi Kranjska cesta med nekdanjim kamnolomom nad Presko in mestom. Tam sta ob poškodbah asfalta zaradi del najbolj kritična odseka, kjer se udira cestišče na brežini nad glavno vpadnico v Tržič. S. S.



Počitniška doživetja v Loki

V Škofji Loki so učencem med letošnjimi šolskimi počitnicami na voljo številne aktivnosti.

RENATA GLOBOČNIK

Škofja Loka - Pod okriljem domačega zavoda za šport in športne zveze so v Škofji Loki pripravili pester program počitniških dejavnosti, ki so ga poimenovali Mladi v poletju 2009. Z julijem so tako v Društvu prijateljev mladine Škofja Loka zaključili s petnajstimi počitniškimi dejavnostmi pod imenom Dobimo se ob pol desetih.

Otrokom od prvega do petega razreda se je pridružilo nekaj učencev višjih razredov. Skupaj so uživali ob družabnih in športnih igrach, se udeležili muzejskih delavnic v Loškem muzeju, v prostorih OŠ Škofja Loka - Mesto pa so knjižničarke iz knjižnice Ivana Tavčarja zanje pripravile ustvarjalne delavnice. Letos so otrokom prvič omogočili spoznavanje borilnih veščin. Razveselili so se tudi taborniških doživetij, ko so postavljali ognje ter pekli hrenovke in kruh. "Verjamem, da smo marsikateremu otroku popestrili počitniške dneve in zagotovili varno preživljjanje dela počitnic," je prepričana Jasna Kalan, somentorica škofjeloške skupine.



Člani škofjeloške skupine so pod budnim očesom mentorjev izvedli gasilsko vajo.

Za učence OŠ Ivana Groharja in Škofja Loka - Mesto so aktivnosti potekale v telovadnicah in na igrišču OŠ Jela Janežiča, druga skupina pa je prosti čas preživila v okviru OŠ Cvetka Golarja na Trati. Brezplačne dejavnosti so omogočili številni sponzorji, med njimi tudi Občina Škofja Loka ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Po besedah Jasne Kalan so bile najbolj prijubljene knjižnične delavnice in taborniške aktivnosti, poleg tega so se otroci zelo razveseli športnih aktivnosti in bla-

zin v telovadnici. Iz njih so naredili manjše šotorje, kjer so nato igrali Črnega Petra ali Enko. V Škofji Loki je bilo v aktivnosti vključenih 77 otrok, v skupini na Trati pa 42.

Kot je dejala Mara Jelovšek iz Društva prijateljev mladine Škofja Loka, prijav niso sprejemali vnaprej, zato je bilo dnevno število udeležencev različno - od 15 pa do čez 30. "Delavnice so bile v preteklih letih uspešne. Ali jih bomo še pripravljali, je odvisno od tega, ali nam bo uspelo pridobi potrebna sredstva."

V Športnem in kulturnem društvu Ritem so za učence do dvanajstega leta organizirali celodnevno preživljjanje počitnic v Športni dvorani Poden. Do konca avgusta bodo tako spoznali še egipčanski, olimpijski, viteški in lutkovni tened. Škofjeloški osnovnošolci lahko v avgustu tudi plezajo po naravnem plezališču Kamnitnik, igrajo tenis in odbojko na mivki. Pobližje lahko spoznajo gimnastiko, se naučijo akrobatskega zabijanja na koš in rolanja.

300 vprašanj o psih



Vsak si želi, da bi življenje s psom potekalo srečno in brez zapletov, a se hkrati sprašuje, ali bo znal pravilno ravnati s kužkom.

V priročniku najdete praktične nasvete o negi in prehrani, da bo vaš pes stal zdrav in v dobri kondiciji. Redna cena: 16,90 EUR. Cena za naročnike: 14 EUR. Ceni knjige pristojemo se poštino.

Naročila sprejemamo na: 04/2014241, naročnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

KRATKE NOVICE

KOMENDA

Glavarjeva cesta bo zaprta še mesec dni



Gradnja nove kanalizacije na Glavarjevi cesti v Komendi

Izgradnja glavnega voda kanalizacijskega sistema na Glavarjevi cesti v Komendi, ki se je začela že 1. julija, zahteva pa polno zaporo glavne komendske prometnice, bo potekala še vsaj mesec dni. Po 700 metrov dolgem odseku med občino in šolo, bo prišel na vrsto že 800 metrov ceste do Kralja v Mostah. Sedanjo staro kanalizacijo bodo zamenjali z novo, ki zadošča vsem normativom, stare cevi pa bodo porabili za odvajanje meteornih voda. Dela na Glavarjevi cesti bodo končana do konca avgusta, takrat pa bodo možni tudi že prvi priključki na kanalizacijo, z gradnjo drugega dela do čistilne naprave proti Mostam pa bodo nadaljevali jeseni. J. P.

KAMNIK

Otroci na Veliko planino brezplačno

V družbi Velika planina, d. o. o., so v sodelovanju z Občino Kamnik po uspešni akciji med zimskimi počitnicami tudi avgusta pripravili ugodnosti za vse otroke do 10. leta starosti s stalnim prebivališčem v občini Kamnik. Ti se bodo z nihalko in dvosedenčico do konca poletne sezone na planino lahko vozili brezplačno. Starši ob priloženem osebnem dokumentu brezplačne vozovnice lahko dvignejo na spodnji postaji nihalke, s fotokopijo dokumenta pa to lahko storijo tudi otroci sami. Na Veliki planini bo ta konec tedna še posebno živahno, saj jutri in v nedeljo pastirji pripravljajo tradicionalni pastirski praznik. J. P.

KAMNIK

Zapora cest zaradi Kamfesta

V času kamniškega festivala, ki se začenja to nedeljo, so organizatorji pripravili spremenjen prometni režim v samem mestnem jedru. Od jutri, 8. avgusta, pa vse do 22. avgusta bo vsak dan med 17. in 24. uro popolna zapora Kolodvorske ulice pri objektih 1 in 2, Samostanske ulice pri hiši 24, Glavnega trga od križišča z Mistrovo vse do Šutne ter parkirišča na Glavnem trgu. Vse dni Kamfesta pa bodo 24 ur na dan zaprta parkirišča pri kavarni Veronika in pri parku Evropa. J. P.

Za dvesto otrok ni prostora

Kljud gradnji novih vrtcev se v Domžalah soočajo z veliko prostorsko stisko.

JASNA PALADIN

Domžale - V Domžalah bodo tudi letos plačali visok davek številnim novim preselitvam v zadnjih letih, saj bo prostora v enotah VVZ Vrtec Urša in VVZ Vrtec Domžale po vsej občini tudi letos občutno premalo.

"V letu 2009 smo na Občini Domžale pripravili nov odlok za sprejem otroka v vrtec, ki določa enoten, skupen razpis obeh javnih vzgojnovarstvenih ustanov za sprejem otrok v vrtce, spremenili pa smo tudi kriterije. S tem smo dosegli transparentnejši postopek vključevanja otrok, brez podvajanja vlog ter tudi staršem v krajevnih skupnostih, kjer nimajo vrtcev, omogočili kandidaturo pod enaki pogoji v katerikoli enoti v občini," je povedal župan Toni Dragar.

Postopek vpisa otrok v javna vrtca se bo zaključil v teh dneh, a je že jasno, da je število odklonjenih otrok veliko, blizu dvesto. "Prejeli smo 867 vlog, od tega je bilo zaradi neizpolnjevanja kriterija starosti 11 mesecev zavrnjenih 152 vlog, zaradi stalnega bivališča



Novi Vrtec Češmin bo 1. septembra sprejel 150 otrok.

izven naše občine pa še 103 vloge. Trenutno se predvideva sprejem 398 otrok," je povedala podžupanja Andreja Počačnik Jarc in dodala, da so v občini sicer že lani dosegli 80-odstotno vključenost otrok v vrtce, kar je znatno nad državnim povprečjem.

Ker pa želijo poskrbeti za prav vse predšolske otroke, načrtno zagotavljajo nove zmogljivosti. "Z lani odprtimi tremi oddelki v Dragomilu in

novim osemoddelčnim Vrtem Češmin, ki je te dni prestat tehnični pregled in zanj do sredine avgusta pričakujemo uporabno dovoljenje, nam ni uspelo zadostiti vsem potrebam, zato se intenzivno pripravljam na gradnjo novih vrtcev. V novi Vrtec Češmin te dni nameščajo opremo in naprave v kuhinji, ki bo zagotavljala pripravo kosil tudi za bližnjo osnovno šolo. Naslednja večja investicija bo

vrtec Gaj v Preserjah pri Radomljah. Gradbeno dovoljenje zanj je pravnomočno, v teku je razpis za izbor izvajalcev gradbeno obrtniških del, pripravlja pa se tudi že projekt notranje in zunanje opreme. Tudi ta vrtec bo predvidoma sprejel 150 otrok. Še en vrtce pa načrtujemo tudi na vzhodnem delu občine, a lokacija zanj še ni znana," je še povedala podžupanja, zadolžena za družbene dejavnosti.

BOHINJSKA BISTRICA

Jezero na fotografijah

V kulturnem domu Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici so v torek odprli razstavo črno-belih fotografij iz knjige Žige Koritnika Jezero, ki bo na ogled do 21. avgusta. Knjiga Jezero je izšla 1. avgusta pri Turističnem društvu Bohinj in predstavlja različne poglede na Bohinjsko jezero. V knjigi so poleg fotografij jezera tudi fotografije ljudi, ki skozi folkloro ali različna opravila, značilna za gorenjske kraje, dodajajo etnografski pogled na jezero in okolico. Avtor spremnega teksta je Jože Hudeček, poezijo ob fotografijah pa je prispeval pesnik Aleš Steger. M. R.

KAMFEST.org

festival z razgledom

9.8. do 22.8. 2009 Kamnik



www.kamfest.org

NAJ BAZEN GORENJSKA 2009



Naj bazen Gorenjske 2009 je letno kopališče Radovljica

Poletje se preveša v svojo drugo polovico. Letna kopališča bodo svoja vrata zaprta konec avgusta, če pa bo vreme naklonjeno, še kakšen teden pozneje. Naša akcija Naj bazen Gorenjske za leto 2009, ki poteka petič zapored, se zaključuje. Akcija se je dobro prijela med ljudmi, saj od vas dobivamo predloge, kaj bi bilo potrebitno še postoriti, da bi se gostje na letnih kopališčih še bolje počutili, še več pa vaših glasovnic, ki so odlöčile letošnji Naj bazen. Letos izmed sodelujočih šestih kopališč, in sicer: Kranj, Tržič, Ješenice, Kropa, Kamnik in Radovljica, naziv Naj bazen Gorenjske 2009 prejme Letno kopališče Radovljica, ki ga upravlja PK Žito

Gorenjski Glas
50 let Gorenjske turistične zvezeGorenjska
Skrivnostna in lepa.

Gorenjska Radovljica. Za njim sta se razvrstila Letno kopališče Kranj in Tržič.

Akcija Naj bazen Gorenjske, ki je potekala s pomočjo medijskega sponzorja Gorenjskega glasa, bo še naprej tradicionalna. Na Gorenjski turistični zvezi se zahvaljujemo vsem, ki ste sodelovali, in vam želimo lep, predvsem pa topel konec poletja in še kar nekaj kopalnih dni na enem izmed gorenjskih letnih kopališč.

Izzrebanici akcije Naj bazen gorenjske 2009 so: Blaž Dežman, Begunje; Janez Sušnik, Zg. Besnica; Helena Frelih, Železniki.

Nagrajenci prevzamejo nagrado na naslovu Gorenjska turistična zveza, Koroška c. 27, Kranj, med 10. in 14. avgustom, med 9. in 15. uro.

Triglav Gorenjska v boj za vrh

Kranjski nogometni drugoligaš Triglav Gorenjska s prenovljeno ekipo in novim trenerjem sezono začenja z željami po vrhu lestvice in napredovanjem med prvoligaše, ekipa Garmin Šenčurja pa si kot novinec želi mesta na sredini lestvice.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Jutri se s prvo tekmo (Dravinja Kostanj - Šentjur), ter preostalimi v nedeljo, začenja nova sezona v 2. SNL. V njej ima Gorenjska spet dva predstavnika. Medtem ko ekipa Garmin Šenčurja na prvi tekmi v nedeljo gostuje pri Livarju v Ivančni Gorici, bo ekipa Triglava Gorenjske v nedeljo ob 17.30 gostila Belo krajino.

Mladi in ambiciozni

Triglav Gorenjska, ki je lani s tretjim mestom celo presegel pričakovanja, ima nowega trenerja Staneta Bevca, ki je nekoč Triglav že pripeljal v prvo ligo (leta 2002), a se v klubu s takimi ambicijami ne ukvarjajo več, kot je potrebno. "Triglav se mora boriti za vrh in letos si želimo podobno vlogo kot lani. Obenem gradimo ekipo, ki smo ji dodali precej mladih igralcev iz lastnih vrst in tudi vsi prišleki so mladi in ambiciozni fantje. Vodstvo kluba je ob skupščini izpostavilo cilj, prvoligaški nogomet. Temu cilju je treba slediti, jasno pa je, da so za to potrebeni pogoji, zlasti finančni. Bivši prvoligaš Primorje ima trikrat večji proračun od nas, prekašata nas Mura, Aluminij. Vendar se bo vse zgodilo na igrišču, kjer pa odločajo



Na prvem treningu se je zbralo kar 37 igralcev, za drugo ligo pa bo na voljo 20 igralcev in trije vratarji.

drugi kriteriji in zato sem prepričan, da zmoremo veliko," je pred novo sezono dejal direktor kluba Miran Šubic, športni direktor Robert Misja pa je dodal: "V klub se je vrnil Miha Novak, ki je igral v prvi ligi, tak potencial ima Rok Brajič (prej Hit Gorica, Bonifika) z Jesenic, Miha Gracar je že branil za Triglav in sodi med najboljše mlade vratarje, Uroš Umek (Krško) in Nejc Potočar (Bonifika) sta ambiciozna mlada igralca z drugoligaškimi izkušnjami." Med tistimi, ki so že opozorili nase, so mladi Triglavani Dejan Dimitrov (zabil gol Angliji na EP do 19 let), David Jerkovič (prav tako reprezentant), Damir Marijan, Matic Sever, Žan Pelko, Nejc Levstek, ki so izdelek domače nogometne šole in nekateri blizu prve enajsterice. Prvi strelec druge lige Dejan Bur-

gar, kapetan Rok Dolžan ter borbeni Uroš Smolej, Bernard Stjepanovič in Edvin Zolič tvorijo jedro moštva, kamor sodi tudi Alen Krcič (prej Šenčur). Sicer pa sta v Šenčur odšla Dejan Robnik (ni se ujel s trenerjem) in Uroš Švegelj, tja pa so posojeni še nekateri mlajši igralci.

"Pred prvo tekmo z Belo krajino je nekaj težav le s poškodbami, a ekipa je zelo izenačena in več igralcev lahko igra na različnih igralskih mestih. Vsem, ki imajo radi Triglav in nogomet, gre vabilo, da pridejo bodit prenovljeno zasedbo," še vabijo v kranjskem klubu.

Dobro pripravljeni na začetek

Šenčurjane, ki so si znova zagotovili status drugoligašev, prva tekma čaka v ne-

delju v gosteh, Livar iz Ivančne Gorice pa je ekipa, ki se je moštvo Garmin Šenčurja ne bi smelo ustrasti.

"Upam, da fantov na začetku ne bo zgrabila trema, saj je naša ekipa letos solidna in mislim, da je na sezono dobro pripravljena. Tako upam, da bomo za začetek enakovreden tekme Livarjev, vsekakor pa na pot ne odhajamo z belo zastavo," je povedal predsednik NK Šenčurja Bojan Vidmar, ki je prepričan, da so uspeli sestaviti moštvo, ki se bo borilo za sredino lestvice. "Mislim, da bo boj za vrh in za obstanek precej izenačen, mi pa upam, da si bomo tokrat brez večjih težav ohranili status drugoligašev. Seveda računamo tudi na nekaj športne sreče," je še dodal predsednik Vidmar.

V pripravljalnem obdobju so Triglavani izgubljali tekme s prvoligaši (Gorica, Inter Zaprešič / Hrv/ in Zagreb/Hrv/), premagovali pa tretjeligaše - Kranj, Savo, Lesce, Šmartno, Simer šampion.

Jeseničani že na ledeni ploskvi

Od torka naprej jeseniški hokejisti že trenirajo na domači ledeni ploskvi, na kateri se bodo na uvodni tekmi predstavili 16. avgusta.

VILMA STANOVNIK

Jesenice - Potem ko so hokejisti Acronija Jesenice nabirali kilometre in kondicijo v Gozd Martuljku ter opravili suhe treninge na Jesenicah, so se minuli torek preselili na ledeno ploskev. Ekipi sta se na treningih pridružila tudi 21-letni napadalec Andrej Troščinski. Sredi tedna je bil na prvem treningu v Podmežaki tudi že 37-letni ruski vratar

rektorjem Zvonetom Šuvakom minuli konec tedna podpisala pogodbi, s katerima sta še naprej obljubila zvestobo rdečemu dresu.

Ekipi, ki te dni dvakrat na dan trenira na ledi, se je v začetku tedna pridružil tudi prvi tujec, 31-letni kazahstanski napadalec Andrej Troščinski. Sredi tedna je bil na prvem treningu v Podmežaki tudi že 37-letni ruski vratar

Boris Tortunov, nato pa je na Jesenice priproval še tretji tujec, Jan Golubovski. Glavni trener ekipi Ildar Rahmatulin ter njegova pomočnika Dejan Varl in Darko Prusnik bodo sedaj skušali moštvo čim bolje pripraviti na novo sezono, ki se bo v Podmežaki začela v nedeljo, 16. avgusta. Ob 19. uri namreč v goste k Jeseničnom prihaja moštvo Beljaka, ki so prav tako udeleženci lige

EBEL. Tekma bo več kot zgolj prijateljsko srečanje, saj se bo na njej od aktivne igralske kariere poslovil Dejan Varl. Vstop na tekmo bo prost.

V jeseniškem klubu so se odločili, da podaljšajo rok za predprodajo sezonskih vstopnic. Ta bo potekala še vse do 18. avgusta, vsak dan od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro, ob torkih in četrtkih pa tudi med 17. in 19. uro.

Tudi Sara Isaković na domačem prvenstvu

VILMA STANOVNIK

Radovljica - Z včerajšnjim slovesnim odprtjem se je na olimpijskem bazenu v Radovljici začelo 33. odprto prvenstvo Slovenije v plavanju, kjer se predstavljajo tudi vsi naši najboljši plavalci in plavalke, med njimi tudi Sara Isaković.

"Čeprav potrebujem počitek, sem se odločila, da nastopim na državnem prvenstvu. Predvsem zato, ker cenim Slovenijo in matični klub, Plavalni Klub Žito Gorenjka Radovljica, pa tudi zato, da se zahvalim vsem tistim, ki so mi letos ob težkih trenutkih stali ob strani," je pred prvenstvom povedala Sara, ki bo nato z družino šla na dopust v Dubai. "Po olimpijskih igrah sem imela zelo malo prostega časa, nato pa so me že čakale obveznosti na univerzi. Po napornem letu, ki so ga zaznamovale tudi bolezni, poškoda in privajanje na nov način življenja, si želim, da bi vsaj nekaj dni preživel z družino. Konec meseca pa odhajam nazaj v San Francisco," tudi pravi Sara.

Tekmovanje v Radovljici bo potekalo še danes in jutri se zaključilo v nedeljo. Predtekovanja bodo vse dni od 9. ure zjutraj naprej, finala pa bodo na sporednu ob 18. uri. Organizatorji, Plavalni klub Žito Gorenjka Radovljica v sodelovanju s Plavalno zvezo Slovenije, pričakujejo več kot štiristo plavalcev in plavalcev iz 21 klubov iz Madžarske, Danske in Slovenije. Med našimi plavalci se bodo predstavili tudi drugi reprezentanti, ki so Slovenijo zastopali na svetovnem prvenstvu v Rimu: Anja Klinar, Teja Zupan, Nina Cesar, Niko Kozačmernik, Niko Karlina Petrič, Nina Sovinek, Maja Sovinek, Tanja Šmid, Tjaša Oder, Sofija Djelič, Nina Drolc, Peter Mankoč, Jernej Godec, Damir Dugonjič, Matjaž Markič, Emil Tahirovič, Jan Karel Petrič in Robi Žbogar.



Sara Isaković se bo za to sezono od domačih navijačev poslovila na odprttem prvenstvu v plavanju v Radovljici.

BLED

Mladinci v Franciji, člani v Nemčiji

Slovenska mladinska veslaška reprezentanca te dni v Brivu v Franciji tekmuje na letošnjem mladinskem svetovnem prvenstvu, za Slovenijo nastopa pet čolnov. V konkurenčnoj enojce veslata Anja Šešum in Žan Cvet, v dvojnem dvojcu barve Slovenije zastopata Tadej Japelj in Gašper Kokalj, v četvercu brez krmarja Jan Jurič, David Jurše, Gregor Domjaniko in Jure Grace, v dvojnem četvercu pa Gregor Mušel, Leon Heričko, Uroš Mirjančič in Urban Bregant. Cilj ekipe so tri velika finala ter nato vsaj ena ali dve medalji. Kakšni so cilji naše članske veslaške reprezentance, ki jo konec tega meseca čaka nastop na svetovnem prvenstvu v Poznani, vodstvo in fantje še niso razkrili, te dni pa pridno nabirajo kilometre. Tako so bili prejšnji teden najprej na pripravah v Mariboru, nato so se preselili v Bohinj, konec tedna bili na Bledu, te dni pa so na treningu na olimpijski progi v Münchenu, kjer bodo trenirali še danes in jutri. Po vrnitvi iz Nemčije se bodo vse do odhoda na svetovno prvenstvo pripravljali na Bledu. V. S.

GG

naročnine

04/2014 42 41, e-pošta: naročnine@g-glas.si
www.gorenjskglas.si

NESREČE

KRANJ

Kolesar padel v križišču

V sredo dopoldne se je v Kranju hudo ponesrečil 47-letni domačin. Ob 10.15 se je s kolesom prehitro peljal po Oldhamski cesti, zato je pred križiščem s Kebetovo ulico izgubil ravnotežje, nakar je padel in si pri tem huje poškodoval glavo. Reševalci so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico.

GORENJA DOBRAVA

Spregledala avtomobil

V bližini Gorenje Dobrave sta v sredo kmalu po 14. uri silovito trčila avtomobila. 32-letna domačinka se je peljala iz smeri Gorenje vasi proti Lučinam. Zunaj Gorenje Dobrave je zavila levo proti dovozu domače stanovanjske hiše, pri tem pa spregledala osebni avtomobil, v katerem se je na sproti pravilno pripeljal 31-letni domačin. Vozili sta trčili, pri tem pa se je povzročiteljica hudo poškodovala, drugi voznik in njegov sopotnik pa lažje.

DOVJE

Prehitro je vozil

V ponedeljek nekaj pred 16. uro je 29-letni jesenčan vozil osebni avtomobil iz smeri Kranjske Gore proti Jesenicam. Na Dovjem je vozil z neprilagojeno hitrostjo, zato je izgubil oblast nad vozilom in zapeljal na nasprotno smerno vožnje, po katerem je v tistem trenutku pravilno pripeljal 55-letni Laščan. V nesreči se je sopotnica v Laščanovem vozilu huje poškodovala, oba voznika pa lažje. Vse tri so reševalci odpeljali v jeseniško bolnišnico. S. Š.

KRIMINAL

BLED

Odnesel kuverto z denarjem

Neznani storilec je ta teden vломil v stanovanje na Bledu. V enem predalu je našel kuverto, v kateri je bilo več bankovcev po petdeset in sto evrov. Ni dolgo razmišljal, saj jo je kaj hitro vzel s seboj. Če je v varnem zavetju skrivališča pravilno seštel ukradeni denar, je moral našteti dva tisoč evrov.

ŠKOFA LOKA

Ukradli pnevmatska kladiva

V noči na četrtek so neznani storilci vlonili v prodajalno z gradbenim materialom in orodjem ter odnesli pet udarnih kladiv znamke Bosch. Materialna škoda znaša pet tisoč evrov. S. Š.

KURILNO OLJE

DATRIS

GREJE MOGNEJE

080 2341

Datriss d.o.o., Grosuplje c. 11, 4260 Ilirska Bistrica

Vitki po 40.

100 IZVRSNIH RECEPTOV ZA VITKO POSENJEV

Knjiga ponuja obilico predlogov in receptov za zdravo uživanje v razkošu novih okusov. Redna cena: 22,40 EUR.
Cena za naročnike: 20 EUR. Ceni knjige priznemo te poštino.

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, naročnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

Kaj smejo obuti vozniki?

Poleti najraje uporabljamo poletno odprto obutev, med katero so za voznika najprimernejši sandali, ki se na zadnjem delu zapnejo. Če vas obutev ovira pri vožnji, ste lahko kaznovani s 120 evri.

SIMON ŠUBIC

Kranj - V poletni vročini najraje obujemo lahka in odprta poletna obuvala. Toda, ali so vsa primerna tudi za vožnjo avtomobila? Ali morda zakon o varnosti cestnega prometa predpisuje, katerih obuval voznik ne sme uporabljati med vožnjo? Odgovore smo poiskali pri Aljoši Jazbecu, inšpektorju za promet v sektorju uniformirane policije na Policijski upravi Kranj.

"Zakon o varnosti cestnega prometa ne opredeljuje konkretnih obuval, ki bi bila za voznike prepovedana, velenja pa, da mora obutev vozniku omogočati varno vožnjo. Pri tem se uporablja 72. člen, po katerem voznik med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Če bo torej policist zaznal, da vas neprimerena obutev ovira pri vožnji ali da ste tudi zaradi nje povzročili prometno nesrečo, vas bo kaznoval s 120 evri globbe," pojasnjuje Jazbec, ki



Ko sedete v avto, razmislite, ali ste primerno obuti. / Foto: Gorazd Kavčič

svetuje, naj se vsak obuje tako, da se bo za volanom počutil sproščeno in varno. "Neprimerena obutev je lahko za voznika nevarna ob nenadnih zaviranjih oziroma v nepredvidljivih situacijah, ko je treba hitro ukrepati. Najprimernejša je udobna obutev s tankim podplatom, ki omogoča vozniku čim

boljši občutek. Poleti zato najbolj priporočam sandale, ki se na zadnjem delu noge zapnejo."

Za volan torej raje ne sedite v čevljih z visokimi petami ali morda smučarskimi čevljimi (tudi v njih nekateri vozijo, pravi Jazbec), prav tako pa vam ne priporočamo, da vozite z mavčno oblogo. Po

138. členu zakona mora biti namreč voznik duševno in telesno sposoben voziti, predpisana globla za kršitelje pa je 120 evrov. "Če boste imeli na nogi mavčno oblogo, vam bo policist prepovedal nadaljnjo vožnjo, lahko pa vas napoti tudi na kontrolno-zdravniški pregled," še pojasnjuje Jazbec.

Ko pajek zgrabi, je že prepozno

Ko je nepravilno parkirano vozilo naloženo na t. i. pajka, se šteje, da je odvoz vozila izvršen, zato mora voznik plačati celotno ceno odvoza.

SIMON ŠUBIC

Kranj - "Zadnjič mi je pajek na Nazorjevi ulici v Kranju naložil nepravilno parkiran avtomobil, in čeprav mi ga še niso odpeljali s kraja - vmes sem se namreč že vrnila, so mi naložili plačilo polne cene odvoza vozila v hrambo, to je 75 evrov. Kako je to mogoče," se je na uredništvo pritožila bralka, ki ne želi biti imenovana. Dodala je še, da naj bi njen vozi med nalaganjem na pajek tudi poškodovali, v zapisniku o odvozu vozila pa naj bi enostavno zapisali, da je bilo vozilo že predhodno poškodovano. Kako naj sedaj dokaze svoj prav, je še zanimala bralko.

"Postopek odvoza vozila je urejen v 31. členu Odloka o ureditvi in varnosti v cestnem prometu v Mestni občini Kranj, ki določa, da se že sam dvig vozila od tal steje, da je odvoz vozila izvršen in da je zato potrebno plačati stodstotne stroške odvoza. Občan se lahko pritoži le zaradi tega, da naj mu ne bi bili pravilno zara-



Kranjski pajek že osem let deluje brez milosti. / Foto: Tina Dokl

čunani stroški storitve odvoza. V primeru odvoza vozila je navzoč redar, ki spremlja faze v postopku odvoza in je v primeru spora priča," pojasnjuje Slavko Savič, vodja Medobčinskega redarstva Kranj.

Savič je še pojasnil, da se mora občan(ka) v primeru poškodbe vozila pritožiti izvajalcu odvoza (v Kranju to dejavnost izvaja Avtoprevozništvo Andrej Ančimer s. p.), ki ima sklenjeno ustrezno zavarovanje

KRIMINAL

DOMŽALE, TRZIN

Iskala samo denar

Pred dnevi je nepridiprav sredi noči nepooblaščeno vstopil v poslovni prostor v Domžalah. Pregledal je prostore in pobral ves denar, ki ga je našel. Lastnika je oškodoval za okoli dva tisoč evrov. Tudi v Trzinu je bil ponoči na delu tat, ki je iz poslovnega prostora odnesel za štiristo evrov gotovine.

MEDNO

Zakurili smetnjak

V tork je okoli 2.30 je izbruhnil požar na visečem lesenem mostu pri Mednem. Kot so sporočili policijski, je nekdo zakuril zabolnik za smeti in ga zapeljal na most. Požar so pogasili ljubljanski poklicni gasilci in prostovoljni gasilci iz Spodnjih Pirnic. Zabolnik je bil uničen, poškodovan je bil tudi most, tako da je nastalo za okoli pet tisoč evrov gmotne škode. S. Š.

GG

naročnine


04/201 42 41
e-pošta: naročnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOST
NA ROBU
KNJIGE IN LJUDJE

Tema:

Onesnaženost visokogorskih jezer



Na sliki: Na Dvojnem jezeru se nenadzorovano razraščajo alge. / Foto: Stane Klepac

Pogovor

Jožef Krč - profesor nemščine, ki dela kot pleskar



Aktualno

Kje naj bo Aljažev stolp?



Zanimivost

Jernej Ajdovec - iz Šenčurja peš v Španijo

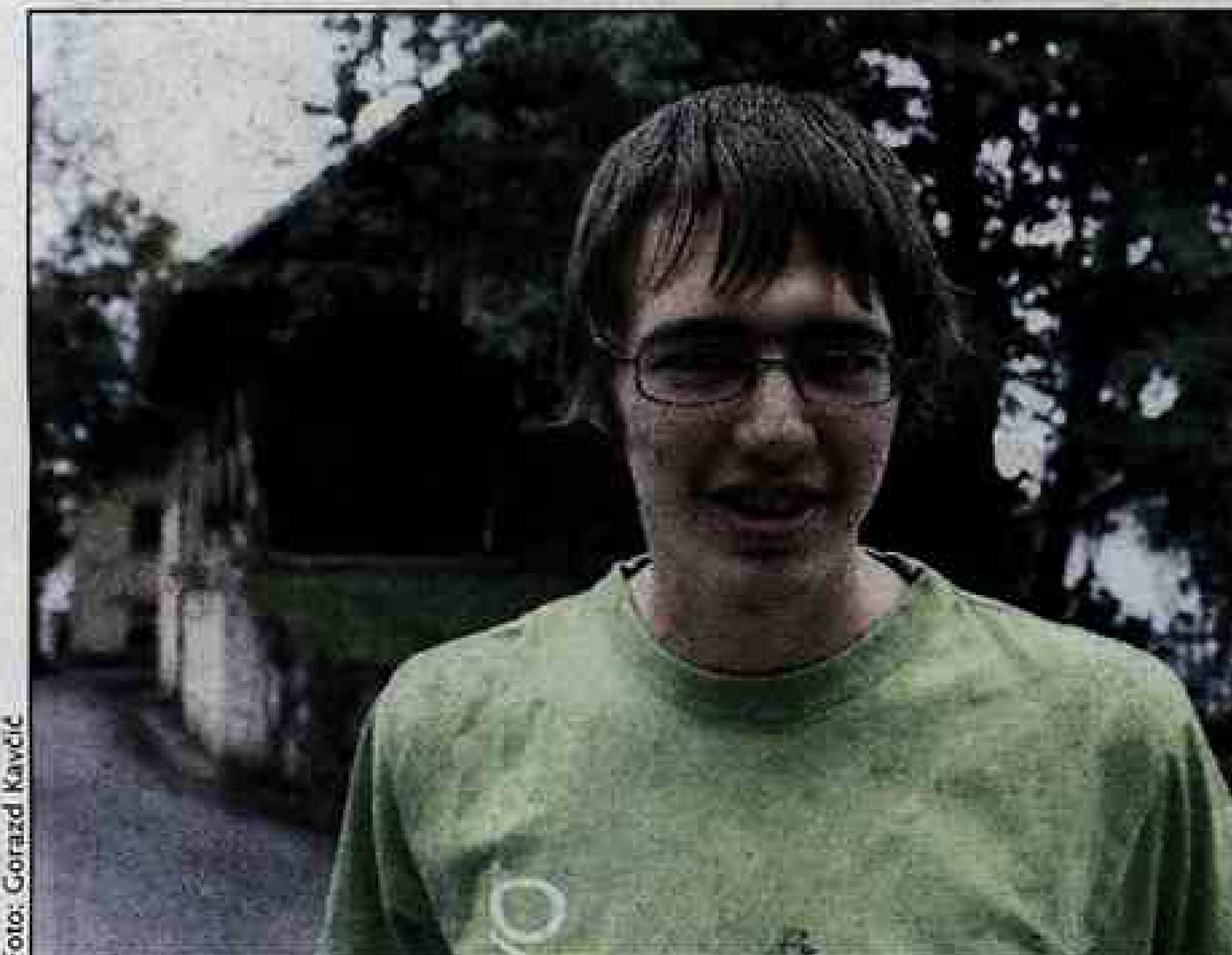


Aktualno

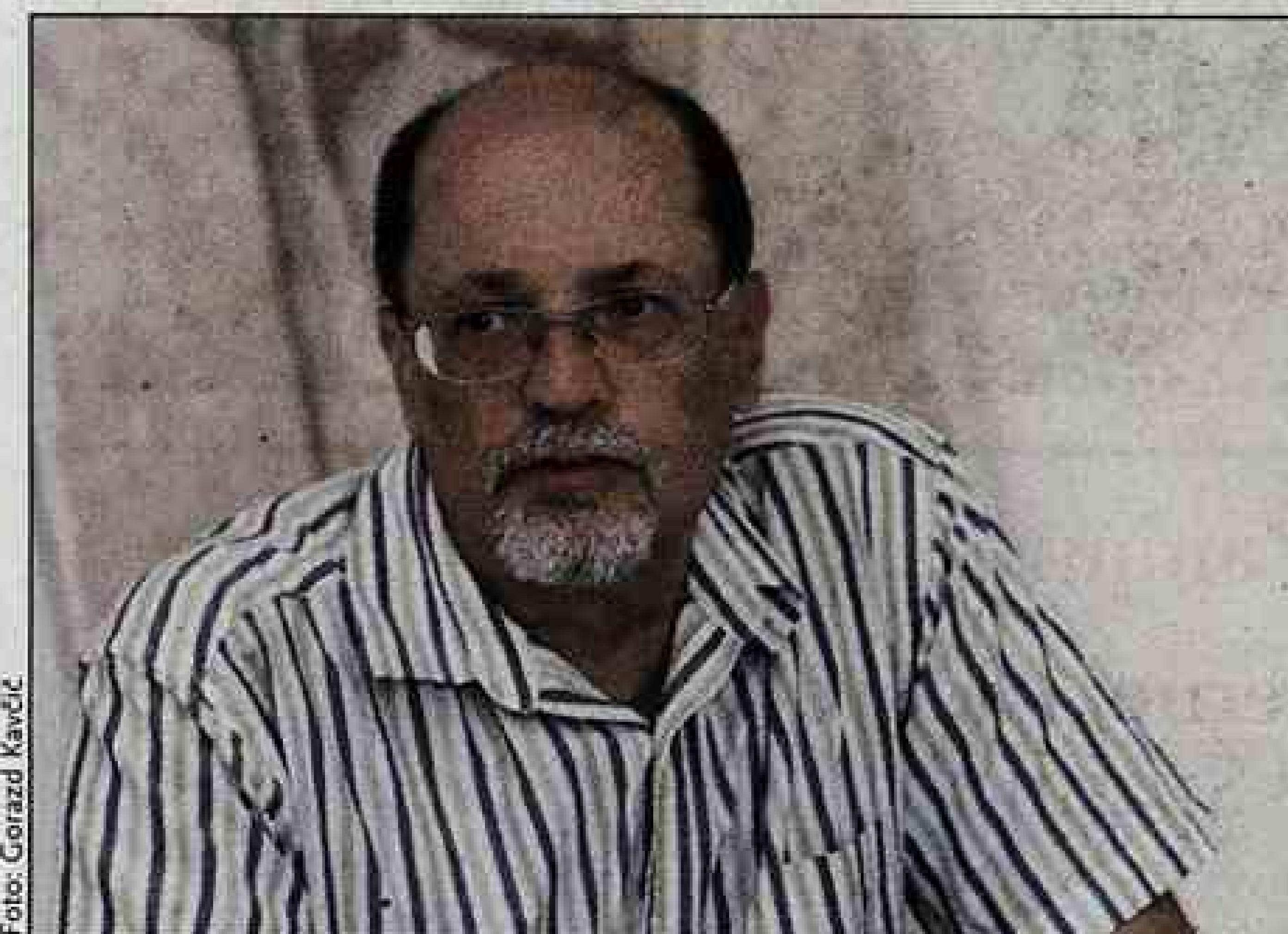
Mnenja



Franc Ekar, predsednik PZS: "Aljažev stolp je na Triglavu že 114 let, in ko je bil nazadnje 'slečen', se je videlo, da ni bilo milimetra na njem, ki ne bi bil omadeževan. V vsakem primeru pa bomo sledili ugotovitvam stroke. Če bo ta ugotovila, da je treba stolp zaščititi, bomo to storili, če bodo dejali, da lahko še naprej ostane na vrhu Slovenije, potem bo tam stal. V primeru, da ga bo treba seliti v dolino, pa je naša pravica in dolžnost zagotoviti, da ga bodo preselili v planinski muzej."



Bojan Ambrožič, avtor spletnih strani s peticijo proti preselitvi Aljaževega stolpa: "Na Triglavu sem bil nazadnje približno teden dni nazaj in tedaj je bil Aljažev stolp videti v prav dobrem stanju. Planinska zveza si stolp lasti, čeprav gre za državni spomenik, po drugi strani pa zanj na lastne stroške skrbijo ljubitelji Triglava."



Miloš Ekar, vodja kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije: "Pobuda o prestavitev Aljaževega stolpa je dobrodošla že zato, ker je sprožila celo vrsto vprašanj, med drugim tudi vprašanje trenutnega ravnanja s stolpom, na katerega nekateri pritrjujejo ploščice, se podpisujejo, ga nepooblaščeno barvajo. Končno odločitev o prestavitev Aljaževega stolpa bo sprejelo ministrstvo za kulturo, ki mu bo zavod pripravil strokovne podlage za odločanje."

Kje naj bo Aljažev stolp?

Pobuda Planinske zveze Slovenije po prestavitev Aljaževega stolpa z vrha Triglava v Slovenski planinski muzej v Mojstrani je razdelila planinsko srenjo. Končno odločitev, kje bo poslej stal Aljažev stolp, bo sicer sprejelo ministrstvo za kulturo.

SIMON ŠUBIC

Razprava o selitvi Aljaževega stolpa z vrha Triglava v novi Slovenski planinski muzej v Mojstrani se vse bolj razvema. Medtem ko zagovorniki pobude pojasnjujejo, da je treba triglavsko svetinjo ohraniti in zaščititi, ker da ta po 114 letih vztrajanja na strehi Slovenije ni več v pravi kondiciji, nasprotniki selitve stolpa, ki da še vedno uspešno kljubuje vsem vremenskim in drugim nevšečnostim, svoj žolč večinoma zlivajo po spletnih forumih. Med najglasnejšimi kritiki so v združenju Prijatelji Triglava, ki za jutri, 8. avgusta, ob 11. uri na vrhu Triglava pripravljajo celo protestni shod.

Prav danes mineva 114 let, odkar je bil Aljažev postavljen na vrhu Triglava (7. avgusta 1895) po zamisli narodno zavednega Jakoba Aljaža, takratnega župnika na Dovjem, ki je iz svojega žepa občinama Dovje in Mojstrana plačal en goldinar za 16 kvadratnih metrov triglavskega vrha. Ker je bil postavljen iz kljubovanja tujemu, nemškemu gospodarju, je Aljažev stolp v dobrem stoletju postal pomemben simbol slovenstva, zaradi katerega večino Slovencev vleče na 2864 metrov visoki Triglav, da bi se stolpa dotaknili vsaj enkrat v življenu in se ob prvem obisku tudi pustili krstiti.

Narodovo idilo je letos zmotila pobuda Planinske zveze Slovenije, da Aljažev stolp zradi dotrjanosti preselijo v dolino, kjer bi postal glavni eksponat Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani. "Po 114 letih, odkar stolp stoji vrh Triglava, je nuja, da se ta kulturna simbolna planinska vrednota slovenstva ohrani in zaščiti in da postane osrednji muzejski eksponat v Slovenskem planinskem muzeju," meni predsednik Planinske zveze Slovenije Franc Ekar. V PZS predlagajo, da bi se izvirnik Aljaževega stolpa, od leta 1999 spomenik državnega pomena, strokovno obnovil in restavriral, medtem ko naj bi na vrh Triglava postavili natanko repliko stolpa, kakršen je bil ob postavitev leta 1895.

Razlogi za zamenjavo

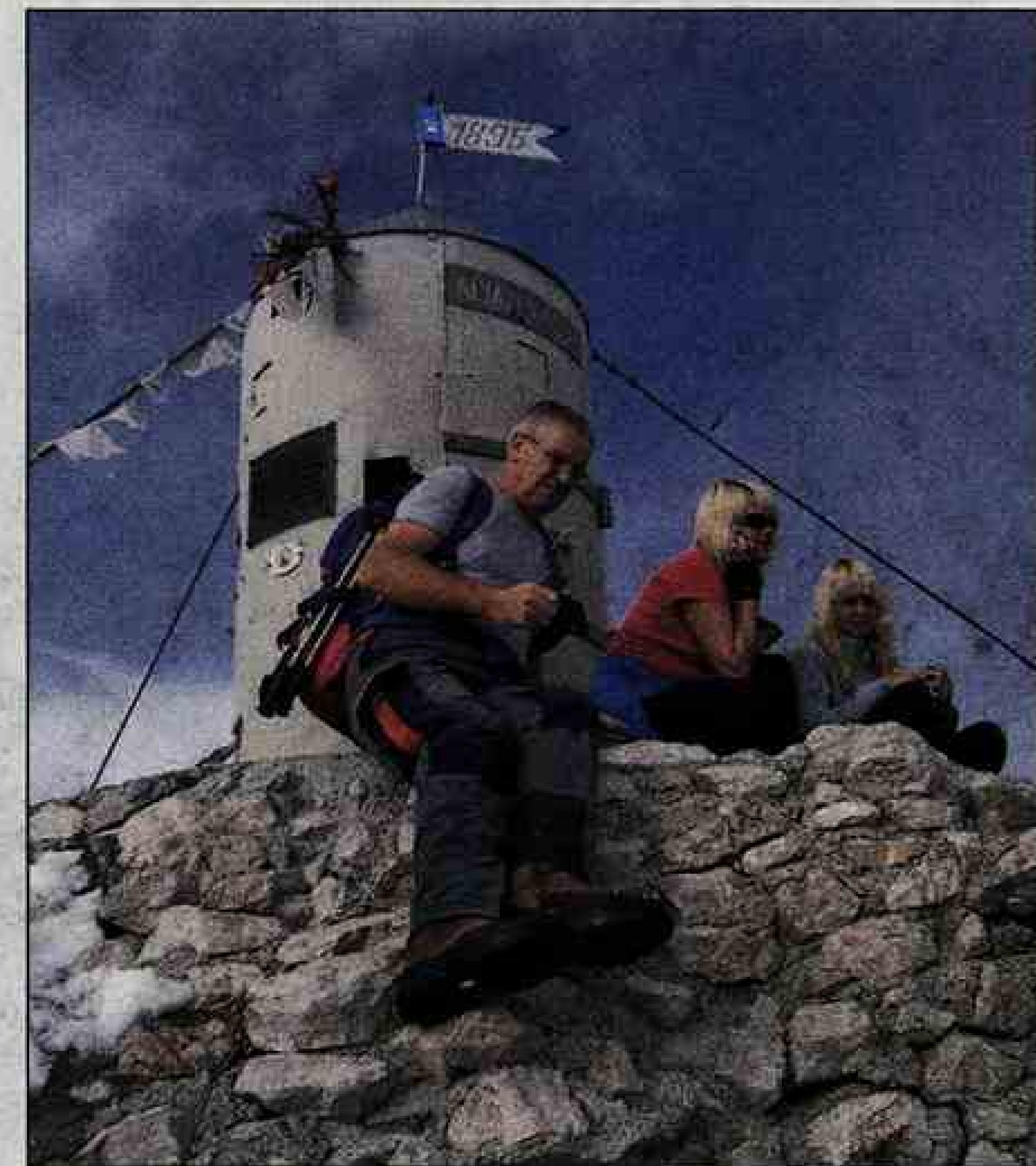
"Muzeji so ogledalo naroda in kraja, v njih so dragocenosti narodove dediščine, ki se mora ohraniti. In tudi v Planinski zvezi nimamo nobenega materialnega motiva,

vodijo nas vrednote za ohranjanje, zaščito narodove dediščine. Ko je bil stolp nazadnje 'slečen', se je videlo, da ni bilo milimetra na njem, ki ne bi bil omadeževan. Za državni spomenik se ne spodbija, da ga kita in barva vsak, ki se tegu spomni. V vsakem primeru pa bomo sledili ugotovitvam stroke. Če bo ta ugotovila, da je treba stolp zaščititi, bomo to storili, če bodo dejali, da lahko še naprej ostane na vrhu Slovenije, potem bo tam stal. V primeru, da ga bo treba seliti v dolino, pa je naša pravica in dolžnost zagotoviti, da bodo Aljažev stolp preselili v planinski muzej v Mojstrano. Nekateri pravijo, da v muzej izvirnik ne sodi, naj vanj raje damo duplikat - v največjih muzejih po svetu ni duplikatov, temveč samo izvirnik." še dodatno pojasnjuje Ekar, ki nasprotovanj tej pobudi ne želi komentirati. "Že pred tridesetimi leti, ko so snemali nadaljevanje o Kugyju, so razmišljali, da bi stolp prenesli v triglavsko zbirko, tudi dvajset let nazaj, ko so stolp znova demolirali, so se o tem pogovarjali," še pravi.

Nasprotniki selitve

Spletne strani s peticijo proti zamenjavi izvirnika Aljaževega stolpa s kopijo, ki jo je odprl dvajsetletni Bojan Ambrožič iz Ljubnjega, ima vsak dan več članov. Od 20. julija, ko je bila stran odprta, do minule srede se je nabralo 3.600 podpisnikov peticije. "Pričakujem, da se bo sčasoma nabralo deset tisoč članov. Ko se je zbralih prvič tisoč podpisov, sem jih poslal predsedniku PZS Francu Ekarju, ki pa se nanje še ni odzval," je pojasnil Ambrožič. "Na Triglavu sem bil nazadnje približno teden dni nazaj in tedaj je bil Aljažev stolp videti v prav dobrem stanju," dodaja.

Za akcijo proti menjavi stolpa preko svetovnega spletka se je Ambrožič odločil, da podpre prizadevanja združenja Prijateljev Triglava, ki je prvo glasno nasprotovalo tej pobudi. Član združenja Igor Zlodej, gorski reševalec in policist, je iz ogroženja celo nepreklicno odstopil kot predsednik planinskega društva Bovec. Ni nam ga uspelo priklicati, za časnik Slovenske novice pa je med drugim dejal: "Zemljišče na vrhu Triglava je bilo kupljeno s posebnim namenom, da se vidi, čigav svet je tam gor in predvsem,



Aljažev stolp je velik simbol slovenstva, zaradi katerega večino Slovencev vleče na 2864 metrov visoki Triglav.

kdo živi pod njim. Kdor to izda, izda svojo domovino, v kateri ima Triglav s stolpom poseben pomen. Aljažev stolp, tak kot je zdaj, je v odličnem stanju in bo še vedno stal tam gor." Prijatelji Triglava, ki bodo jutri dopoldne ob Aljaževem stolpu protestirali proti njegovi zamenjavi, sicer zadnja leta samoiniciativno skrbijo za slovensko planinsko svetinjo.

Kmalu strokovni pregled

"Končno odločitev o prestavitev Aljaževega stolpa bo sprejelo ministrstvo za kulturo, ki mu bo zavod za varstvo kulturne dediščine pripravil strokovne podlage za odločanje," pojasnjuje Miloš Ekar, vodja kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Kot je pojasnil, bodo pregledali statično stanje stolpa in ohranjenost substance oz. kovinskega valja, ki naj bi bil po nekaterih podatkih na nekaterih mestih že prerjaven. Opravili bodo tudi sondažo barvne strukture, na podlagi zbranih analiz pa bodo izdelali konservatorski načrt in ministrstvu za kulturo pripravili predlog za končno odločitev.

"Strokovni pregled smo nameravali opraviti že minuli torek, a nas je ustavilo slabo vreme, tako da bomo strokovni pregled s strani strokovnjakov iz restavratorskega centra zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij opravili šele naslednji teden. Naše končne ugotovitve bodo predvidoma znane sredi septembra," napoveduje.

Kot pravi, ima Aljažev stolp predvsem simbolno funkcijo, zato je tudi postal spomenik državnega pomena, medtem ko večje umetniške ali estetske vrednosti nima. "Podoba Triglava z Aljaževim stolpom na vrhu se je Slovencem vložila globoko v spomin, zato ima velik simbolni pomen. Ker je povezan z bojem za nacionalno identiteto, ima velik čustveni nabolj, zato ni čudno, da takšna pobuda sproža burne odzive," razmišlja Miloš Ekar in dodaja, da se je podobna polemika razvila tudi ob prestavitevi Robbovega vodnjaka. "Zamenjava izvirnikov z replikami v Evropi ni nobena posebnost. Tudi v Strasbourgupoleg katedrale stoji muzej, v katerem je ogromno originalnih predmetov iz katedrale. Praviloma je najbolje, da se spomenik pusti v prostoru, kjer je bil postavljen, v kolikor pa je ogrožen njegov obstoj, ga je smiseln prestaviti v muzej," pravi.

Po njegovem je pobuda o prestavitev Aljaževega stolpa dobrodošla že zato, ker je sprožila celo vrsto vprašanj: "Med drugim je odprla tudi vprašanje trenutnega ravnanja s stolpom, na katerega nekateri pritrjujejo ploščice, se podpisujejo, ga nepooblaščeno barvajo. Take pojave bo treba regulirati. Za vsak poseg na Aljaževem stolpu kot spomeniku državnega pomena je potrebno pridobiti soglasje zavoda za varstvo kulturne dediščine, v nasprotnem primeru gre vsaj za prekršek, če ne celo kaznivo dejanje."

Pogovor

Profesorju nemščine ni pod čast, da dela kot pleskar

Jožef Krč

Jožef Krč iz Kokre ima v žepu diplomo filozofske fakultete, a ker kot profesor nemščine ni dobil službe, se je začel ukvarjati s plesarskimi deli, ki jih je z veseljem opravljaj že kot študent.

CVETO ZAPLOTNIK

Po končani gimnaziji ste se odločili za študij nemščine ...

"Osnovno šolo sem obiskoval v Preddvoru in gimnazijo v Kranju. Nekateri moji sošolci so že sredi šolanja na gimnaziji vedeli, na kateri fakulteti bodo nadaljevali študij. Jaz ne bi mogel reči, da me je učenje jezikov posebej veselilo, a vseskozi sem imel pri nemščini zelo dobre ocene, prebiral sem tudi nekatere nemške revije, gledal sate-litske televizijske programe v nemščini ... Starši so mi pri izbiri dali proste roke in so mojo odločitev za študij nemščine na filozofski fakulteti tudi podpirali."

Je na odločitev morda vplivala bližina slovensko-avstrijske meje oz. nemško govorečega območja?

"Tega vpliva tukaj v Kokri ni čutiti, morda ga je zaradi turistov malo na Jezerskem, ki je bližje meji."

Ste že med študijem razmišljali, kje se boste zaposlili?

"Po prvem letniku se je bilo treba odločiti, ali bom nadaljeval študij na pedagoški ali na ne-pedagoški smeri. Odločil sem za pedagoško smer, prav zato, ker je potem več možnosti za zaposlitev. Ko nas je v tretjem letniku študija gostujoči profesor iz Nemčije pri uru lektorskih vaj spraševal, kaj bi radi poceli po končanem študiju, sem dejal, da bi najraje poučeval na fakulteti. V učiteljskem poklicu je namreč zelo pomemben odnos z učenci, dijaki oz. študenti, prav na fakulteti pa je ta odnos glede medsebojnega spoštovanja lahko najboljši, najbolj pristen.

Že med študijem sem si prizadeval, da bi odšel študirat v Nemčijo. Ker je to zelo drago, sem za to pridobil štipendijo. Prvič sem bil v Nemčiji en mesec med drugim in tretjim letnikom, potem še ves prvi semester četrtega letnika. Študij v Nemčiji me je navdušil, še zlasti to, da si povsem samostojen. Sam si moraš v celoti poiskati študijsko gradivo, se za predavanja in seminarje pripraviti veliko vnaprej, skrat-

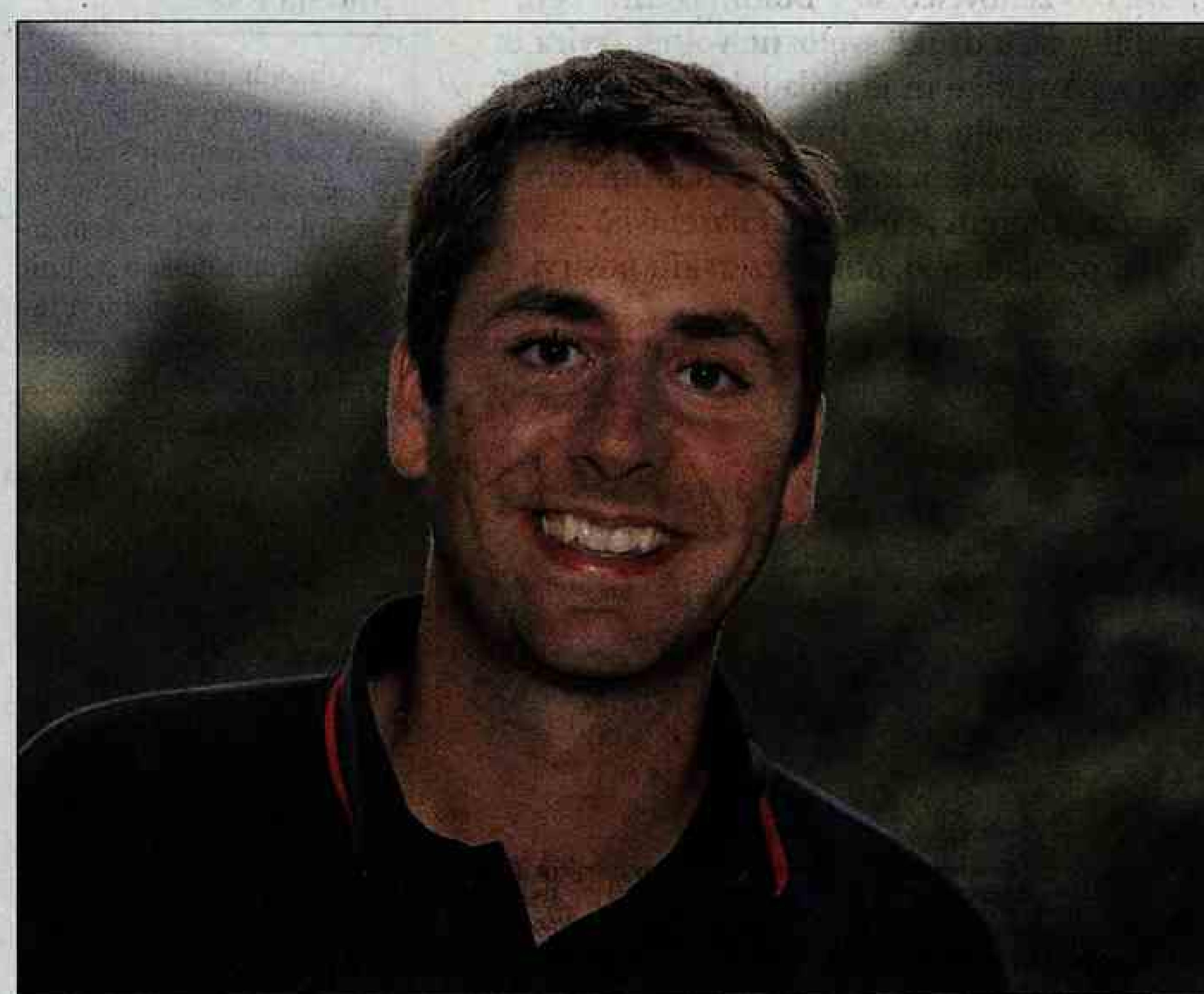
ka prepuščen si sam sebi ... Ko sem se vrnil iz Nemčije, sem komaj čakal, da grem spet nazaj. Vmes sem diplomiral, potem mi je uspelo pridobiti štipendijo, ki jo nemški zvezni parlament podeljuje mladim predvsem iz držav srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, da v praksi spoznavajo delovanje parlamenta in demokracijo. Skupno nas je bilo nekaj čez devetdeset, vsak od nas je delal v pisarni enega od nemških poslancev."

Ste medtem iskali zaposlitev tudi doma, v Sloveniji?

"Z izkušnjami v nemškem parlamentu sem se za službo oz. za opravljanje pripravnosti potegoval na nekaterih ministrstvih v Sloveniji, vendar sem spoznal, da imam kot profesor nemščine za to malo možnosti. Potem sem poslal prošnjo na gimnaziji Bežigrad in Kranj, sprejeli so me na bežigrajski gimnaziji, kjer sem poučeval deset mesecov. Izkušnje so bile prijetne, z dijaki sem se dobro razumel. Ko je bilo pripravnosti konec, sem si rekel: pripravljen sem poučevati na gimnaziji, ne pa na poklicni šoli, kjer mora učitelj, ki mu ni vseeno za znanje in učni uspeh dijakov, večinoma v to vložiti veliko naporov. Ker možnosti za zaposlitev na gimnaziji ni bilo, sem poskušal najti delo na zasebnih jezikovnih šolah ali si služiti kruh s prevajalstvom. Na jezikovnih šolah bi lahko dobil na teden delo le za nekaj ur, ne pa za polni delovni čas. Kar zadeva prevajanje, sem ugotovil, da teh znanj ne na šoli in ne v Nemčiji nisem pridobil in da mora prevajalec poleg pogovornega jezika dobro obvladati tudi strokovno področje, ki je tema prevajanja. Nekaj časa sem bil tudi uradno brezposeln, prijavljen na zavodu za zaposlovanje. Ko se je izkazalo, da bom kot profesor nemščine le težko dobil zaposlitev, sem se po tehtnem premisleku odločil, da se registriram kot samostojni podjetnik in začnem opravljati plesarska dela."

Plesarska dela?! Kje ste se jih naučili?

"Že kot študent sem preko študijskega servisa de-



Jožef Krč iz Kokre / FOTO: TINA DOKL

lal pri treh slikoplesarskih mojstrih pa tudi potem, ko sem na bežigrajski gimnaziji že opravljal pripravnost, sem si popoldne spočil živce še s plesarskimi deli. Mami mi je takrat večkrat rekla, da iz šole ne prihajam domov posebno vesel in da živžgam le tedaj, ko pridev s kolesarjenja, teka ali z "malarje". Pri vseh plesarskih mojstrih sem se kaj koristnega naučil, največ pa tedaj, ko mi je mojster omogočil, da sem delal sam, samostojno."

Imate kot pleskar začetnik dovolj dela?

"Samostojni podjetnik sem od 1. maja dalje, dela imam vse več. Že po naravi sem zelo natančen, to je dobra lastnost, ki jo cenijo tudi stranke. Zaenkrat največ delam pri prijateljih in znancih - vse, od kitanja, glajenja in pleskanja notranjih prostorov do pleskanja fasad, napuščev, ograj ..."

Se je bilo težko sprizazniti z odločitvijo, da v poklicu, za katerega ste se izobraževali več kot štiri leta, ne boste mogli delati?

"Ko sem prijateljem in znancem povedal, da bom delal kot pleskar, sem slišal tudi pomisleke, češ - zakaj pa si hodil toliko časa v šole, da boš zdaj "malar". Zakaj

pa ne?! Naj bom tako kot večina mojih nekdanjih sošolcev in sošolk, ki tudi ne dobijo zaposlitve, a niso pripravljeni delati česa drugega oz. česa drugega tudi ne znajo? Jaz pri plesarskih delih uživam in sem še posebej vesel, če so stranke zadovoljne, me pohvalijo ... Glas, ki ga širijo zadovoljne stranke, je tudi najboljša reklama."

Verjetno boste s pleskanjem lahko celo bolje zasluzili, kot bi v profesuri?

"Če imam kot pleskar delo in pridno delaš, lahko zaslubiš več kot učitelj začetnik."

Verjetno pa si poleti tudi ne boste mogli privoščiti toliko dopusta, kot bi ga imeli kot učitelj ...

"Tudi to drži. Poletje je glavna sezona za plesarska dela, kot začetnik pa tudi ne upam odkloniti dela. Malo me je strah zime, za vsak primer sem kot samostojni podjetnik registriral tudi inštruiranje nemščine. Pozimi si bom verjetno lažje kot poleti privoščil kakšen teden dopusta."

Ste se od učiteljskega poklica že dokončno poslovili?

"Zaenkrat svojo prihodnost vidim kot pleskar. Če bom imel dovolj dela, bom verjetno še koga zaposil."

Boste tudi pri plesarskih delih lahko unovčili znanje nemščine?

"Morda bom kdaj delal tudi v Avstriji, v pleskarstvu je veliko nemških izdelkov, veliko koristnih informacij na spletu je v nemščini ..."

Kaj bi na podlagi svoje izkušnje svetovali mladim, ko se odločajo za šolanje?

"Lepo je, če človek v poklicu, za katerega se je izšolal, z zadovoljstvom opravlja delo vse do upokojitve. Današnji čas ni več čas samo enega poklica."

Vsekaj naj bo pripravljen na hitro spremembo in naj ob osnovnem poklicu razmišlja tudi o tem, kaj bi delal, če bi ostal brez zaposlitve."

In kaj bi svetovali ljudem, ki so končali študij in ne morejo dobiti zaposlitve?

"Priporočam jim, naj ne ždijo doma in ne čakajo, da jih bo nekdo poklical in jim ponudil zaposlitev. Ob takšnem dolgotrajnem čakanju na službo človek postane nerozen, depresiven, dobi občutek manjvrednosti, se zaprave ... Bolje si je poiskati delo v kakšni drugi dejavnosti. Nikomur, tudi fakultetno izobraženim, naj ne bo pod čast opravljati dela, za katera se zavteva nižja izobrazba. Dela pa je dovolj, še posebej, če ga viši in si pripravljen delati."

"Ko sem prijateljem in znancem povedal, da bom delal kot pleskar, sem slišal tudi pomisleke, češ - zakaj pa si hodil toliko časa v šole, da boš zdaj "malar". Zakaj pa ne?! Jaz pri plesarskih delih uživam in sem še posebej vesel, če so stranke zadovoljne, me pohvalijo ..."

Aktualno

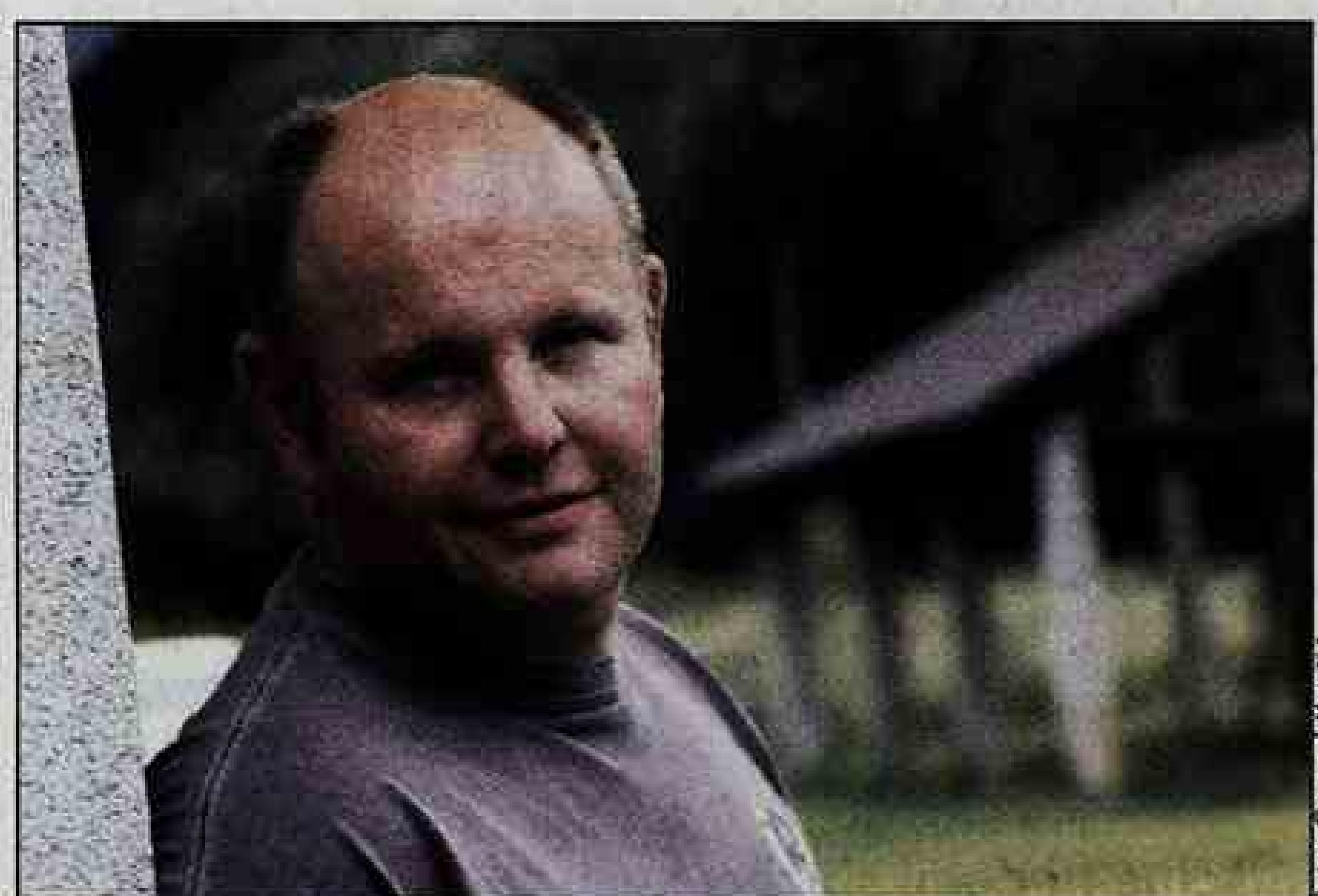


Foto: Gorazd Kavčič

Miha Ivanc, Zavod za ribištvo Slovenije:
"Jezersko zlatovčico so v Bohinjskem jezeru naselili v času druge svetovne vojne. Izvira iz severne Amerike in je prilagojena na življenje v mrzlem okolju. Brez hrane lahko preživi tudi pol leta. Škodo je naredila že v Bohinjskem jezeru, v katerem je bilo pred naselitvijo zlatovčic, ki zdaj prevladujejo, obilo jezerskih postrvi."



Dr. Anton Brancelj, Nacionalni inštitut za biologijo: "Prvotnega stanja jezera ne bo mogoče več vzpostaviti, tudi če bi izlovili vse ribe, za kar bi potrebovali tri do štiri leta zelo intenzivnega dela. V jezeru bi se potem v približno desetih letih verjetno vzpostavilo neko 'kvazi' prvotno stanje, kar bi lahko pripomoglo k izboljšanju stanja jezera."

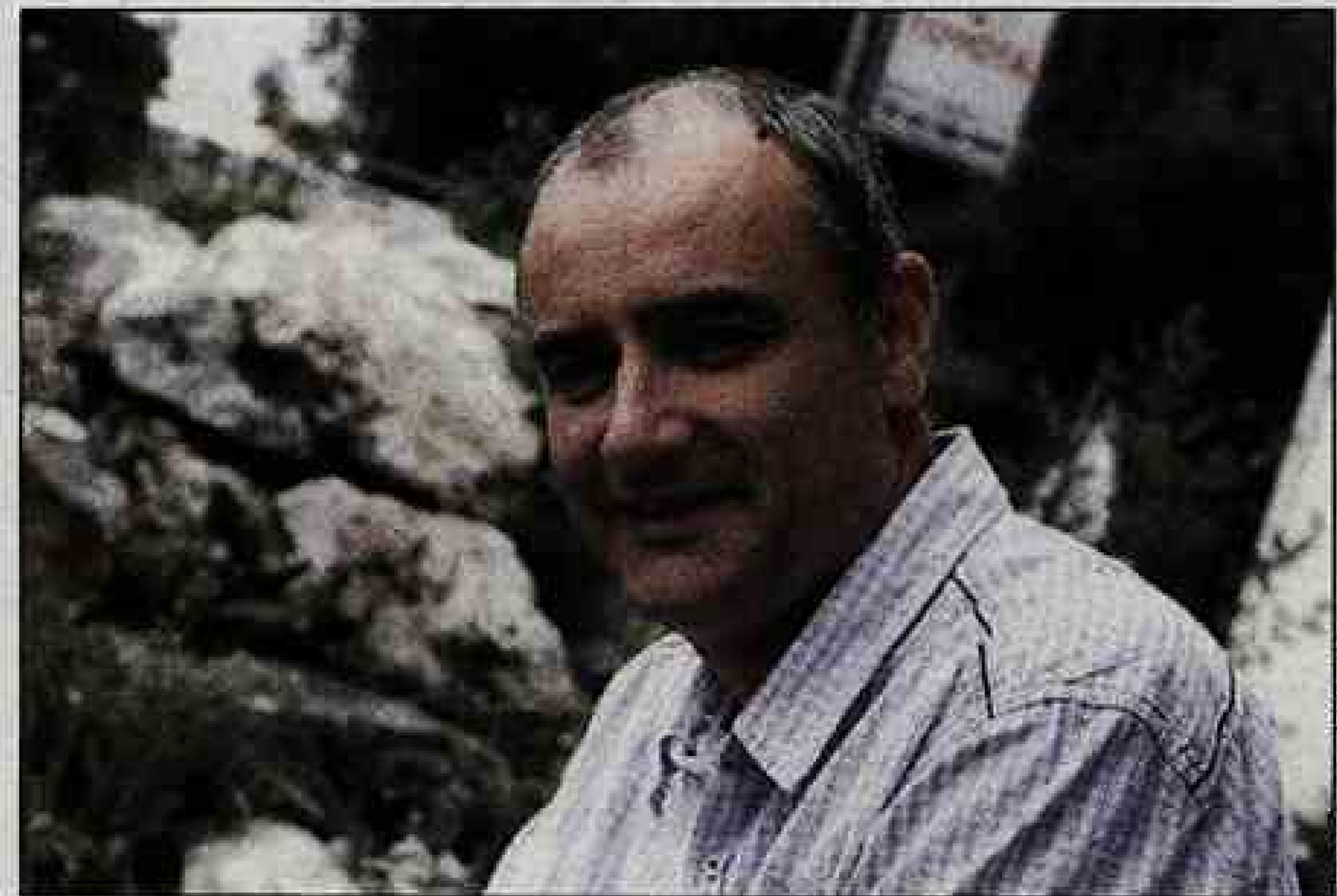


Foto: Gorazd Kavčič

Jurij Dobravec, Triglavski narodni park: "Poznamo nekaj primerov po svetu, kjer jim je uspelo sanirati podobno ekološko katastrofo. A ribe v jezeru niso madež na srajci, ki ga odstranimo z ustreznim čistilom. Verjamem, da imamo zadosti znanja in tudi pripravljenost je velika, da smo s skupnimi močmi sposobni vrniti jezeru njegov življenjski krog."

Ribe, pravi dr. Anton Brancelj, so v Dvojnem jezeru povzročile propad jezerskega sistema, kar bo po njegovem postalo resna težava. "Zdaj gre bolj za estetski problem, ko se ti zeleni kosmi alg dvigajo na površino. Dolgoročno pa bi lahko prišlo tudi do poslabšanja kakovosti pitne vode. Voda iz tega jezera namreč odteka v Savico, ki je vir pitne vode za okoliške prebivalce."

Za onesnaženost kriva človeška nevednost

Nepremišljena naselitev rib v nekaterih visokogorskih jezerih je privedla do porušenja jezerskih ekosistemov. V jezerih je namreč povzročilo številne negativne spremembe, ki so vplivale na kakovost vode v jezerih, zaradi tega pa so ogroženi tudi viri pitne vode.

MATEJA RANT

"Ob zadnjem obisku Triglavskih jezer sem bil šokiran nad žalostnim stanjem Dvojnega jezera. Alge so se razširile po obeh jezerih in vse naokoli zaudarja po gnilih algah," je pred dnevi razočaran ugotavljal gorski vodnik Stane Klemenc. Največji krivec za take razmere v tem in še nekaterih drugih visokogorskih jezerih je človek, ki je z naselitvijo rib v okoljih, v katerih jih do takrat ni bilo, porušil jezerski ekosistem.

"Pojav rib v Dvojnem in Čnem jezeru, pa tudi v jezeru na Planini pri jezeru in Krnskem jezeru skoraj vedno ni bil naravnji proces. Verjetno se je neozaveščenim ljudem zdelo, da je voda pač voda in vodi živijo ribe in jih je prinesel tja," je pojasnil vodja znanstveno raziskovalne službe Triglavskega naravnega parka Jurij Dobravec. S tem, je nadaljeval, je povzročil (ne)slutene spremembe, tudi izumrtje nekaterih endemičnih vrst, ki so živele samo tukaj. V Dvojno jezero so namreč leta 1991 naselili jezersko zlatovčico iz Bohinjskega jezera, do takrat pa v tem jezeru ni živila nobena vrsta rib. "Težko bi rekel, kaj je botrovalo temu oziroma zakaj ribiči delajo skrajne neumnosti. Za večino ribičev očitno štejejo zgolj ribe za na krožnik. Za naselitev rib v tem jezeru je tako verjetno krivo človeško neznanje oziroma nevednost ali zgolj neumnost," razmišlja biolog pri Zavodu za ribištvo Slovenije Miha Ivanc. Kot pravi, naj bi si pri vnosu rib v Dvojno jezero pomagali celo s helikopterjem.

Mladice, ki so jih naselili v jezeru, so se po besedah dr. Antona Brancelja z oddelka za raziskovanje sladkovodnih in kopenskih ekosistemov pri Nacionalnem inštitutu za biologijo začele drastično po treh letih, od takrat pa



Okoli Dvojnega jezera se zaradi razpadajočih alg širi vonj po gnilobi. / Foto: Stane Klemenc

so se razmere v tem jezeru začele bliskovito slabšati. "Najprej so izginile živali, s katerimi so se ribe hranile, in sicer drobni planktonski rakci in ličinke vodnih žuželk - enodnevnic in mladoljetnic. Vse te vrste so se 'pasle' po algah, ki rastejo v jezerih, in količino alg vzdrževalo na normalni ravni," je pojasnil Brancelj in dodal, da je to delovalo nekaj tisoč let, človek pa je z naselitvijo rib omenjeno ravnotežje porušil in alge so se začele nenadzorovano razmnoževati. "Jeseni začnejo alge na dnu jezera masovno odmirati, kar povzroči gnitje in s tem poslabšanje kakovosti tega sistema." Sedanji ekosistem je po besedah Jurija Dobravca popolnoma drugačen kot pred naselitvijo rib. "Biološka raznolikost je bila bistveno večja, v vodi je živilo več vrst drobnih rakov, ki so bili potem odlična hrana novim naseljencem. Pri ribah se zdaj opaža kanibalizem - ko ni hrane, začnejo žreti druga drugo." Pri hranjenju so zelo agresivne, je pojasnil Miha Ivanc, saj morajo nadoknadi težo tudi za tisto obdobje leta, ko ni hrane.

Podbno zgodbo kot v Dvojnem jezeru lahko spremljamo tudi v jezeru na Planini pri jezeru, kjer so že pred več desetletji naselili tri vrste rib, do danes pa sta se obdržala klen in koreselj. Tu je stanje, opozarja Anton Brancelj, še bistveno slabše, saj je pet metrov pod gladino voda povsem brez kisika. "Na tej globini bi vodo lahko primerjali s tisto iz greznice," je bil nazoren Brancelj.

Številni so prepričani, da je glavni krivec za tako katastrofalne razmere v Dvojnem jezeru koča pri Triglavskih jezerih. Vendar dr. Anton Brancelj pravi, da kljub izredno velikemu obisku te koče doslej niso ugotovili kakšnih resnih onesnaženj, ki bi nakazovala neposredno povezavo med kočo in jezerom. "Treba pa je vedeti, da k slabšanju razmer prispeva tudi vsak planinec, ki pride na breg jezera," opozarja Brancelj. Na to je opozril tudi Jurij Dobravec, ki pravi, da tako majhen vodni ekosistem ne zmora toliko samocistilnih sposobnosti, da bi lahko izravnal tudi na videz nedolžna človekova dejanja, kot so krmljenje rib ali kopanje in umivanje v jezeru in podobno. Zato bi bila po njegovem potrebna široka akcija ozaveščanja planincev in obiskovalcev osrčja Triglavskega naravnega parka. Brez vzporedne sanacije delovanja koče, kar naj bi bila tudi dolgoletna želja upravljalca koče, pa bi bilo po njegovem čiščenje jezera jalovo delo.

Sodelavci Triglavskega naravnega parka, zavoda za ribištvo in Nacionalnega inštituta za biologijo so že v letu 1997 izvedli prvi poskus izlova rib s pomočjo ribiških mrež. A so pri tem naleteli na nepredviden problem, saj so se na mrežah v kratkem času nabrale alge, zaradi česar so postale dobro vidne in so se jim ribe začele izmikati. "Da bi jezero popolnoma sanirali, bi morali izlovit vse ribe, kar se je izkazalo za skoraj nemogoče. Zato bo treba te izlove redno ponavljati, da bi populacijo zdesetkali do temere, da se ne bi več mogla sama obnavljati," je pojasnil Miha Ivanc, ki še dodaja, da bo to zagotovo dolgotrajen in tudi zelo drag projekt. Zato bodo za te projekte poskušali pridobiti tudi evropska sredstva, je pojasnil Jurij Dobravec. Ob tem, dodaja, pa bo potrebno tudi ozaveščanje javnosti. Ljudje se po njegovem vse bolj zavedajo, da so globalne in lokalne spremembe v naravi posledica prav naših nepremišljenih dejanj. "Hitro se pokaže človekova brezbržnost in neposlušnost za svarila, ki jih organizacije in posamezniki razglašamo že desetletja. Žal je prepozno, ko voda postane motna in zasmrdi," je pojasnil in dodal, da je bistveno cenejša preventiva kot kasnejše zdravljenje. Dokončno rešitev, je še dodal Dobravec, bo našla narava sama. "Po izkušnjah po svetu pa bo za to potrebno nekaj desetletij," je končal.

Zanimivost

Peš v Španijo

Šenčurjan Jernej Ajdovec je v 59 dneh prehodil 2.900 kilometrov dolgo pot od Šenčurja do Santiago de Compostela na zahodu Španije, kjer se konča znamenita romarska pot Camino de Santiago.

SIMON ŠUBIC

Slovencem je pohodništvo v krvi, zato ni čudno, da se jih vse več odloči prehoditi znamenito romarsko pot Camino de Santiago oziroma t. i. Jakovo pot, poimenovano po apostolu Jakobu, ki je pokopan v mestu Santiago de Compostela na zahodu Španije, kar je tudi končni cilj poti. Do Santiago de Compostela vodi več poti, med njimi pa je najbolj priljubljena 807 kilometrov dolga Francoska pot, ki se začne v St. Jean Pied de Portu v Franciji. Po njej se na leto odpravi več kot 80 tisoč pohodnikov oziroma romarjev. Mednje se je letos vpisal tudi Šenčurjan Jernej Ajdovec, ki pa se je podviga lotil nekoliko drugače kot drugi romarji. 46-letni poklicni gasilec se je kot velik ljubitelj športa in avanturist, ki je med drugim kolesaril po Evropi in severni Afriki, lani v svoji kategoriji zmagal na maratonu v Radencih, pred poltretjem desetletjem pa je za stavo na vrh Mont Blanca prinesel kolo, namreč odločil, da bo romarsko pot začel kar v domačem Šenčurju. Do Santiago de Compostela je prehodil 2.900 kilometrov, ki jih je premagal v samo 59 dneh, tako da je na dan povprečno prehodil slabih petdeset kilometrov.

Kaj vas je gnalo, da ste prešačili tako dolgo pot?

"Želel sem izkusiti nekaj novega, odkriti še neodkriti kraje in seveda preizkusiti samega sebe. Ker je šlo za tako veliko razdaljo, sem kar nekaj časa razmišljal, ali sem jo sploh sposoben opraviti. Dva meseca vsak dan prehoditi po petdeset kilometrov ni mačji kašelj, to zmorejo samo najboljši hodci, sam pa to nikoli nisem bil, saj sem dotoč večinoma tekel in kolesaril. Pred odhodom sem govoril tudi z ultramaratoncem Dušanom Mravljetom, ki mi je dal nekaj koristnih nasvetov, je pa tudi podvomil, da bom sposoben hoditi v takem tempu. No, na koncu se je izkazalo, da je bilo petdeset kilometrov na dan zame razdalja, ki sem ji bil v povprečju še kos. Ko sem en dan napravil 65 kilometrov, sem se drugi dan po 35 kilometrih hoje do zavetišča komaj privlekel."

Kje je potekala vaša pot?

"Na pot sem se podal na cvetno nedeljo, 5. aprila, tako da je bilo v Alpah še precej



Jernej Ajdovec na koncu 2.900 kilometrov dolge poti - pred katedralo v Santiago de Compostela

snega, v dolinah pa je temperatura ponekod narasla tudi čez trideset stopinj. Pot me je vodila prek italijskih in avstrijskih Alp, Liechtensteina, Švice in Francije. Čez Pireneje v Španijo, kjer sem v Burgosu dohitel prijatelja Franca Špenka, s katerim sva družno prehodila zadnjih 500 kilometrov do cilja romarske poti, ki sva ga osvojila 2. junija."

Skoraj tri tisoč kilometrov hoje v dveh mesecih je zares neverjeten zalogaj. Najbrž ste med potjo doživljali tudi krize; ste kdaj pomislili, da bi odnehal?

"Brez predhodne priprave takšne poti ni možno opraviti. Tudi sam sem se doma nekaj časa preizkušal, koliko zmorem prehoditi v enem dnevu. Še bolj kot fizična pa je pomembna psihična priprava. Poznati moraš samega sebe oziroma svoje sposobnosti, da ne pretiravaš, saj je težko nadaljevati, če se enkrat zaradi izčpanosti ustašiš. Tedaj moraš biti dovolj močan, da premagaš krizo in pot nadaljuješ. Nekateri precenijo svoje sposobnosti in od svojega telesa zahtevajo preveč. V takih trenutkih je pomembno, da se pohodnik ne ustavi, ampak previdno zmanjša tempo. Večkrat pravim, da ni problem hoditi počasi, problem je ustaviti se. Hoja na takšni razdalji, ko premaguješ številne prelaze in brezpotja, je velik test vzdržljivosti, in kot pravijo

tudi drugi, ta pot te v resnici prerodi. Med potjo večjih psihičnih težav ni sem imel, bil pa sem nekajkrat na robu fizične vzdržljivosti. Na poti do Francije sem namreč večkrat spal na prostem, na bahatu seni, po gozdovih, pri kmetih in podobno, zato me je ponoči večkrat pošteno namčilo, kratke noči pa so se potem pozname pri moji pohodniški svežini. Moram pa priznati, da sem imel z vremenom kar precej sreče, saj sem se bal predvsem vremena v Alpah, kjer pa je bil zadnje dež samo tri dni."

Za romarje je od začetka Francoske poti do Santiago dobro preskrbljeno, do tja pa ste bili večinoma prepusteni lastni iznajdljivosti. Spali ste večinoma pri kmetih. Ste tam dobili tudi hrano?

"Hrano je bilo včasih res težko najti, trgovin je malo in so slabo založene, tudi njihov delovni čas je bolj po domače, a sem se znašel in sem pri kmetih kupil kakšno solato, zelje ... Zelo mi je teknilo domače mleko, v začetku sem 'flikal' s čokolado, pozneje pa z medom, za prebavo pa sem jedel tudi bukovolistje. Od Francije, ko se začne uradna romarska pot, pa je za popotnike res dobro poskrbljeno, saj je po poti veliko zavetišč ob cerkvah, ki so zelo poceni, nekatera pa celo brezplačna. V skoraj vseh je možno prati, ponekod pa tudi kuhati. Po restavracijah imaš na voljo tudi cenejša

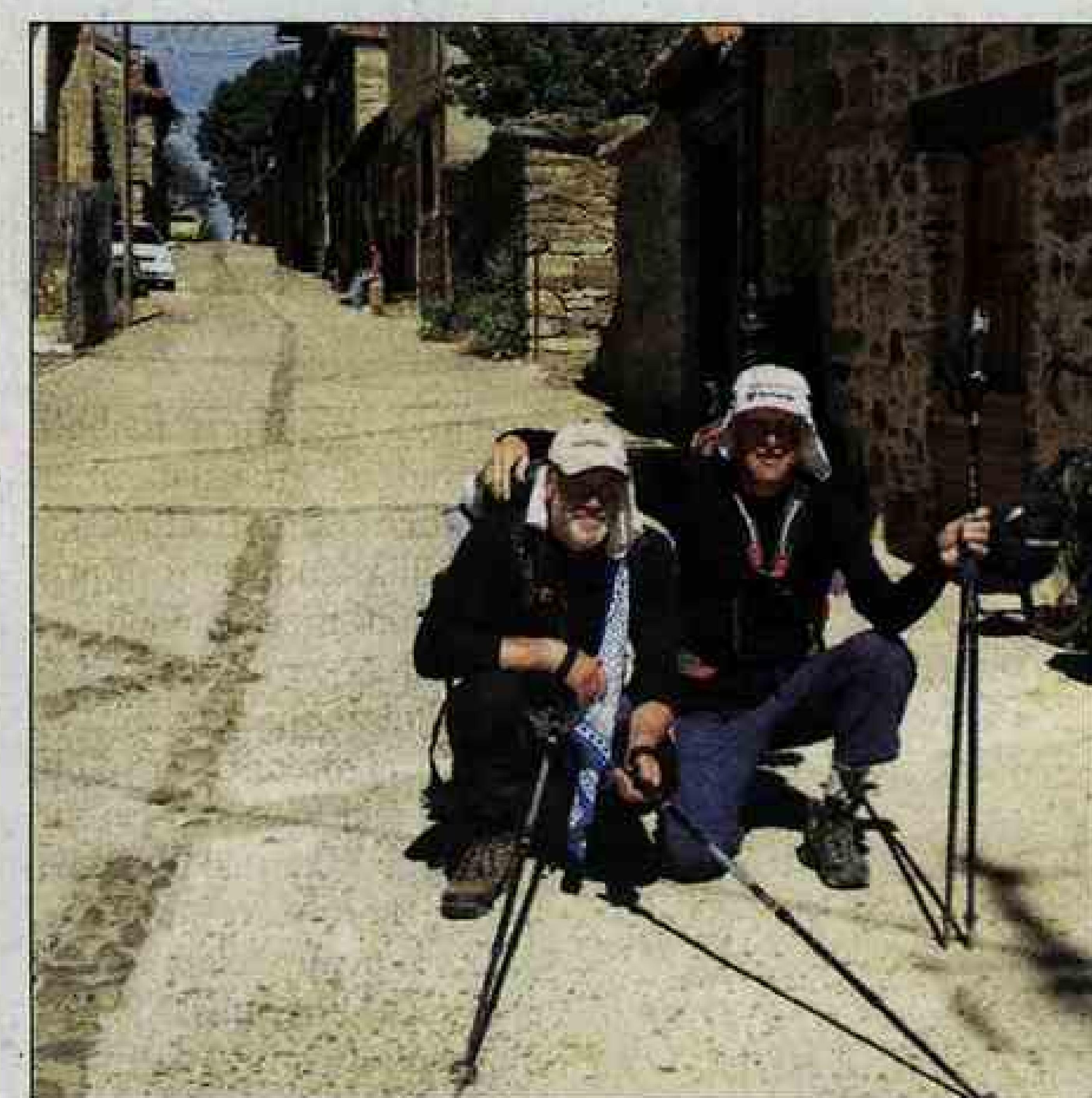
romarska kosila. Lahko bi se pošalil, da je Camino de Santiago zelo poceni in zato idealna za nas, Gorenje."

Iz vaše pripovedi sklepam, da ste imeli z domačini, ki ste jih srečali na svoji poti, dobre izkušnje?

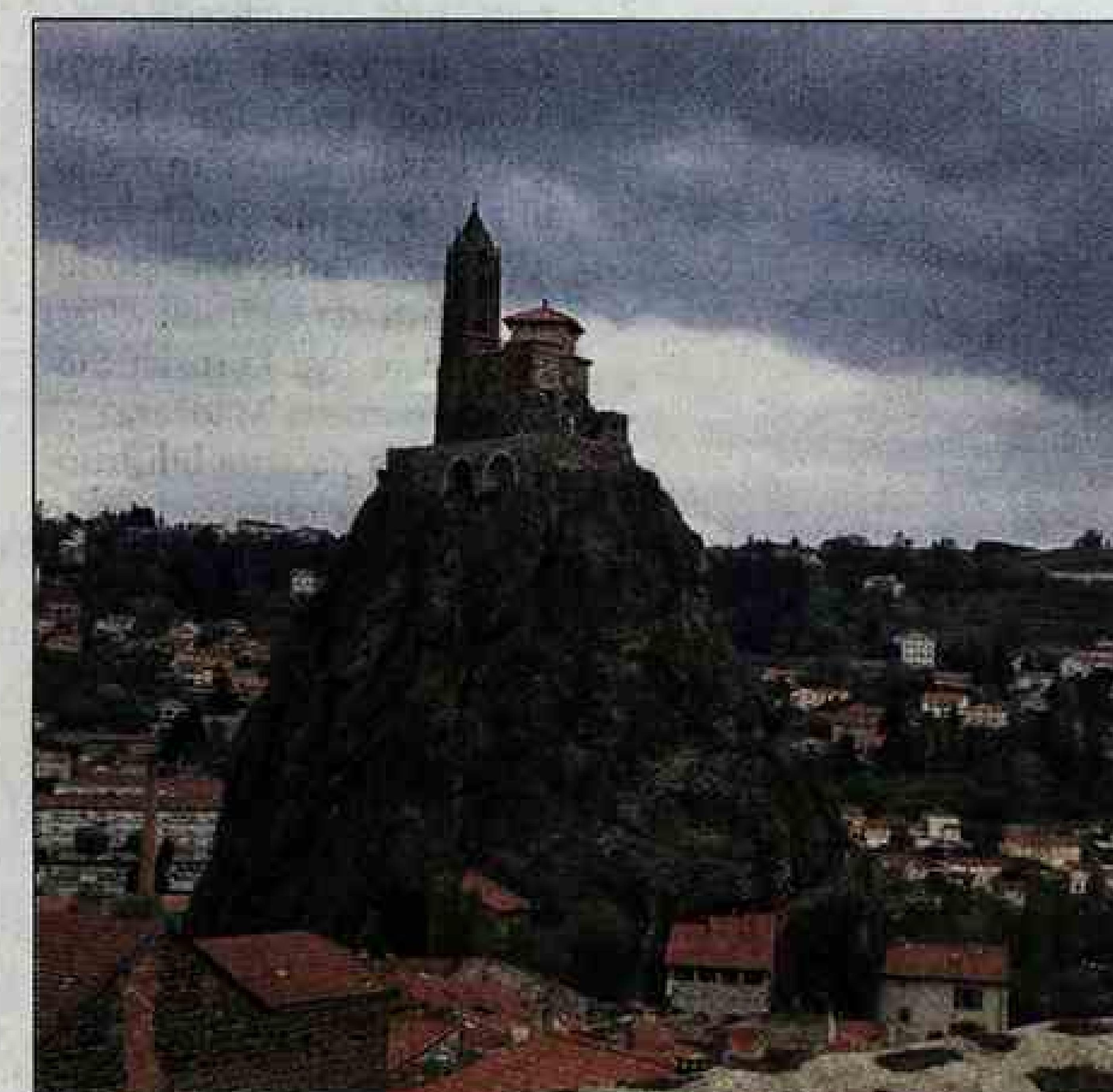
"Po romarski poti, ki vodi mimo velikih mest v bolj odročne kraje, sreča številne domačine, ki so v resnici zelo ustrežljivi. Sicer pa tudi drugod podeželje izumira kot pri nas. V odročnih krajih bivajo večinoma starejši, mladih skorajda ne vidiš. Po poti vsak dan srečuješ tudi številne romarje, ki imajo vsak svojo zgodbo, meni pa se je zelo zanimivo, da se na to romarsko pot odpravi veliko žensk, ki jih je samo za občudovati, kako vzdržljive znajo biti."

Kaj svetujete tistim, ki razmišljajo, da bi tudi sami odšli na Jakovo pot?

"Vsakemu pohodniku svetujem, da obuje dobre in udobne oziroma uhojene pohodniške čevlje, nahrbtnik pa ne sme biti težji od desetih odstotkov teže pohodnika. Sam sem večino poti prehodil z enim parom čevljev, ki sem jih že doma impregniral s posebnim oljem, da so zdržale v dežu. Med potjo sem sicer kupil še dvoje čevlje, od katerih je en par takoj puščal vodo, pri drugem pa se je kmalu natrgalo usnje, tako da sem si potem spet nadel prvi par čevljev, s katerim sem nazadnje prehodil kar 2.700 kilometrov. Pomembno je, da pohodnik ne skrbti samo za čevlje, ampak tudi noge. Sam sem nogavice zamenjal takoj, ko so noge postale potne, da sem se izognil žuljem, ki so lahko zelo neugodni in marsikdo mora zaradi njih prekiniti pot. Čez dan je priporočljivo, da noge osvežiš v hladni vodi, zvečer pa razkužiš z alkoholom, zmasiraš in namažeš s krema, posebej tiste dele, kjer se noge drgne ob čevalj. Najboljša oblačila so 'švic majice' in tanki velurji ter seveda tudi nepremočljive pohodniške hlače in dežna pelerina. Sam sem poskrbel tudi za zaščito glave, saj sem nosil kapo, ki je narejena tako, da prekrije tudi vrat, kapo pa sem ves čas močil, da se mi glava na vročem soncu ni pregrevala. Ne pravijo pa zastonj, da se večina takih podvigov najprej reši v glavi, šele potem pa s telesno pripravljenostjo."



S prijateljem Francem Špenkom je prehodil zadnjih petstot kilometrov.



Pot ga je vodila mimo številnih naravnih in kulturnih znamenitosti, tako tudi mimo Le Puya oz. francoskih Brezij, kot pravi Ajdovec, kjer se združi večina romarskih poti v Santiago de Compostela.



V prvi polovici poti je največkrat spal na improviziranih ležiščih ...



... na uradni romarski poti pa po lepo urejenih zavetiščih, ki jih popotniki prepoznaajo po grbu Jakobovih vitezov.

Na robu

TAKRAT SEM BIL LE NEUKI DELAVEC BREZ ŠOL (1)

Nenavadna zgodba

MILENA MIKLAVČIČ

usode



Na svojih poteh, ko me je "povsed zadosti", velikokrat srečujem ljudi, ob zgodbah, ki mi jih priповедujejo, pa se mi zdi, kot da poslušam znanstveno fantastiko. Včasih že začenjam verjeti v "negativne" čudeže, kajti spleti okoliščin velikokrat priomorejo, da se posa-

mezniki znajdejo v najbolj nenavadnih situacijah, ki si jih lahko zamisli človeška domišljija. Tudi Petrova priča sodi med tiste, ob katerih zmajujem z glavo, čeprav sem že marsičesa vajena. A prej, preden sva sploh kakšno rekla, sva si privoščila lepinjo s kajmakom, kislim mlekom in čevapčiči. V najinem prvem telefonskem pogovoru sem mu samo migmrede omenila, da mi ta hrana vzbuja hude skušnje in očitno mi je že zelel ustreči, zato se je potrudil in vse, kar me je pričakalo na mizi, tudi sam naredil.

Zase pravi, da je čistokrvni Slovenec, po tistem, ko so ga izbrisali, se je namreč lotil raziskovanja svojih korenin in za zadnjih tristo let lahko trdi, da so imeli v širši rodbini le dva koroška Slovencev in enega Madžara.

"Vsi drugi pa smo bili trdni Slovenci, nekateri celo zelo zavedni in jih je poznalo tudi širše okolje zlasti po njihovem glasnom zavzemaju za pravice do izražanja v maternem jeziku. Že kot otrok sem poslušal zgodbe o stricu, ki je živel na avstrijskem Koroškem. Bil je celo večkrat zaprt, ker se je javno zgražal nad sonarodnjaki, ki so slovenstvo zafrnili s plebiscitem. No, in potem se je usoda, vsemu navkljub, poigrala prav z menoj," doda grena. Ob koncu druge svetovne vojne je bil Peter star dobrih petnajst let. Doma je imel še dve sestri in brata, kmetije je bilo komaj za vzorec, pa še tisto zemljo, ki je bila kolikor toliko spodobna, jim je vzela država, da so bili zato večkrat lačni kot siti. Očetu ni kazalo drugega, kot da si je poskal službo, mama pa je skrbela za otroke, redila ko-

koši in prodajala jajca v Ljubljani, Kranju ter na Vrhniki. Pri tem, za fanta nič kaj prijetnem opravilu, ji je moral pomagati tudi Peter. "Po pravici povem, meni se je pri petnajstih zdeleni sramotno, da stojim za lesenim pultom in ponujam babnicam sveža jajca. Ne vprašaj, koliko dvomljivih in nesramnih pripomb sem slišal na ta račun! Na videz so bile odjemalke maminih jajc sramežljive in ponizne ženske, ovite v rute, a ko so se jim zasvetile oči, so izustile marsikatero krepko. Zato sem doma nenehno iskal izgovore, da mi ni bilo treba hoditi na plac. Nekoč sem v časopisu zasledil novico, da iščejo mlade, ki bi bili pripravljeni oditi v mladinsko delovno brigado v Bosno, kjer se je gradila železniška proga proti Sarajevu. Bil sem ravno prav razdražen zaradi tistih jajc, šel sem na krajevni urad in se prijavil. O tem, kako je oče norel, ko sem mu povedal, ne bi razpredal (se nasmehanje), mama se je jokala in tarnala, da je slišala, da so v Bosni še četniki in ustaši, ki koljejo vse, kar jim pride pod roke, a nobeno jamranje me ni odvrnilo od namere. Iz naše vasi smo šli trije, že navsezgodaj nas je pobral tovorjanek in nas odpeljal cilju naproti. Lahko rečem, da je bil tisti mesec, ki sem ga preživel tam doli, eden najlepših. Takrat je še živilo bratstvo, res je, da smo čez dan tudi delali, a veliko smo se družili, prepevali ... Priključil sem se dramski skupini, in tam sem spoznal Milico, bila je dve leti starejša od mene, doma pa je bila iz okolice Zagreba. Prvič, ko sva si pogledala v oči, je preskočila iskra in zaljubil sem se do

ušes. Poslej sva nenehno tičala skupaj, celo zaročila sva se in si obljudila "zvestobo do groba". Konec avgusta sva se morala, žal, ločiti, njej se je začela šola (bila je že v tretjem letniku gimnazije), jaz pa sem, čez nekaj tednov, odšel domov, enostavno nisem več mogel zdržati brez nje, "z nostalgijo v očeh obuja spomine Peter. Ko je zagledal zvonik cerkve v domači vasi, ga je obšlo, da je odšel v Bosno kot otrok, vrčal pa se je kot moški. Na to, da bi se vpisal v kakšno šolo, ni niti pomisli. Takrat je bilo fizično delo še častno in tisti, ki so lahko pokazali žuljave roke, so bili vsega spoštovanja vredni. Pridružil se je očetu, ki mu je našel delo med zidarji, ki so bili v letih po vojni zelo zaželeni, saj se je na vsakem koraku zidal in gradilo. Tudi zaslužek ni bil slab, zlasti še, ker sta z očetom preko sobote in nedelje delala še na črno in pomagala postaviti marsikatero hišo ali hlev. Vsaj enkrat na mesec pa je Peter sedel na vlek in se odpeljal v Zagreb, kjer ga je čakala njegova Milica.

"Doma z mojo izbiro niso bili preveč zadovoljni. Obrama, tako očetu kot mami, so ideje o bratstvu in enotnosti smrdeli in do južnih sosedov sta bila zelo nezaupljiva. Govorila sta mi, da so med vojno počeli "svinjarije", a ko sem ju vprašal, kakšne, sta umolknila. Videl sem, da ju je bilo strah, zato sem zunaj domačih sten o naših pogovorih raje molčal. A z Milico se nisva menila za svarila. Tudi ona - bila je iz meščanske družine - je slišala marsikatero krepko na moj račun, češ da sem le neukti delavec brez šol ..." (se nadaljuje)

SODNA KRONIKA TEDNA

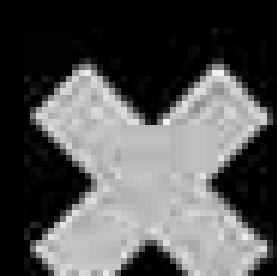
PIŠE: SIMON ŠUBIČ

Obtožnica pravnomočna

Okrožno sodišče v Kopru je zavrnilo ugovor zoper obtožnico zoper Kristino Mislej iz Sežane, obtoženo umora svojih dveh otrok. Obtožnica je s tem postala pravnomočna. Poročali smo že o družinski tragediji v Sežani, kjer sta v noči z 28. na 29. marec nasilne smrti umrila dva otroka. Po ugotovitvah kriminalistične preiskave naj bi smrt otrok povzročila njuna mati Kristina Mislej, zato so kriminalisti zoper njo vložili kazensko ovadbo. Osumljena se je na zaslijanju pri preiskovalni sodnici izrekla za nedolžno. Oče umrlih otrok Andrej Gorup meni, da je za tragedijo odgovoren tudi Center za socialno delo Sežana, zato je njegov odvetnik Franci Matoz odredil inšpekcijski nadzor, zaradi domnevno nevestnega dela v službi pa kazensko ovadil tudi uslužbenko sežanskega centra za socialno delo.

Delovno sodišče pritrilo Žibertu

Delovno in socialno sodišče v Ljubljani je pritrilo Tomažu Žibertu, glavnemu osumljencu v razviliti aferi Čista lopata v zvezi z domnevнимi nepravilnostmi v postopku javnega naročila za gradnjo kontrolnega stolpa na brniškem letališču, da ga je Kontrola zračnega prometa Slovenije marca letos neupravičeno odpustila. Sodišče je že razveljavilo izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, ker Žibertu očitane kršitve delovnih in pogodbenih obveznosti niso dokazane. Kontrola zračnega prometa mora tako Žibertu priznati delovno dobo ter obračunati plačo za čas od 13. marca do 30. septembra lani, ko bi se mu v vsakem primeru iztekel pogodba, prav tako pa tudi preostanek regresa in trinajste plače z zamudnimi obrestmi vred. Za nameček je Žibert upravičen tudi do odškodnine. V primeru Čista lopata tožilstvo Žibertu in še sedmim osebam, med njimi predsednikom uprav SCT Ivanu Zidarju, Primorja Dušanu Černigoju in Vegrada Hildi Tovšak, očita storitev kaznivih dejanj nedovoljenega sprejemanja in dajanja daril ter pomoči k temu kaznivima dejanjem. Zoper obtožnico je vloženih deset ugovorov.



CRNA KRONIKA TEDNA

Slovenske ceste vzele nova življenja

V preteklem tednu so zaradi posledic prometnih nesreč na slovenskih cestah umrle tri osebe. V silovitem trčenju treh vozil na hitri cesti Novo mesto-Trebnje je ugasnilo življenje komaj dveletne deklice, v bližini Bovca pa je umrl 24-letni motorist iz okolice Tolmina, ki ga je med prehitevanjem drugega motorista zaradi prevelike hitrosti vrglo iz ovinka. V mariborski bolnišnici je hudim ranam podlegel tudi 49-letni kolesar, ki je bil 21. julija udeležen v trčenju dveh kolesarjev.

DAMJANA ŠMID

moj pogled



Čustva, ki jih občutimo, so pokazatelj našega pocutja. Misli, ki jih mislimo, so odraz našega življenja, odnosov, navad, zadovoljstva. Več kot imamo prijaznih misli, bolj smo srečni. Bolj kot se počutimo srečne, lažje premagujemo stres in manj dražljajev nas spravi iz tira. Ko smo na potovanju in uživamo v spoznavanju nove dežele, ko se prepuščamo drugim navadam, ko smo radovalni kot otroci ali delamo stvari, ki nas zares veselijo - ali takrat občutimo stres? Ali se takrat sprašujemo, ali je mogoče kriva polna luna? Ne, takrat samo smo. Če imamo radi spremembe, nam je to užitek, sicer pa stres. Prilagodljivost je torej ena izmed osnovnih sestavin

za lažje premagovanje vsakdanjega stresa. Lajko jo vadimo tako, da se zavestno odločamo za nove situacije, ki se jih učimo sprejemati brez sojenja, kaj je prav in kaj ne. Ravnov v teh dneh smo se v izbrani družbi pogovarjali o tem, kako smo postali razvajeni. Nič več nam ni prav niti na počitnicih in vsi bi radi še nekaj drugače. Če ne drugega, morje brez ježkov in večere brez komarjev. Mogoče je čas za drugačne počitnice. Za kraje, kjer ni tople vode in kjer je kruh še dobrina. Po štirinajstih dneh mačjega umivanja bi znali bolj ceniti svežino vode, za katero se nam zdi samoumevno, da priteče vsakič, ko odpromo pipi. Potem bi mogoče spo-

Knjige in ljudje

Knjige in knjigljubi (6)

Doktrina šoka

MIHA NAGLIČ

Gotovo se še spominjate nekaterih dogodkov in dogajanj iz novejše zgodovine tega sveta: državnega udara v Indoneziji (1965), s katerim je general Suharto odrinil predsednika Sukarna ("Huga Chaveza tistega časa"); državnega udara v Čilu (1973), ko je general Pinochet strmoglavil demokratično izvoljenega socialističnega predsednika Allendeja; cele vrste vojaških udarov v Latinski Ameriki, s katerimi so z oblasti odstranili levo usmerjene predsednike in vlade (Brazilija, Argentina ...); vojne za Falklande (1982), po kateri je železna lady Margaret Thatcher naredila red tudi doma, ko je zlomila stavkajoče rudarje (1984-85); volilnih zmag Solidarnosti na Poljskem (1989) ter predsednika Nelsona Mandele in Afriškega nacionalnega kongresa v Južnoafriški republiki (1994), po katerih sta se vladali odpovedali socialnim zahtevam iz svojih predvolilnih programov in uvedli kapitalizem v njegovi najtrši obliki; pokola na trgu nebeškega miru v Pekingu (1989) in uvedbe kapitalizma v kitajski komunizem, s čimer je Kitajska postala "najbolj garaška delavnica vsega sveta"; Jelcijanova državnega udara v Moskvi (1993) in njegovega poziva partijskim mladcem ("tržni boljševiki", ki so po-

stali "oligarhi"), naj oplenijo rusko državno gospodarstvo; azijske krize (finančnega zloma azijskih tigrov konec devetdesetih); razmaha kompleksa uničevalnega kapitalizma v ZDA (po 11. septembri 2002); uničevanja Iraka po invaziji leta 2003; uvedbe kapitalistične šokterapije

**Naomi Klein,
Doktrina šoka,
prevedla
Barbara Simoniti,
Mladinska knjiga,
Ljubljana, 2009,
584 strani, 32,96 evra.**

po cunamiju v Aziji (2004) in pustošenju orkana Katri na New Orleansu (2005) ... Kaj je skupnega vsem tem prelomnim dogodkom. Šokterapija, ki jo je predpisal Milton Friedman, nobelovec za ekonomijo in njegovi učenci iz čikaške šole, izvajali pa različni desničarski režimi ob podpori vlade ZDA, CIA, IMF, Svetovne banke in drugih "neoliberalističnih" ustanov. Tako beremo v knjigi, ki bi jo moral prebrati "vsak, ki želi razumeti, kako zares deluje ta svet": v knjigi *Doktrina šoka* (prvič izšla 2007, s podnaslovom Razmah uničevalnega kapitalizma), ki jo je ob pomoči celega štaba sodelavcev napisala novinarka in pisateljica Na-

omi Klein. Postala je svetovna uspešnica. "Ta knjiga spodbija osrednjo in najbolj cenjeno trditev v uradni zgodovini: da se je zmagoslavlje dereguliranega kapitalizma rodilo iz svobode, da neomejeni svetovni trg stopa z roko v roki z demokracijo. Namesto tega bom pokazala, da to fundamentalistično obliko kapitalizma dosledno pomagajo vzpostavljati najbrutalnejše oblike prisile, ki jih prizadevajo kolektivnemu političnemu telesu, pa tudi brezštevilnim individualnim telesom. Zgodbo sodobnega svobodnega trga - bolje jo je mogoče razumeti kot vzpon korporativizma - so zapisali šoki."

Ekonomista Friedman (po starših madžarskega rodu) in njegov mentor Friedrich Hayek (rojeni Dunajčan), oba nobelovca, sta priporočala, naj se država ne vmešava v svobodno delovanje trga, naj ga ne regulira (laissez-faire), pa bo vse OK. Država naj poskrbi za dosledno privatizacijo, vladno deregulacijo in čim večje krčenje socialne porabe, potem pa naj se umakne in trg bo sam poskrbel, da bo šlo vse v redu. V resnici pa so povsod po svetu, kjer so uveljavljali njune nauke, to počeli v izrednih razmerah.

"Tako deluje doktrina šoka: prvotna katastrofa - državni udar, teroristični napad, zlom trga, vojna, cunami,

orkan - spravi celotno prebivalstvo v stanje kolektivnega šoka. Padanje bomb, izbruhi terorja, sunki vetra omehčajo celotno družbo, tako kakor tuleča glasba in udarci v mučilnih celicah omehčajo zapornike. Tako kakor terorizirani zapornik izda imena tovarišev in se odreče svoji veri, se tudi družba v šoku odreče stvarem, ki bi jih drugače divje branila. Jamar Perry /eden od žrtev Katrine v New Orleansu/ in drugi evakuiranci v zavetišču v Baton Rouge naj bi se odrekli socialnim stanovanjem in javnim šolam. Po cunamiju naj bi se ribiči na Šrilanki odpovedali dragoceni obali in jo prepustili hotelirjem. Iračani naj bi bili, če bi šlo vse po načrtu, v takem šoku in strahospoštovanju, da bi nadzor nad zalogami nafte ter državne družbe in svojo suverenost prepustili vojaškim oporiščem Združenih držav Amerike in zelenim območjem."

Ob branju te kapitalne knjige se človek vraša, kako bi bilo danes v Sloveniji, če bi po osamosvojitvi tudi pri nas ravnali po Friedmanovih naukah? Peterletov poskus, da tudi k nam povabi Jefreya Sachsa, arhitekta bolivijske, poljske in ruske privatizacije, je k sreči spodeljal. Mičo Mrkaić, veliki Friedmanov častilec, pa se zadnje čase, ki so nauke čikaške šole postavili na laž, komaj še kaj oglaši ...



Naomi Klein

»Vsak, ki si želi razumeti, kako zares deluje ta svet, bi moral prebrati to knjigo.«

ROLLING STONE

naomi klein DOKTRINA ŠOKA

RAZMAH UNIČEVALNEGA KAPITALIZMA

glasbeni PREMIKI



Naslovica knjige

Slovenci v zamejstvu (154)

Po slovensko v Sloveniji

JOŽE KOŠNJEK

med sosedji



Organizacije Slovencev na Koroškem organizirajo med počitnicami številne aktivnosti za mlade, ki so priložnost tudi za učenje slovenščine. V nekaterih družinah je slovenščina pogovorni jezik in je dodatno učenje jezika dopolnilo domače in deloma tudi šolske jezikovne vzgoje. Po izkušnjah predstavnikov slovenskih organizacij na Koroškem pa k učenju slovenščine pošilja svoje otroke vedno več ljudi, ki so po narodnostenem poreklu Sloveni, vendar so ga zaradi najrazličnejših vzrokov tajili in skušajo sedaj svojo napako popraviti pri otrocih. Eden od uspešnejših načinov učenja slovenščine so Jezikovne počitnice, ki jih v Novem mestu organizirata skupaj Krščanska kulturna

zveza iz Celovca in osnovna šola Grm iz Novega mesta. Letošnje so bile že 21. Na njih je sodelovalo 38 mladih Koroščev in Koroščev, ki so v izvirnem slovenskem okolju veliko bolj doživeto doživljali jezik, kot bi ga doma na Koroškem. Osrednja tema letosnjih počitnic sta bila Janez Vajkard Valvasor in njegova knjiga Slava vojvodine Kranjske. Udeleženci počitnic so zaradi Valvasorja obiskali grad Bogenšperk in Cerkniško jezero, o katerem je pisal v sloviti Slavi vojvodine Kranjske. Tovarna Krka pa je tudi letos pomagala počitnikarjem pri organizaciji izleta na morje. Jezikovne počitnice niso le jezikovne, ampak so priložnost za druženje koroških otrok in njihovih družin z družinami,

pri katerih prebivajo v času počitnic. Georg Gombos, profesor na Univerzi v Celovcu, je za Jezikovne počitnice med drugim zapisal: "Jezikovne počitnice so most med ljudmi, ki so danes še otroci, jutri pa bodo mogli prispeti pomemben delež k sožitju v večkulturni Evropi. Jezikovne počitnice lahko razumeamo kot pomemben most do sosednje države Slovenije, kot jezikovno in kulturno krepitev koroških Slovencev, kot bogatitev za otroke neslovenskega porekla."

Prava poživitev koroških počitnic je tudi Teden mladih umetnikov na Rebrici pri Železni Kapli, ki ga je pred tridesetimi leti prvič organiziral tedanji kaplan in sedanji župnik v Železni Kapli Polde Zunder, ki je v obnovljeni



Grad na Rebrici pri Železni Kapli / Foto: Jože Košnješek

nem rebrškem gradu uredil Mladinski center. Letošnji teden je bil končan v začetku avgusta. Župnik Zunder je na koncu letosnjega tedna dejal: "Talentiranost in izraznost otrok, ki jo kažejo na Rebrici, je zame nekaj izrednega. Želim, da bi vse te re-

brške obrale, lepe in prijazne, spet srečal na naših odrih, v mladinskih skupinah, v cerkvenih skupinah, povsod, kjer sanjajo mladi o dobri prihodnosti, kjer se mladi odločajo za kulturo sreca in zmagujeta resnica in pravica."

Šrotov gambit

MIHA NAGLIČ

Mihovanja



Zadnjič sem nekje prebral, da imamo v Sloveniji "pijačarsko skupino". Pa sem si mislil: ja, saj tej pa pripadam tudi jaz! V svojem zdaj že kar dolgem življenu sem užil veliko raznovrstnih pijač in tudi v primeru zelo visokih pogojev za vstop v takšno družino le-te zagotovo izpolnjujem. No, v nadaljevanju sem videl, da ne gre za slovenske pijače in njih pivce nasploh, ampak le za Šrotov pijačarski imperij, v katerem so poleg obeh največjih pivovarn tudi Radenska, Fractal in nemara še

kdo. No, po svoje me zadeva tudi ta, saj rad spijem kakšen pir, tudi radenska in Fractalovi sokovi mi niso tuji, naročen sem na Delo in svoji boljši polovici pomagam pri hoji v Mercator, kjer zavzeto polnila nakupovalne vozičke in nabirava pike. In to počnem, kljub temu da se mi zdi za malo, kako se hoče (se je hotel?) te eminentne poslovne skupine polastiti en sam človek. Človek, ki sicer nima nobenih posebnih zaslug za razvoj pijačarski skupini pripadajočih firm; vse te so postale ugledne blagovne znamke že, ko za Bojanom Šrotom še vedeli nismo.

Mora biti ta možakar že speten poslovnež in dober igralec, a prihvatizacija tako velike poslovne skupine se mu zagotovo ne bi posrečila, če mu ne bi bila naklonjena tudi visoka politika (z nizkimi nagibi). Ne glede na to, h kateri politični usmeritvi se kdo nagiba, je zdaj že jasno, da Šrot tega "podviga" ne bi zmogel brez volje Janeza Janše. Ta je hotel s čela Mercatorja pognati Jankovića, predvsem pa se polastiti Dela in tako je prišlo do tistega znamenitega in vročega poletnega sestanka v vladni palači (12. avgusta 2005). Takrat je dobil Šrot politično zeleno luč, vožnjo pa je nadaljeval po svoje, brezkompromisno in ne oziraje se na pravne, kaj šele na moralne predpise. Ko je vsa reč prišla tako daleč, da je postala moralno povsem nespodobna in tudi politično nesprejemljiva, mora spet posredovati politika. Zdaj je Pahorjeva vlasta tista, ki hoče detajkunizirati pijačarsko skupino. Znameniti laški pivski kozel postaja tudi grešni, pivsko in volilno ljud-

stvo zahteva njegovo glavo. O tem, kakšno igro igra Bojan Šrot zdaj, ko je del svojega lastniškega deleža v skupini prodal italijanskemu poslovnežu, ne upam reči nič. Ker o tem nič ne vem. Šahisti bodo morda tej igri, ko bo enkrat odigrana in razkrita, nadieli oznako Šrotov gambit. Beseda je iz italijanske fraze "dare il gambetto" (podstaviti nogo), v šahu pa označuje uvodni del igre, v kateri mojster žrtvuje manj pomembno figuro, navidez povsem nespatmetno, a v kombinaciji, ki lahko vodi v zmago. Šrot je prodal ("žrtvoval") manjši del svoje lastnine, da bi rešil večjega, to je gotovo. Kako se bo ta igra končala, je pa še povsem negotovo, tega ne vedo niti glavni igralci, ne Šrot ne vlada, ne organi, ki so v vlogi sodnika, še najmanj pa publike, ki ta špel nadvse zavzeto opazuje.

Jaz vam torej te igre ne znam razložiti. Priznam tudi, da v njej navijam za vlado. Ne da bi bil načelno proti privatizaciji, ampak naj se odvija na legalni in legitimni način. Šrotov je morda legalni (zakonit), legitimni (pravičen) zagotovo ni. Kar pravo v takih primerih še dopušča, mora onemogočiti politika. To je moraliziranje, a tudi to je po svoje upravičeno. Vse drugo so le želje. Želeli bi, denimo, da bi Mercator kot največji slovenski trgovec ostal v večinski slovenski lasti. Ta želja morda ni poslovna, je pa upravičena. Kar se Dela tiče, pa bi si želel, da končno dobi trdnega in bolj stalnega lastnika. Če je morda skriti namen sedanje vlade, da si podredi Delo (in Večer), tako kot je to hotela prejšnja, potem je v tem ne podpiram.

Vaš razgled



V akvariju M v Idriji, ki je po ocenah strokovne javnosti in obiskovalcev po raznolikosti podvodnega življa eden najlepših v Sloveniji, so postavili nov 1200-litrski akvarij, v katerem bo sredi avgusta zaživel biotop Tanganjika, z osrednjimi prebivalkami, tanganjškimi ustonošami. Lastnik in skrbnik akvarija Valter Majnik z novostjo obiskovalcem ponuja novo izkušnjo srečanja s prebivalci podvodnega sveta drugega največjega afriškega jezera. D. Ž.



Kadar je vročina huda in ni gostilne blizu, prav pride tudi vaški "šank" sredi polja. Tako je bilo na nedavni Žetvi po starem v Lešah, kjer so žanjicam točili črno kavo in hruškov kompot, obiskovalci pa so se hladili s pivom. Ker nekaterim niti to ni zaledlo, se je domačinka postavila k pultu kar v kopalkah. S. S.

(Ne)varna španovija

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica 7



Slovensko-hrvaškim odnosom se pišejo novi, menda lepsi časi. Če ne drugega, je takšen vsaj videz, ki sta ga po petkovem srečanju na dvorcu Trakoščan za javnost uprizorila Borut Pahor, slovenski vladni predsednik, in Jadranka Kosor, predsednica hrvaške vlade. Za lepsi umetniški vtiš sta bila prvi mož slovenske in prva dama hrvaške vlade usklajena najmanj v dveh točkah: v rdeči garderobi oziroma v njenih podrobnostih in v filmskem nasmehu. V pričakovanih oziroma pozitivnih učinkih srečanja na vrhu pa sta se že rahlo razlikovala. Medtem ko je bila hrvaška vladna predsednica nad pogovorom na štiri oči vzhičena (kot je lahko v

določenih okoliščinah vzhičena le ženska), so imeli posamezni stavki v izjavi za javnost, ki jo je Borut Pahor pred kamerami zelo vehementno odrecitiral, okus po kislih kumaricah.

Zaradi tako imenovane tih diplomacije je slovenski in hrvaški javnosti (domnevno) na voljo le ugibanje. Ugiba pa se o tem, ali sta Borut Pahor in Jadranka Kosor na Trakoščanu tlakovala pot rešitvi mejnega vprašanja v Piranskem zalivu v smeri kondominiju. Se pravi, v smeri skupne suverenosti nad morsko površino, ki je predmet spora med sosedama že od razglasitve suverenosti obeh držav. Najnovejša smer reševanja mejnega vprašanja je do neke

mere brez dvoma posrečena. Najmanj kar je, bi ostal z vzpostavitvijo kondominija v Piranskem zalivu volk sit, koza pa cela. Pomeni, da ne bi ne ena ne druga stran slavila zmage, prva dama hrvaške in prvi mož in slovenske vlade pa bi se lahko v času, kar jima ga je v aktualnem vladnem mandatu ostalo, posvetila drugim političnim dilemam in izzivom. Kar je zdamo in gospoda, ki sta v sosednjih državah trenutno na oblasti, vsaj tako elegantna politična rešitev, kot sta gospodka Škrlatna moška kravata in danski kostim.

Če je prispoloba s sito kozo in s sitim volkom kolikor toliko posrečena, je v aktualnem kon-

tekstu najmanj toliko primereno opozoriti na slovenski rek, ki modro ugotavlja, da v "španoviji še pes crkne". Drži. Del Bodenskega jezera med Švico, Nemčijo in Avstrijo je kondominij. Meddržavno sodišče v Haagu je leta 1992 potrdilo, da je morski zaliv Fonesca v Srednji Ameriki pod skupno upravo Salvadorja, Nikaragve in Hondurasa. Tudi zaliv Figuier med Francijo in Španijo na Atlantiku je kondominij. Drži pa tudi, da nobeden od navedenih morskih zalivov ne leži na Balkanskem polotoku, kar je zagotovo unikatno dejstvo. Vzemimo, da gre najnovejši poskus rešitve meje v Piranskem zalivu res v smeri kon-

dominija. Ampak. Samo na sebi pa to še ne pomeni skorajšnje rešitve spornega vprašanja. Še manj dokončne. Bisno kondominija namreč je, ali se dvostranska pogodba sklene za petdeset let, za devetindvajset let ali za pogojo rečeno večno? Povedano drugače, načelno vzeto, je kondominij dobra začasna rešitev. Do tega, da bi aktualni slovenski in hrvaški vladi uspelo podpisati trajno pogodbo o kondominiju v Piranskem zalivu, pa sem skrajno skeptična. Tudi zato, ker je tovrstna rešitev v prvi vrsti pisana na kožo mednarodni skupnosti, konkretno Evropski zvezni in Natu, precej manj pa naročoma na obeh straneh zaliva.

Na "horuk" nad elektro podjetja

Država, kot večinska lastnica elektrodistribucijskih podjetij, namerava že z novim letom deliti ta podjetja na tržno in omrežno usmerjene družbe. Mimo delavcev in sindikatov.

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - Že v torek smo objavili vest o tem, da je Sindikat delavcev energetike Slovenije za 24. avgust napovedal dvojno opozorilno stavko v družbah, kjer deluje sindikat. Ne strinjajo se s predlogom o reorganizaciji elektrodistribucijskih podjetij, zato zahtevajo ustavitev vseh aktivnosti ter vzpostavitev socialnega dialoga. Stavkali bodo v vseh podjetjih v elektrodistribuciji in proizvodnji, kjer dela okoli 8000 ljudi, in sicer bodo sklicali zbole delavcev, ne bo pa šlo za izklope elektrike.



Zani v dva sindikata (Sindikat elektrodistribucije Slovenije, Sindikat gorenjskih sindikatov), ki sta v torek na izvršnih odborih obravnavala nastalo situacijo, vendar tudi sklenila, da bosta svoja stališča razložila na bližnjem tiskovni konferenci. Sporočili pa so, da bo tudi na Elektro Gorenjska 24. avgusta dvourna opozorilna stavka, pri čemer načrtujejo zbor delavcev in občne zbole sindikatov.

Reorganizacijo zahteva EU in računska sodišče

Zakaj pravzaprav gre? V naših člankih, intervjujih in komentarjih smo v preteklih dveh letih večkrat zapisali ugotovitev, da naša država pri urejanju elektroenergetskega sistema močno zaostaja in da je tudi sprostitev trga in uvedbo konkurence na tem področju pripravila le na pol. Že od junija leta 2003 je namreč v veljavi Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo, ki zahteva ločevanje prodaje električne energije od upravljanja elektroenergetskega omrežja. Ne posredni povod za sedanje predloge Ministrstva za gospodarstvo - Direktorata za energijo, o reorganizaciji elektrodistribucijskih podjetij, pa je Revizijsko poročilo

Sindikati zahtevajo dialog

Ko so bili sindikatom predstavljeni predlogi reorganizacij, pa tudi že poslane zahteve za sklepanje na skupščinah družb o razdruževanju podjetij, je v sindikatih zavrela. Na izredni razširjeni seji predsedstva konec julija Sindikat dejavnosti energetike Slovenije so sprejeli odločno stališče, da je mogoče spre-

membe speljati le ob dogovoru s sindikati. Predstavnike države so pozvali, naj umaknejo predvideno sklepanje o razdružitvi distribucijskih podjetij z avgustovskih skupščin, saj za odločanje o teh zadevah ni izpolnjen temeljni pogoji: niso znani končni učinki. V primeru, da lastnik ne bo upošteval njihovih stališč in začasno umaknil odločanje o razdružitvi distribucije, bodo začeli priprave na izpeljavo splošne stavke v energetiki.

V vednost smo dobili tudi pismo podpore stavkovnim zahtevam iz Sveta gorenjskih sindikatov vladni in ministrstvu za gospodarstvo, v katerem zahtevajo takojšnjo vzpostavitev socialnega dialoga z vidika zagotavljanja ekonomsko socialne varnosti zaposlenih, zagotavljanja varne in zanesljive oskrbe z električno energijo in upoštevanje interesov državljanov in celotnega gospodarstva Slovenije. V pismu opozarjajo, da doslej niso bili spoštovani predpisi, ki varujejo interes zaposlenih, saj je bilo prezrto socialno partnerstvo in dialog, pa tudi kršene pravice delavcev do sodelovanja pri upravljanju.

Tudi strah pred privatizacijo?

Neuradno smo tudi izvedeli, da so v Sindikatu delavcev dejavnosti energetike najeli svoje strokovnjake za izdelavo predloga preoblikovanja elektropodjetij, ki naj bi bil pripravljen do 15. avgusta, ob vsem tem pa prihaja na dan tudi bojazen, da bi podjetja privatizirali. Pri tem opozarjajo na nelojalno konkurenco podjetja Gen-I, ki da posluje od države nenadzorovano, ter na slabe izkušnje na Madžarskem, kjer so ta podjetja privatizirali, jih lastniki izčrpavali, ker v elektroenergetsko omrežje ničesar ne vlagajo, so vedno večje težave.

V Jelovici bodo dividende

Tretjino lanskega dobička so namenili za dividende in odločili o prenosu dejavnosti na hčerinske družbe.

ŠTEFAN ŽARGI

Škofja Loka - Pretekli teden je bila redna skupščina družbe Jelovica, d. d., na kateri so bili soglasno potrjeni vsi predlagani ukrepi. Družba, ki je lani ustvarila 686.869 evrov dobička, bo na predlog upravnega odbora, ki ga vodi Gregor Benčina, za izplačilo dividend v višini 0,175 evra na delnico namenila 251.125 evrov, kar skupaj predstavlja približno tretjino od ustvarjenega dobička v lanskem letu, ostalo pa namenila za razvoj družbe.

Na skupščini so prav tako potrdili pomembne organizacijske spremembe. Tako bo družba Jelovica, d. d., za-

radi boljše prepoznavnosti posameznih dejavnosti, s katерimi se ukvarja, dejavnost maloprodaje prenesla na hčerinsko podjetje Jelovica Trgovina, ki bo upravljala z lastnimi in pogodbennimi maloprodajnimi mesti v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Murski Soboti, Kopru, Novi Gorici, Postojni in Škofji Loki; dejavnost proizvodnje nizkoenergetskih hiš, ki danes na lokaciji v Preddvoru, in ki jih izvažajo na zahtevna tržišča Nemčije, Švice in Italije, vse bolj priljubljene pa postajajo tudi v Sloveniji, pa na hčerinsko družbo Jelovica Hiše. Obe hčerinski družbi sta v laсти Jelovice, d. d.

KRANJ

V Goodyearu kljub izgubi optimistični

Iz Save Tires, d. o. o., družbe za proizvodnjo pnevmatik, ki je del koncerna Goodyear, so sporočili, da je družba Goodyear Tire & Rubber Company v letošnjem drugem četrtletju ustvarila za 221 milijonov dolarjev izgube, medtem ko je v enakem lanskem obdobju imela 75 milijonov dolarjev dobička. Izguba je posledica 25-odstotnega zmanjšanja prihodkov od prodaje na 3,9 milijarde dolarjev, kar je razlog svetovna gospodarska recesija, ki je močno prizadela avtomobilsko industrijo in s tem tudi proizvajalce pnevmatik. Razlog za neto izgubo družbe Goodyear v višini 221 milijonov dolarjev je tudi posledica prestrukturiranja. Ker je izguba v drugem četrtletju za 24 milijonov dolarjev manjša kot v prvem četrtletju in manjša od napovedi analitikov, v družbi gledajo na celotno situacijo precej optimistično, saj že opažajo prve značne ponovne oživljjanje gospodarstva. V drugem četrtletju je Goodyear na nekaterih področjih dosegel bistven napredok. Na tržišču je bilo plasiranih 19 novih izdelkov, skupaj s prvim polletjem pa 42. S. Ž.

gradbeno podjetje tržič d.o.o.



Mlaka 2, 4290 Tržič • Telefon: 04 / 597 12 96
Telefax: 04 / 597 12 97 • E-mail: info@gptrzic.si

Zaradi širitev dejavnosti vabi

Gradbeno podjetje Tržič, d. o. o., Mlaka 2, TRŽIČ

k sodelovanju delavce (m/z) za naslednja delovna mesta:

- 1. VODJA TEHNOLOŠKE PRIPRAVE DELA**
Od kandidatov pričakujemo izobrazbo - dipl. inž. grad. ali inž. grad. in štiri leta ustreznih delovnih izkušenj
 - 2. DELOVODJA VG II**
Od kandidatov pričakujemo izobrazbo - gradbeni tehnik ali gradbeni delovodja in dve leti ustreznih delovnih izkušenj
 - 3. KALKULANT I**
Od kandidatov pričakujemo izobrazbo - inž. grad. ali gr. tehnik s strokovnim izpitom in pet let ustreznih delovnih izkušenj
 - 4. SKLADIŠČNIK**
Od kandidatov pričakujemo izobrazbo - strojni tehnik in tri leta ustreznih delovnih izkušenj
 - 5. ŽERJAVIST**
Od kandidatov pričakujemo izobrazbo - zidar tesar z izpitom za upravljanje žerjavov in tri leta ustreznih delovnih izkušenj
- Delovno razmerje bomo z izbranimi delavci sklenili za določen čas z možnostjo sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi.
- Ponudbe z dokazili o izobrazbi in opisom doseganjih delovnih izkušenj pošljite na naslov: Gradbeno podjetje Tržič, d. o. o., Mlaka 2, TRŽIČ.
- Za dodatne informacije lahko pokličete na tel. št. 04/5971-296 ali 04/2806-014.

Peko posluje z dobičkom

Lanski dobiček so namenili za pokrivanje prenesene izgube, tudi letos kljub krizi poslujejo pozitivno.

ŠTEFAN ŽARGI

Tržič - V torek je bila redna skupščina družbe Peko, na kateri so podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2008. V letu 2008 je Peko ustvaril 1,98 milijona evrov dobička, kar je za 11%

odstotkov več kot v poslovnem letu 2007. Skupščina, na kateri so bili prisotni poobraščenci predstavnikov Republike Slovenije in SKB banke, je soglasno odločila, da se celoten dobiček družbe za leto 2008 uporabi za pokrivanje prenesene izgube.

Lani so v Peku za investicije namenili skoraj 5 odstotkov prihodkov ali nekaj manj kot en milijon evrov, dobro polovico za prenovo in odpiranje novih trgovin. Zaradi krize se je letos v prvem polletju prodaja na domačem trgu (kjer Peko proda 45 odstot-

kov svoje obutve) zmanjšala za 14, na tujih trgih pa za 22 odstotkov, zato se je dobiček v primerjavi z enakim obdobjem lani prepolovil. Letos investirajo v posodobitev proizvodnje in poslovno informacijsko tehnologijo. Zaradi znanih zapletov med predsednico uprave in nadzornim svetom je skupščina na predlog države soglasno kot večinskega lastnika sprejela sklep o predčasnem odloklicu članov nadzornega sveta in potrdili imenovanje novih članov.

Meštar

CVETO ZAPLOTNIK

Odkupa cena mleka se je še malenkostno znižala

Po podatkih tržno informacijskega sistema, ki deluje pri agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, je junija povprečna odkupna cena za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, dostavljeno v mlekarno, znašala 25,49 evra za sto kilogramov, od decembra dalje pa je vsak mesec nižja.

Mesec	Odkupna cena za mleko s 3,7 % mašč. in 3,15 % belj.	Dejanska odkupna cena
Januar 2008	33,32 EUR/100 kg	35,33 EUR/100 kg
December 2008	33,40 EUR/100 kg	35,69 EUR/100 kg
Januar 2009	31,81 EUR/100 kg	33,84 EUR/100 kg
Februar 2009	30,91 EUR/100 kg	32,71 EUR/100 kg
Marec 2009	29,65 EUR/100 kg	31,05 EUR/100 kg
April 2009	27,69 EUR/100 kg	28,42 EUR/100 kg
Maj 2009	25,61 EUR/100 kg	27,04 EUR/100 kg
Junij 2009	25,49 EUR/100 kg	26,54 EUR/100 kg

KRANJ

Na Hrvaško le prijazni psi

Na Hrvaškem velja posebni pravilnik o nevarnih psih, po katerem nevarnih psov ni dovoljeno uvažati ali prevažati čez ozemlje države niti jim tam ni dovoljeno začasno bivanje. Med nevarne pse spadajo pasme terierjev tipa "bul", ki ne izvirajo iz priznanih rej. To pomeni, da nimajo rodovnika, ki ga je izdala Hrvaška kinološka zveza oz. kinološka zveza države, članice Mednarodne kinološke organizacije (F.C.I.). C. Z.

GORENJA VAS

Spet tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

Razvojna agencija Sora bo jutri, v soboto, dopoldne pripravila na parkirišču pri poslovnem centru v Gorenji vasi tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov. Kmetje in drugi bodo na stojnicah ponujali izdelke blagovnih znamk Babica Jerca in Dedeck Jaka - Naravni izdelki iz škoфjeloških hribov ter druge kakovostne pekovske in mlečne izdelke, domače jušne rezance, med z označko Slovenski med ter izdelke domače in umetnostne obrti. C. Z.

Radio Triglav®
RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o., Tg. Triglav, Črnička 4, JESENICE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

www.GORENJSKI GLAS.si
DNEVNO SVEŽE NOVICE KAZIPOTI PISMA BRALCEV PRILOGE ŠPORT
Za vas že 60 let beležimo čas

Gorenjski Glas

Lubadar tudi letos napada z vsemi "kanoni"

Črnoglede napovedi, da bo lubadar tudi letos enako kot lani močno ogrožal gozdove na Zgornjem Gorenjskem, se uresničujejo.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled - V blejski območni enoti zavoda za gozdove so letos do konca julija odkrili okoli trideset tisoč kubičnih metrov od lubadarja napadenega drevja (lani v enakem obdobju 37 tisoč "kubikov"), vendar se bo količina že ta mesec občutno povečala in se bo po napovedih gozdarjev verjetno dokaj približala lanski. Naj spomnimo, da so lani na blejskem gozdnogospodarskem območju, ki obsega občine Radovljica, Bled, Gorje, Bohinj, Žirovnica, Jesenice in Kranjska Gora, odkrili 93 tisoč kubičnih metrov "lubadar", od tega so jih lastniki do konca leta pospravili 84 tisoč "kubikov".

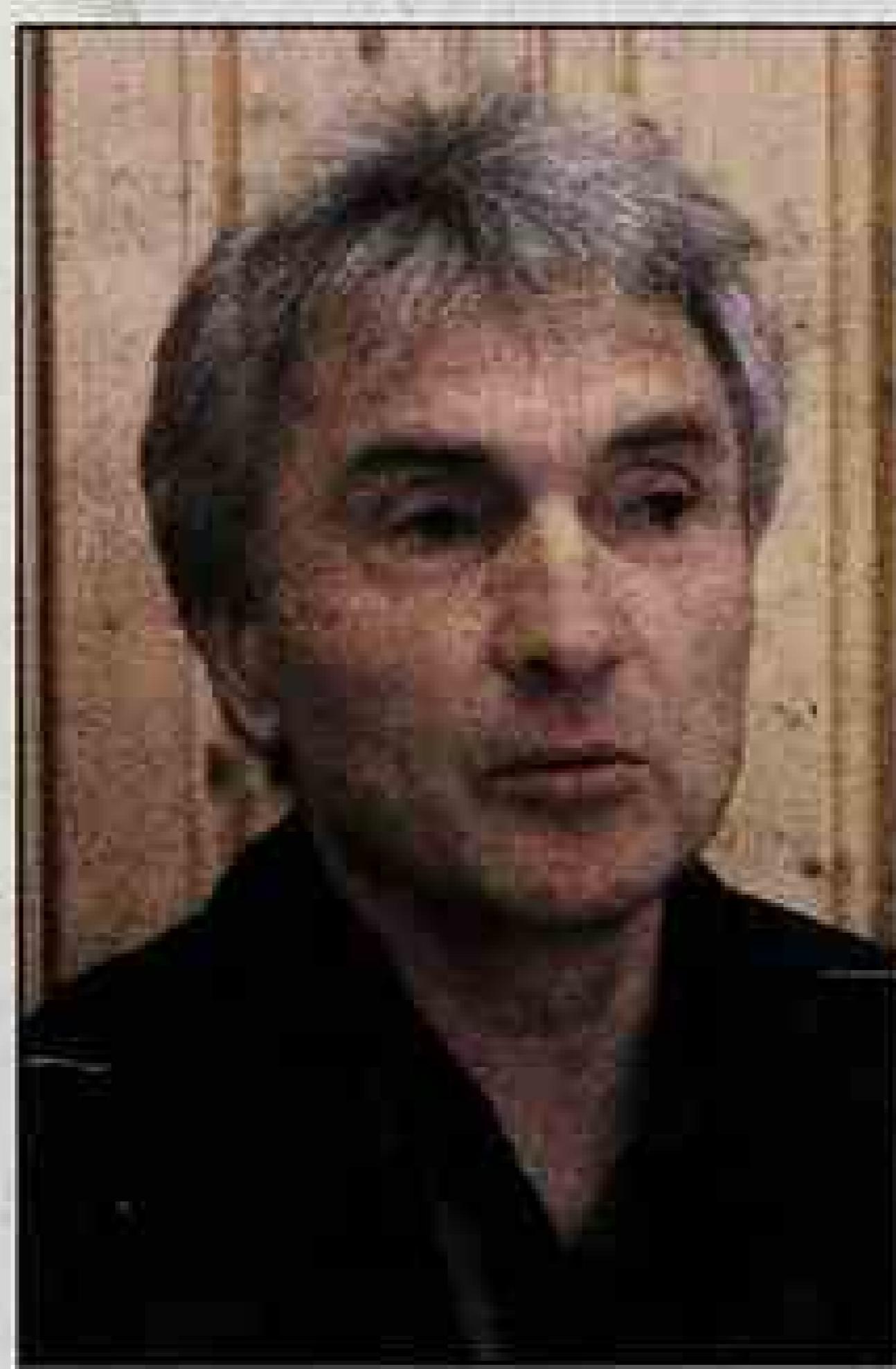
Andrej Avsenek: "Cena manjvrednega lesa "lubadar" se je letos v primerjavi z lani znižala za 15 odstotkov in znaša od 35 do 50 evrov za kubični meter."

V gozdarsko normalnih letih je zaradi lubadarja treba posekat od deset do dvajset tisoč kubičnih metrov drevja, lanska količina "lubadar" pa je predstavljala približno tri četrtiny povprečnega letnega poseka v zadnjih desetih letih.

In kaj je razlog za pretirano namnožitev lubadarja? Kot pojasnjujejo v blejskem zavodu za gozdove, se v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem v zadnjih letih kar vrstijo ujme, zadnja je bila decembra lani, ko je teža snega poškodovala okoli 60 tisoč kubičnih metrov gozdnega drevja, od tega okoli štiri tisoč "kubikov" v gozdovih v lasti kmetov in drugih drobnih posestnikov, vse ostalo



Pogled na gozdove v Radovni / Foto: arhiv ZGSOE Bled



Andrej Avsenek



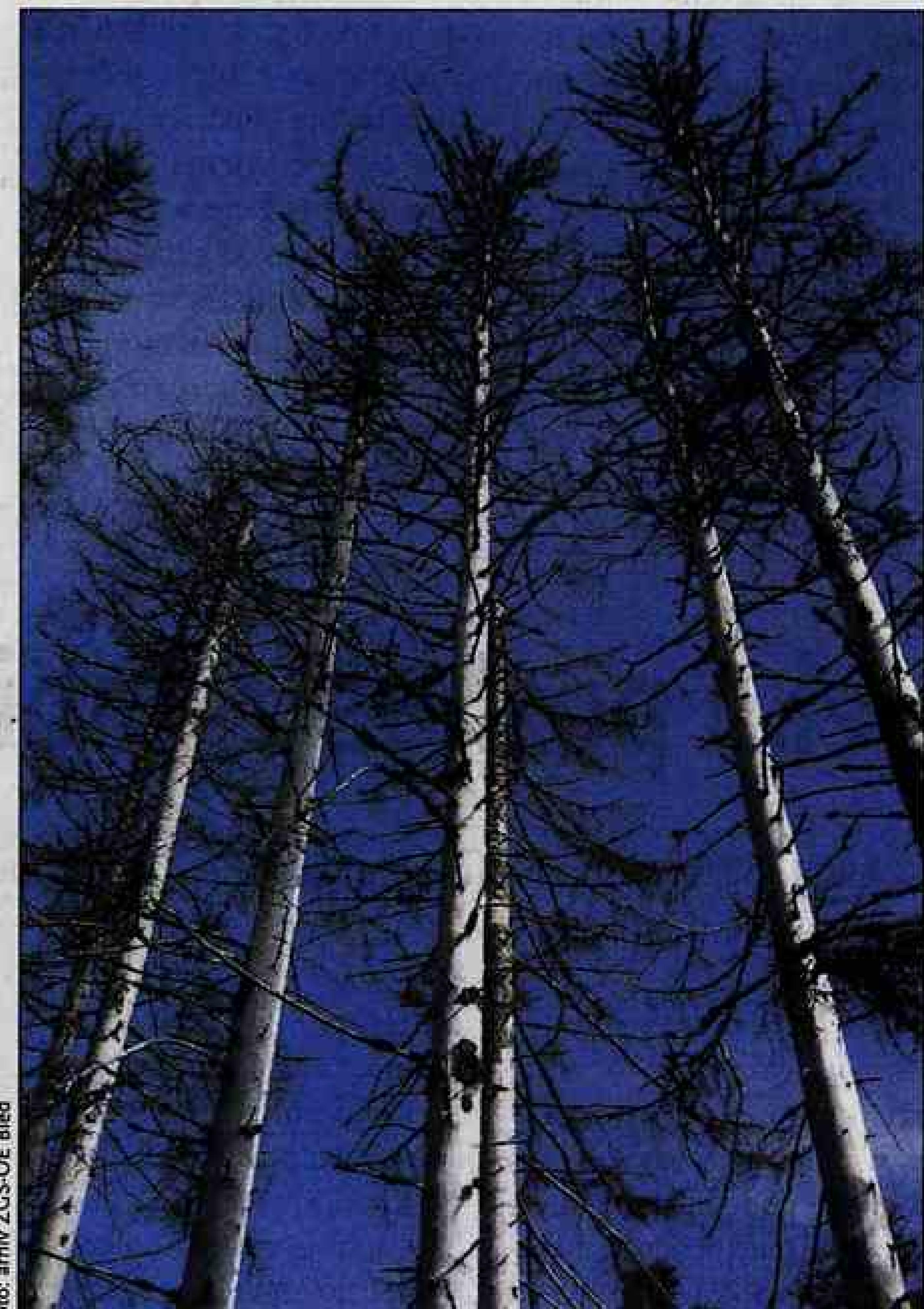
Vida Papler Lampe

pa v državnih in nadškofijskih gozdovih. Da bi bila nesreča še večja, so lokacije snegoloma sponpadale z žarišči lubadarja, ki je s tem dobil ugodne možnosti za nadaljnje razmnoževanje.

"Značilno je, da je večina lubadarja v gozdovih v sredogorju in visokogorju. Na radovljiško blejskem območju ni nič posebnega, a če se boste zapeljali v Radovno, se boste prijeli za glavo," je težave z lubadarjem v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem slikovito opisal vodja blejske območne enote zavoda za gozdove Andrej Avsenek in dodal: "Letos se je razvoj lubadarja zaradi neugodnih razmer (dolge zime, veliko močje) časovno nekoliko zamaknil, a zdaj, ko je prva generacija zunaj, so posledice hude. Pojavil se je tudi na vseh lanskih lokacijah. To ne pomeni, da so bila žarišča slabo sanirana, ampak kaže na to, da ga je v deblih in v zemlji veliko prezimilo." Kot je pojasnila Vida Papler Lampe, ki v zavodu vodi odsek za gojenje in varstvo gozdov, so se posledice pretirane namnožitve lubadarja začele navzven kazati pred tremi tedni. Pokazale so se predvsem nad Jesenicami, v Radovni, na Mežakli pa tudi na

Jelovici in Pokljuki. Spravilo od lubadarja napadenega drevja je letos doslej potekalo hitreje kot lani, od 30 tisoč kubičnih metrov odkritih "lubadar" je okoli 25 tisoč "kubikov" že pospravljenih. Kmetje in drugi mali lastniki so se navadili, da je ob napadu lubadarja treba hitro reagirati, če želijo ob prodaji za les še kaj iztržiti in preprečiti selitev lubadarja v še zdravo gozdro drevje. V zavodu se otežuje tudi deževje, ki je razmočilo gozdna tla. "Nekateri vlake so zato precej razkopane. Upam, da bodo obiskovalci gozdom to razumeli," pravi Andrej Avsenek in podarja: "Ob tako mokrem letu, kot je letošnje, se je v konkretnih primerih bilo treba odločiti, kaj je manjše zlo: ali poškodbu vlak oz. gozdnih tal ali pretirana namnožitev lubadarja."

Vida Papler Lampe: "Gozdarske izkušnje kažejo, da napad lubadarja po dveh letih popusti. Če bo to veljalo tudi za blejsko gozdro gospodarsko območje, se bo krivulja prihodnje leto obrnila navzdol, a količine napadenega drevja bodo še vedno za naše območje nadpovprečno velike. Upad lahko pričakujemo le ob pogoju, če bodo lastniki pospravili "lubadarke" in vzpostavili gozdn red in če v gozdovih ne bo novih ujm."



Šop "lubadar" iz gozdov na Zgornjem Gorenjskem

PLANINSKI KOTIČEK: PRESEDLJAJ (1613 M) - KONJ (1803 M) - KOROŠICA (1808 M) - LUČKI DEDEC (2023 M)

Visokogorski trekking, 1. dan

Prečenje Kamniško-Savinjskih Alp se mi je že dlje časa motalo po glavi. Za omenjeno prečenje so nujno potrebni štirje dnevi stabilnega vremena, brez ploh in neviht.

JELENA JUSTIN

Alpe kamniško-savinjskega konca Slovenije so znane po svoji drznosti, krušljivosti in zanimivih zavarovanih plezalnih poteh. Ko sem začela resneje razmišljati o njihovem prečenju, sem se ukvarjala predvsem s tem, kje začeti, da bi v štirih dneh videla čim več. Že takoj mi je bilo jasno, da bo verjetno kakšen vrh ostal neosvojen; a nič hudega, saj naj življenja ne bi zajemali z veliko žlico. Uspelo mi je realizirati željo in obiskati glavni greben Kamniško-Savinjskih Alp od Ojstrice do Kočne, vmes pa sem skočila še na kakšen manj znan in malenkost nižji kucelj. Pa se odpravimo na visokogorski trekking!

Prvi dan se bomo preko sedla Presedljaj najprej povzpeli na Konja, in nato pot nadaljevali do Planine Korošice, odkoder se bomo povzpeli še na Lučkega Dedca.

Izhodišče današnjega izleta je Kamniška Bistrica oz. nekaj sto metrov pred njenim koncem je na desni strani parkirišče, kjer vas markacije usmerijo na Presedljaj (3 ure), na Korošico (4,40 ure), Konja (3,45 ure).

Na začetku pot poteka ob dolini potoka Kamniška Bela. Pred nami se odpira pogled proti Kamniškemu Deducu. Počasi pridemo do razpotja, kjer nas markacija usmeri naravnost navzgor skozi gozd. Pot se v ovinkih

strmo vzpenja in ko imaš občutek, da moraš kmalu priti nad gozdno mejo, se ta še kar nadaljuje. Lahko rečem, da je pot kar naporna, predvsem zaradi dolžine in višinske razlike, ki jo je potrebnno premagati. Ozračje zaradi številnih dreves zna biti kar zatohlo, zato imamo ves čas občutek sopare. Tuk pod sedлом Presedljaj prečkamo še potoček, ki več kot dobredene, saj je prijetno hladen in ohladil razgret obraz. Sedlo Presedljaj je zgodj križišče poti na Korošico in naprej proti osrčju Savinjskih Alp ter proti Konju. Pot nadaljujemo desno proti Konju. Vzpon in predvsem spust sta zahtevna.

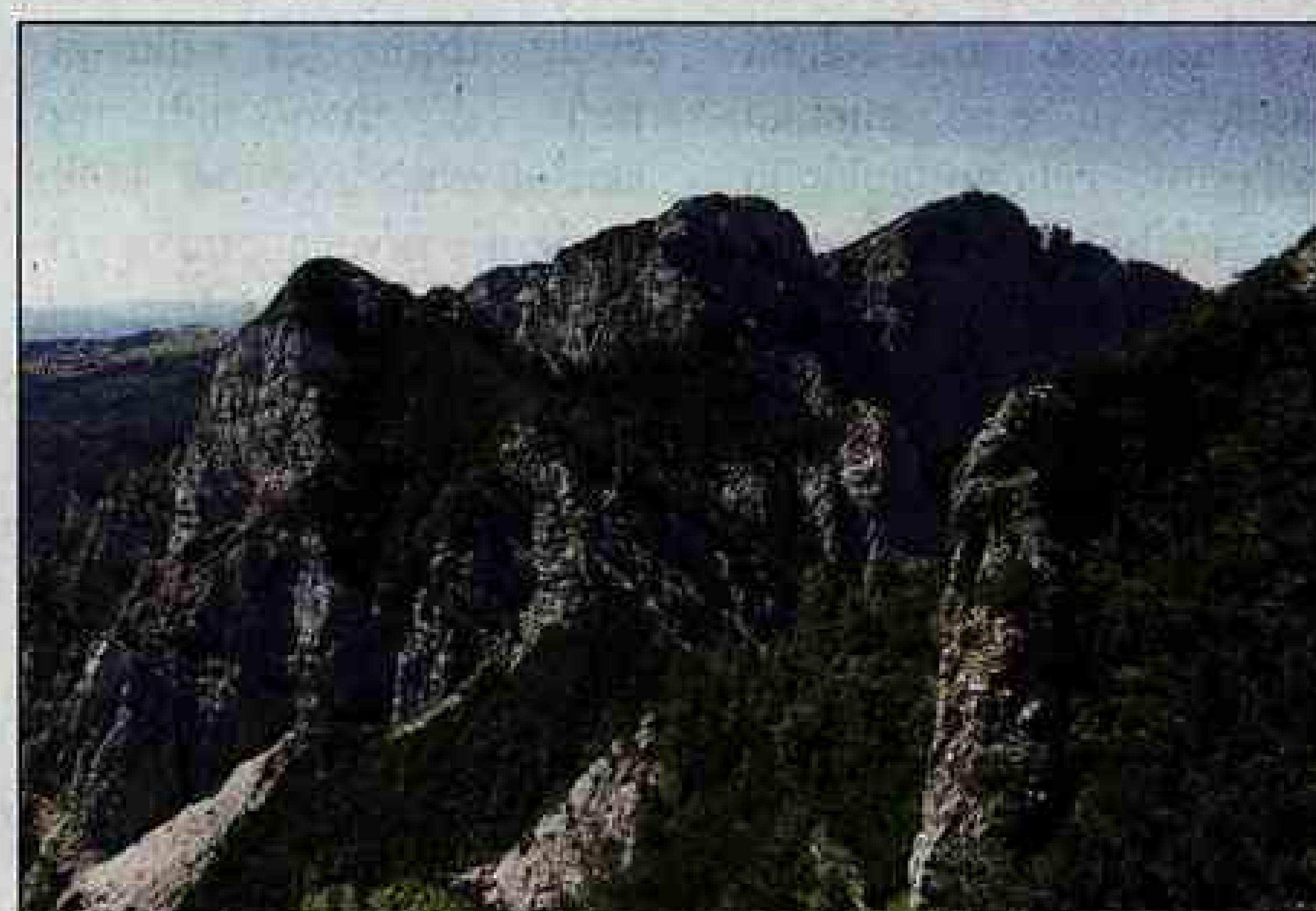
Pot je zavarovana plezalna, ki jo označena kot zahtevna in nevarna. Najtežavnejši del spusta je strm, gruščast žleb, ki je nezavarovan in je velika možnost zdrsa. Potreben je zanesljiv korak in velika mera previdnosti. Markirana zavarovana plezalna pot nas vodi po grebenu in njegovih zahodnih pobočjih. Če ste vrtoglavci, ta izlet ni za vas. Svetovala pa bi vam tudi samovarovalni komplet in čelado, saj pri spustu zaradi ruševja lahko komu nad vami spodnese kakšen kamen navzdol. Vrnemo se nazaj na sedlo Presedljaj in pot nadaljujemo med zelo gostim ruševjem kar naprej proti Planini Korošici. Pot poteka po izrazitem kraškem svetu, na naši desni strani se kaže svet Starih stal, Vodotočnik in južna

stran Dleskovške planote. Kmalu pred seboj zagledamo Ojstrico, prvi vrh drugega dne našega trekkinga. Hodočašča pod gorsko skupinico Lučkega Dedca. Povzpnemo se do sedla Prag, 1910 metrov, kjer tudi zagledamo naše prvo prenočišče, Kocbekov dom na Planini Korošici, 1808 metrov. Do Planine Korošice smo, skupaj z vzponom na Konja, potrebovali približno 6 ur hoje.

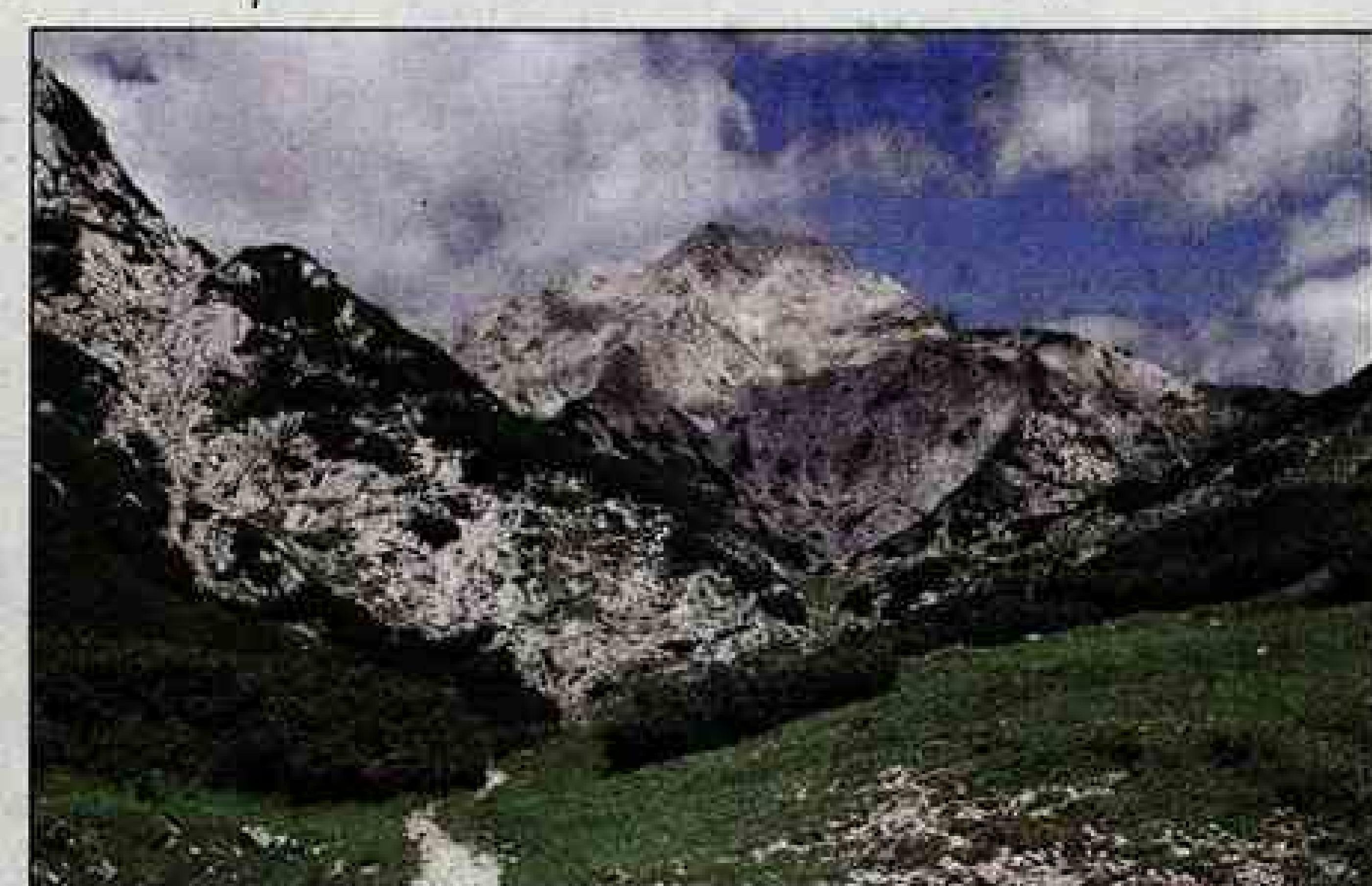
In ker je dan še dolg, mi pa imamo tudi še nekaj energije, se s planine povzpnemo še po neoznačeni poti na Lučkega Dedca, 2023 metrov. Naredili bomo krožno turo. S planine se odpravimo proti drzni skali, kjer običajno plezajo alpinisti. Do tja vodi dobro shojena in vidna steza čez melišče in mimo skalnega odloma. Sledimo stezi in ko se nad nami pokaže gorski travnik, zagrizemo v travnik. Čeprav zgrešimo stezo, nič hudega, važno je, da pridemo na vrh, do sedla,

kjer proti Lučkemu Dedcu zavijemo levo, desno pa gre neoznačena pot preko Durc na Vežice. Na vrhu Lučkega Dedca nas pozdravi dober priatelj; ogromen možic. Pod nami je Planina Korošica, pred nami pa južno ostenne Ojstrice. Pot drugega dne trekkinga je kot na dlani. Z vrha Lučkega Dedca sledimo možicem, ki nas po razdrapanem kraškem svetu, polnem brezen, škrapelj in žlebičev pripeljejo tik pod sedlo Prag, s katerega se spustimo nazaj do Planine, ali pa obiščemo še Koroški vrh, ki ga tudi označuje možic. Iskanje prehodov za spust po tem svetu je zelo zahtevna stvar, zato se od možica raje vrnimo nazaj na označeno markirano pot proti Korošici. S tem je prvi dan za nami!

Nadmorska višina: 1808 m, 2023 m
Višinska razlika: 1452 m
Trajanje: 8 ur
Zahtevnost: ★★★★



Greben Konja in Rzenika, v ozadju Velika planina



S sedla Prag se odpre pogled proti Ojstrici.



Pogled na Planino Korošico in Lučkega Dedca s poti na Ojstrico

300 vprašanj o zeliščih

Katrin Š.

Zakladnika znanja od A do Z
Praktični nasveti za vsako priložnost
Velika zelenjava & zelenjava

Spoznejte vsestransko zelišč in se seznanite z nego, razmnoževanjem, spravljam in uporabo zelišč. S pravimi nasveti in prijemi bodo vaša zelišča lepo rastla in uspevala.

Priročnik prinaša najpogostejo vprašanja s strokovnimi odgovori. Redna cena: 16,90 EUR. Cena za naročnike: 14 EUR.
Cena knjige pristojno je poština.

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, naročnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

Jedi za poletne dni

87

KUHARSKI RECEPTE

Fižolova juha

Sestavine: 0,20 kg fižola, 1,5 l vode ali kostne juhe, lahko pa tudi juho od suhega mesa.

Prežganje: 5 dag maščobe, 4 dag čebule, 2 stroka česna, 4 dag moke.

Začimbe: sol, poper, 2 žlici kisa, lovorov list, vejica rožmarina.

Priprava: Čez noč namočen beli fižol pristavimo in skuhamo z začimbami do mehkega. Na maščobi preprážimo seseckljano čebulo in česen, dodamo moko in naredimo svetlo prežganje. Vlijemo ga k vsebinu v loncu. Juho dobro prevremo ter končno začinimo.

Jagnječe stegno po istrsko

Sestavine: 1 kg jagnječjega stegna, 10 dag pršuta, 20 dag korenčka, 2 dl vina, 1 jagnječja mrežica, sol, poper, rožmarin, šetrat, bazilika po okusu.

Priprava: Jagnjetino zmeljemo, solimo, popopramo ter dodamo preostale začimbe. Maso oblikujemo v obliko stegna. Tako oblikovanega obložimo s pršutom in povijemo v mrežico (ki je lahko tudi svinjska). V pekaču raztopimo maslo ali margarino, vanj previdno položimo pravljeno jagnječe stegno. Obložimo ga s korenčkom,

narezanim na kolobarje, zaliemo z vinom in dušimo na zmrzni temperaturi kakšno uro. Pečeno meso narežemo in zložimo na ovalni krožnik. Soku dodamo nekaj vode, sveže začimbe, malo prevremo omako, precedimo in z njo prelijemo meso. Zraven ponudimo krompir, zarezemo v obliki trapez, pečen v alufoliji, z zeliščno skuto in rukolo s sezamovim oljem.

Pečeni krompir

Sestavine: 8 srednje velikih krompirjev, sol, alufolija, 20 dag zeliščne skute, maščoba.

Priprava: Krompir operemo, osušimo in spečemo v peči-

ci. Pečenega solimo, alufolijo namažemo z oljčnim oljem ali margarino, vanjo položimo krompir in dobro zavijemo. Krompir damo v dobro segreto pečico, da se lepo speče. Pečenega odvijemo do polovice, na vrhu krompir zarezemo v oblike trapez V, zarez pa z žlico napolnimo z zeliščno skuto.

Tirolski zavitek

Sestavine: 1 zavitek zamrznjenega listnatega testa, 1 jajce za mazanje testa, sladkor za potresanje.

Nadev: 80 dag jabolk, 8 dag sladkorja, 8 dag orehov, 5 dag

rozin, cimet, 1 zavitek vanilijevga sladkorja.

Priprava: Testo nekoliko odtalimo, da ga lažje razvaljamo, razvaljamo ga na približno 3 mm. Na sredino damo v podolgovatem kupčku naribana ali na lističe narezana sladka jabolka. Potresemo jih s cimetom, grobo narezanimi orehi in očiščenimi, opranimi in v rumu namočenimi rozinami. Testo zapognemo in namažemo z raztepelim jajcem. Po sredini obložimo zavitek z ozkimi trakovi testa. Zavitek pečemo pri temperaturi 180 stopinj Celzija. Tirolski zavitek lahko ponudimo s tekočo vanilijevim kremo.

JANEZ ŠTRUKELJ



Tudi tržnica občuti recesijo

V Kranju se 'dogaja' tudi v starem mestnem jedru. Govorimo o tržnici, kjer je ob sobotah dopoldne zelo živahno.

MONIKA KERN

Kranj - Prvo avgustovsko soboto smo se ustavili na tržnici. V ponudbi je bilo veliko domačih pridelkov in izdelkov, ki jih ponujajo kmetje iz Besnice, Čirč, Goriških Brd, Ljubljane ... Sočne slive, ringlo ali po domače margolane, jagode, skrbno nabrani in v kozarce vloženi gozdni sadeži, različni oreški, rezano cvetje, pehtran, lisičke, bezgov sirup, veliko vrst sira in skute, obilo zdrave zelenjave, kot so, zelena, cvetača, brocoli in korenje - vse to in še



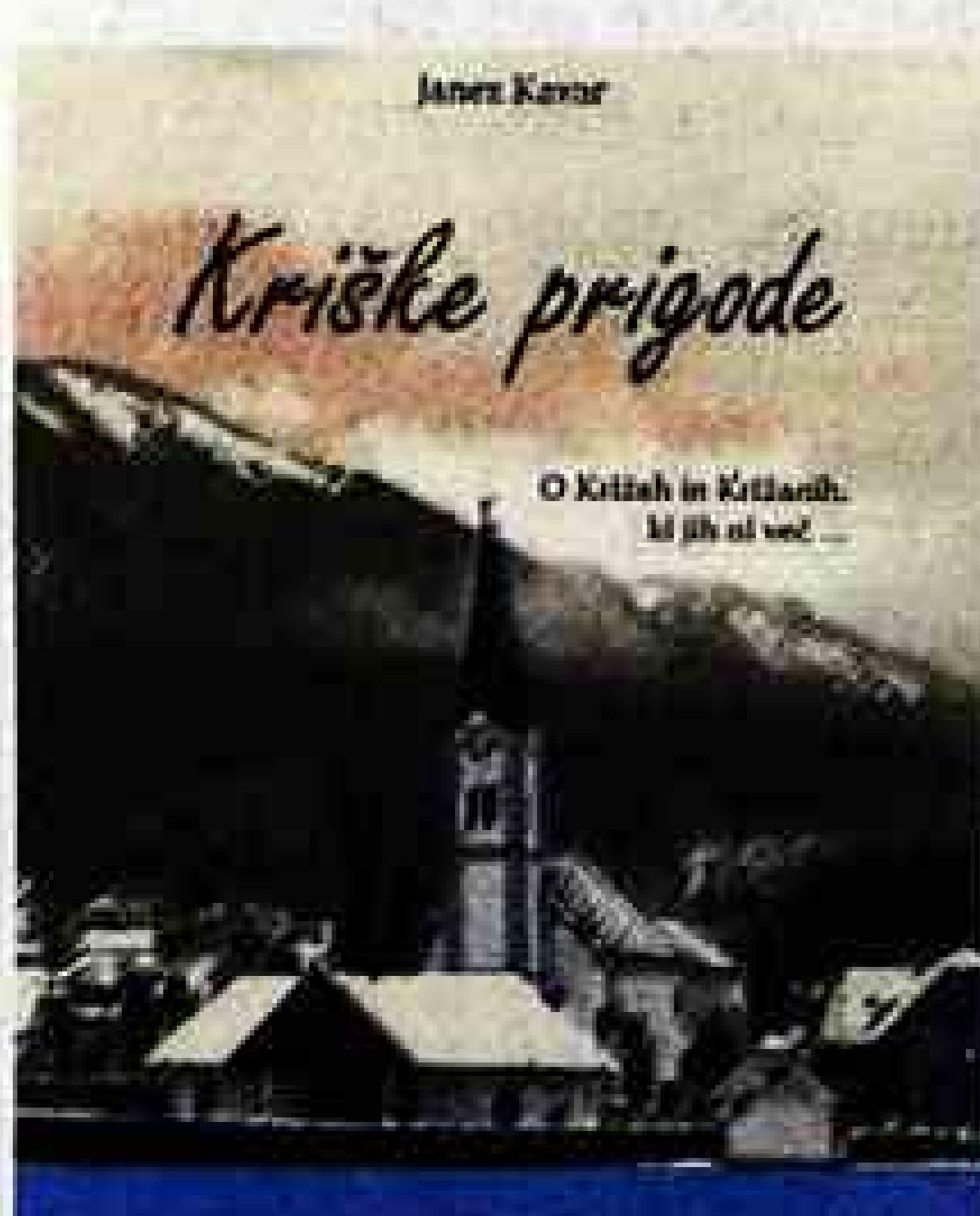
Vsako soboto je na kranjski tržnici živahno, tako je bilo tudi na prvo avgustovsko soboto, ko je bilo v ponudbi veliko sadja in zelenjave. Foto: Tina Dokl

več je ponujala tržnica. Sveda nas je v tem kriznem obdobju zanimalo, kako je s prodajo. Zaupali so nam, da se pozna recesija, saj so cene v primerjavi z lanskim letom zmanjšali za 20 do 30 odstotkov. Po mnenju branjevke iz Besnice so

lična žganja. Zakonca Hudobivnik se vračata nazaj k naravi. V primerjavi s tablami, ki imajo veliko stranskih učinkov in ne učinkujejo na vse enako, je zdravljenje s čaji učinkovito, lahko pa tudi dolgotrajno. V modi sta 'eko' in 'bio'.

Kriške prigode

JANEZ KAVAR



Ob vsei moji jezi zaradi psa Rokija gre kriškim lovčem vendarle priznanje, da so najbolj zaslužni za zelo lepo ohranje na imena kriškogorskih senožeti. Vsaki od tridesetih dolin na travnih pobočjih Kriške gore so obdržali prvobitno ime, nekatere senožeti so tudi označili z lesenimi napisnimi tablami. Tako se nam od zahodnega roba Kriške gore proti Tolstemu vrhu na vzhodu vrste stara imena kriškogorskih senožeti: Rudolfovca, Tratarca, Grabnarca, Bajžka, Žveglanova, Zrnčova, Špičova, Rantova, Gašperka, Perkova, Jakšova, Ledin dov, Tosova, Bernikova, Bavdova, Koržmova, Povica, Pečica, Mala dolina, Velika

snožet, Prosenka, Vratna dolina, Šetinka, Široka peč, Konjska dolina, Svanmarca, Za Babo in Jirsek. V mnogih imenih senožeti je prepoznati imena domačij v vaseh pod Kriško goro, v Križah, na Vetrnem in v Gozdu. Ime vsaj ene doline pa so lovci zapisali napačno!

Pred leti me je prijatelj iz Kamnika, vnet zapisoval ec zgodovine reševanja v slovenskih gorah, zdravnik dr. France Malešič, opozoril na opombo v knjigi pravljic Matije Valjavca iz Preddvora - v Kračmanovih pravljicah. V opombah Valjavčevih pravljic, ob kratki pravljici z naslovom Molitev pomaga, urednički knjige omenja pripoved o dveh žrt-

vah snežnega plazu na Kriški gori. Kdaj točno naj bi se nesreča zgodila, zaenkrat še ni bilo možno ugotoviti, najverjetnejše pa je bilo to že v drugi polovici 18. stoletja. Valjavec pripoveduje, kako je s šolskim prijateljem, doma iz Gozda, planinaril po Kriški gori, ki se je takrat imenovala še Gojska planina, in bil v vasi Gozd. Takole piše v takratnem jeziku: Opoldne se verneva in po dolinah ali senožetih greva nazaj. Vsaka dolina ima svoje ime, ki je legi ali velikosti senožetu permerjeno, ali od kake pergobde osnuto. Pripovedujejo, da je po zimi v nedeljo sena nekemu Gožjanu za živino zmanjkalo. Torej veli svojima sinovoma v goro

po vlake. So pa vlake takele: Terta se položi po podolgim ena, po počez več; na te se dene sena do pol; v sredo se vtakne hrastova ali kokoršna si bodi veja, to se s senam zadavajo, le de deblo vun moli, in tej veji se pravi duša. Potem povežejo s tertami seno in to je vlaka ali kakor v Bledi pravijo danka. Po sneg se še le seno iz gora zdriča. - Do vlak prideta in lej, odterga se verh gore plaz in oba podsuje. Oče nesrečo zvedši je neki izdihnil: Čej sta, moja edina, čej sta? In od tod se imenuje tista snožet še dandanažni "edini dol" in leži med dolinama Povico in Gašperko. Valjavec je zgodbico z naslovom Edini dol v začetku leta 1848 objavil v

Slovenci smo dobri v biologiji

Tako pravi 19-letna Tina Šubic, ena od štirih slovenskih udeležencev nedavne biološke olimpijade na Japonskem.

ANA HARTMAN

Nad poleti razlog za manjši izkupiček tudi dopusti. V promet gresta predvsem sezonsko sadje in zelenjava - breskve, marelice, stročji fižol, zelena solata, paradižnik. Cene se gibljejo od dva do štiri evre za kilogram. Na tržnici smo srečali tudi branjevko Daniela Hudobivnika iz Besnice, ki z morem že številna leta nabira in suši različna zelišča (peplin, melisa, žajbelj,...), ki zdravijo različne tegobe, od migrene pa vse do želodčnih težav. Poleg tega prodaja tudi vložene gobe, zdravilno olivno olje in raz-

logično razmišljjanje. "Naša vprašanja so bila v slovenščini, saj so vsi mentorji izpitne pole prevajali v svoje jezike. Da nam ne bi izdali kakšnega vprašanja, so nas, dijake, v času tekovanja za štiri dni povsem ločili od njih, vzeli so nam mobilne telefone, nismo imeli dostopa do interneta in izstopa iz hotela ..." se strogih pravil spominja Tina.

Kot ugotavlja, se Slovencilahko upravičeno pohvalimo z znanjem biologije. "Ker imamo v splošnih gimnazijah tako naravoslovne kot družboslovne predmete in biologiji namenjamo dve, tri ure na teden, pa zahvaljujoč dobremu učnemu načrtu vseeno vzamemo veliko snovi," je prepričan Tina. Ob tem spomni, da imajo v nekaterih državah liceje za biologijo ali naravoslovne vede, prav tako pa so ponekod pripravam na olimpijado namenili bistveno več časa, tudi po dva tedna, medtem ko so slovenski udeleženci imeli štiri dni priprav. "Na gimnaziji Vič smo nadgradili teorijo, na biotehniški fakulteti pa smo imeli praktični del, naučili smo se uporabljati gelsko elektroforezo, spektrofotometer, mikropipete ... V štirih dneh smo skušali osvojiti osnove, ki jih študentje prvega letnika pridobivajo skozi vse leto. Na gimnaziji nimaš ne opreme ne časa, da bi se navadil na njo. Dijakom iz Amerike, kjer so prvi v biologiji, se je že na daleč videlo, da so imeli v šoli to opremo, saj so povsem rutinsko delali z njo," se spominja. Poleg tega tuje dijake marsikje za intenzivnejše učenje biologije



Tina Šubic upa, da bo po študiju na biotehniški fakulteti delo našla v raziskovalnem laboratoriju v Ameriki ali na Japonskem. Foto: Gorazd Kavčič

motivirajo dodatne ugodnosti, saj jim udeležba na olimpijadi avtomatsko zagotovi prosto mesto na želeni fakulteti, medtem ko so takšni uspehi dijakov v Sloveniji po Tininem mnenju pre malo cenjeni.

Tini je olimpijado na Japonskem polepšala tudi novica, da je s tridesetimi točkami postala zlata maturantka. Kot pravi, bi se še enkrat vpisala na Gimnazijo Škofja Loka, saj je zadostila 'sproščena' in ima zelo dobre profesorje. "Mednje nedvomno sodijo tudi profesorice biologije, saj so se na biološke olimpijade v osmih letih, kolikor na njih sodeluje Slovenija, šestkrat uvrstili loški gimnazijci. Sama sem za mentorstvo in vse učne ure zelo hvaležna profesorici Mojci Mravlji," je poudarila Tina, ki se bo jeseni začela posvečati študiju biotehnologije. Glede poklicne kariere ima velike ambicije, saj upa, da bo delo našla v kakšnem raziskovalnem laboratoriju v Ameriki ali pa na Japonskem, od koder se je vrnila polna lepih včasov. Tam je obiskala tudi Tokio, pokrajino v okolici svetišča Niko, jezera ob gori Fudži, Japonsko pa si bo zapomnila tudi po vladnih domačinih.

1

ODLOMEK IZ PRIGODE KRIŠKA GORA

Novicah. Ledin dol, kot so ga preimenovali lovci, ima pravo ime Edini dol ali narečno Edin do. Na lovski poti, ki vodi po sredini pobočj Kriške gore, je Edini dol zelo lahko prepoznavati: s travo poraščeno, lijaku podobno in dokaj strmo pobočje, ki pozimi še vedno velja za zelo plazovito. Tako ima tudi ta zgodbica s Kriške gore precej resničnosti, kot še mnoge, zapisane in nezapisane.

Knjigo lahko kupite tudi na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure, tel.: 04/201 42 41 ali naročnico info@g-glas.si. Redna cena knjige je 14,90 evra, naročnikom priznamo 20-odstotni popust.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtek do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCODOV 91, 4240 RADOVljICA, TEL: 04/53 15 249. Izleti: MADŽARSKE TOPLICE: 27. 8. - 30. 8., 30. 8. - 2. 9., 31. 8. - 5. 9., 3. 10. - 6. 10.; TRST: 17. 9.; PELEŠAC: 21. 9. - 28. 9.; KOPALNI IZLET - IZOLA: 10. 8. - 13. 8., 17. 8.; DUGI OTOK: 18. 8. - 22. 8.; MEDŽOGORJE: 9. 10. - 11. 10.; GOLO OTOK: 7. 9.; BERNARDIN: 7. 9. - 4. - 7. 10., 15. - 18. 11.; RIM: 19. 11. - 12. 11.; TOPOLŠČICA: 31. 8.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Piknik, srečanje upokojencev in še kaj

Preddvor - Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje članice in člane na piknik v Bašelj, ki bo v soboto, 15. avgusta, z začetkom ob 15. uri pri Milki Rakovec, Bašelj 42. Za pijačo in jedajo bo poskrbljeno. V četrtek, 3. septembra, pa vabijo na Srečanje upokojencev Gorenjske, ki bo v Predosljah pri kulturnem domu s pričetkom ob 9. uri. V pripravi je tudi izlet v Vipavsko dolino na trgatev. Podrobnejše informacije dobite pri poverjenikih in se prijavite, v društveni pisarni pa v sredo, 12. avgusta, od 10. ure dalje.

Maša in slovesnost

Gozd Martuljek - Planinsko društvo Gozd Martuljek obvešča, da bo v nedeljo, 9. avgusta, ob 10. uri pri spominskem obeležju v Jasenjah maša za ponesrečene domačine v gorah, ter za vse ponesrečene v Martuljkovi skupini in Karavankah. Maševal bo Janez Gril. Ob letošnji 60. obletnici ustavnitve društva bo sledil tudi krajši kulturni program z mešanim pevskim zborom Kranjska Gora.

IZLETI

Tridnevni izlet na Triglav

Tržič - Vodniški odsek Planinskega društva Tržič vabi od 13. do 15. avgusta na tridnevni izlet na Triglav (2864 m). Prijava in informacije po tel. 040/627 808 do zasedbe mest.

Na kopanje v Izolo

Kokrica - Društvo upokojencev Kokrica vabi na kopalni izlet v Izolo, ki bo v četrtek, 13. avgusta. Podrobnejše informacije dobite na mob. 041/256 811 ali v društveni pisarni v Domu krajanov na Kokrici in sicer v torek, 10. avgusta, od 9. do 10. ure, ko tudi sprejemajo prijave in vplačila.

Na Jenkovo planino

Kokrica - Društvo upokojencev Kokrica vabi na Jenkovo planino, na katero se boste lahko odpravili v soboto, 8. avgusta, ob 8. uri izpred Doma krajanov na Kokrici. S svojimi vozili se boste odpeljali na Jezersko v Ravensko Kočno, od tam pa vzeli pot pod noge. Poti je za uro in pol in ni zahtevna.

Vzpon na Krofičko

Radovljica - Planinsko društvo Radovljica organizira 15. avgusta vzpon na Krofičko (2083 m, Kamniško-Savinjske Alpe), poleg Ojstrice. Izhodišče je Logarska dolina, pot je

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

IRENA ZAJC BUTORAC
upokojenka Pošte Slovenije, d. o. o., PE Kranj

Na njeno zadnjo pot jo bomo pospremili jutri, v soboto, 8. avgusta 2009, ob 13. uri na pokopališču v Radovljici. Žara bo jutri, v soboto, 8. avgusta 2009, od 8.30 dalje na pokopališču.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Delavci Pošte Slovenije, d. o. o., PE Kranj

primerna za vse planince, hoje bo za 6 ur. Prijave po tel.: 031/345 209 ali 04/531 55 44.

Odprije prenovljenega Valvasorjevega doma

Radovljica - 16. avgusta ob 10. uri bo uradno odprtje prenovljenega Valvasorjevega doma pod Stolom. Planinsko društvo Radovljica ob tej priložnosti vabi na srnjakov golaž in druženje ob zvokih ansambla Karavanke.

Kolesarska izleta

Kranj - Iz kolesarske sekcije kranjskih upokojencev vabijo v torek, 11. avgusta, na kolesarski izlet na relaciji Kranj-Podbrezje-Kovor-Begunje-Kranj. Vožnje bo za 8 ur, tura je težka, proga je dolga 60 kilometrov. Prihodnji torek, torek 18. avgusta, pa bodo organizirali kolesarski izlet na relaciji Kranj-Crnogrob-Škofja Loka-Kranj. Tura je lahka, vožnje bo za 7 ur. V primeru slabega vremena bosta izleta odpadla.

Bašeljski vrh

Kranj - Planinci kranjskih upokojencev vabijo v četrtek, 20. avgusta, na pohod na Bašeljski vrh. Odhod posebnega avtobusa bo ob 7. uri izpred Creine. Hoje bo za 6 do 7 ur, pot pa je primerna tudi za pohodnike z dobro kondicijo. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 17. avgusta.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj - Društvo prijateljev Svetega vabi jutri v soboto, 8. avgusta, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Kdo sem? Zakaj sem tu? Razgovor bo povezovala Katja Novak. Vstopnine ni.

KONCERTI

Prihodnji teden v Trgovskem centru Bled

Bled - Na zgornji ploščadi Trgovskega centra Bled bo v torek, 11. avgusta, ob 21. uri koncert Ritmo de la noche s špansko kitarsko glasbo, v petek, 14. avgusta, pa bo prav tako ob 21. uri koncert Ane Šimenc jazz kvarteta, v soboto, 15. avgusta, se bo ob 2.1 uri začel koncert skupine Joške v'n.

PREDSTAVE

Kloštrski žolnir

Muljava - Kulturno Društvo Josipa Jurčiča Muljava vabi na ponoviti gledališke predstave - Josip Jurčič: Kloštrski žolnir v petek, 7., in v soboto, 8. avgusta, ob 21. uri v letnem gledališču ob Jurčičevi domačiji na Muljavi.

Nagrajenci križanke Zavoda za turizem Kranj, ki je bila objavljena 17. julija v Gorenjskem glasu. 1. nagrada: Francka Lotrič, Radovljica; 2. nagrada: Stane Kolar, Kranj; 3. nagrada: Radko Gartner, Bohinjska Bistrica; 4. nagrada: Silvo Skledar, Škofja Loka; 5. nagrada: Petra Grajzar, Šenčur; 6. nagrada: Metka Zajšek, Mojstrana; 7. nagrada: Urška Štefe, Kranj; 8. nagrada: Justina Jalovec, Kranj; 9. nagrada: Nada Malek, Jesenice.

OSMRTNICA

Z žalostjo vam sporočamo, da nas je v 84. letu starosti zapustil naš dragi brat in stric

ANTON LOKAR
iz Ljubljane, rojen na Primskovem

Pogreb dragega pokojnika bo danes, v petek, 7. avgusta 2009, ob 13. uri na Žalah v Ljubljani.
Na dan pogreba bo žara v mrljški vežici 4 na nevezjem delu Žalah.

Žalujoci: sestra Marija in nečak Tomaž z družino
Ljubljana, 4. avgusta 2009

LOTO

Rezultati 62. kroga

- 5. avgusta 2009

4. 10. 13. 15. 18. 20. 32 in 17

Lotko: 3 2 5 3 5 2

Loto PLUS:

8. 15. 17. 18. 21. 25. 38 in 11

Garantirani sklad

63. kroga za Sedmico:

200.000 EUR

Predvideni sklad 63. kroga

za Lotka: 285.000 EUR

Predvideni sklad 63. kroga

za PLUS: 130.000 EUR

Mali oglasi

tel: 201 42 47

fax: 201 42 13

e-mail: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek - v sredo do 13.30 in za objavo v torek do petka do 14.00! Delovni čas: od pondeljka do četrtka neprekinitno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

ENOSOBNO stanovanje, 38 m², I. 1955, delno opremljeno, 77.000 EUR, Lesce, Koroška ulica, ☎ 031/512-626 9004504

TRISOBNO stanovanje, Kranj, Planina I, 87.44 m², adaptirano 2004, ZK, T2, cena po dogovoru, ☎ 041/466-683 9004517

ODDAM

ENOSOBNO stanovanje v najem, Šenčur, ☎ 041/265-702 9004503

DELNO OPREMLJENO, 52 m² v oklici Kranja, cena po dogovoru, ☎ 041/249-621 9004542

HŠE

PRODAM

DVOJČEK - energetsko zasnovana polovica enote stanovanjskega dvojčka, IV. pod. faza, na lepi lokaciji, ugodno, ☎ 051/388-822 9004405

gekkoprojekt
nepremičnine
Britof 79A, 4000 Kranj
info-nep@gekkoprojekt.si
www.gekkoprojekt.si
04 2341 999
031 67 40 33

HAFNARJEVO NASELJE - prodamo polovico stanovanjskega dvojčka, ☎ 051/388-822 9004304

PREDVOR - pričenjamamo z gradnjo stanovanjskega dvojčka na čudoviti lokaciji, ☎ 051/388-822 9004308

V PODREČJU prodam stanovaljsko novogradnjo, ☎ 051/388-822 9004302

V STARI LOKI je v pripravi gradnja stanovanjskega dvojčka, ☎ 051/388-822 9004306

VIRMAŠE - Šk. Loka prodamo stanovanjsko hišo ter dvojčka v gradnji, ugodno, ☎ 051/388-822 9004305

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

LESENO hišo v Termah Čatež, 47 m², 2 etazi, adaptirana 08., opremljena, ogrevanje, parking, ☎ 031/623-409 9004556

POSESTI

PRODAM

PRI NAKLEM prodam parcelo z gradbenim dovoljenjem za dvojčka, ☎ 051/388-822 9004307

FESST, d. o. o., nepremičniška družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Fax: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

PRI ŠKOFJI LOKI prodamo parcelo z gradbenim dovoljenjem za dvojčka in hišo, ☎ 051/388-822 9004314

VIRMAŠE - prodam zelo lepo parcelo na robu zazidljivih zemljišč s čudovitim razgledom, ☎ 051/388-822 9004303

KUPIM

NEZAZIDLJIVO parcelo, 400 m² - približno, za vrtičkarstvo, 15 min vožnje iz Kranja, ☎ 041/502-301 9004432

KMETIJSKO zemljišče v občini Radovljica z okolico, ☎ 031/727-035 9004519

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNI PROSTOR v centru Kranja, ☎ 051/470-839 9004559

GARAŽE**ODDAM**

GARAŽO na Partizanski cesti v Šk. Luki, oddam v najem, **041/613-856** 9004580

MOTORNA VOZILA**AVTOMOBILI****PRODAM**

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinski plačilo, Avto Kranj, d. o. o., Kranj, Savska 34, Kranj, **04/21-11-413, 041/707-145, 031/231-356** 9004508

ALFA ROMEO 174, I. 02, 164.000 km, garažirano, redno servisirano, ne-karamboliran, kupljen v SLO, 4.600 EUR, **041/785-675** 9004521

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinski odkup, prodaja na obroke, MEPAX, d. o. o., Planina 5, Kranj, **041/773-772, 040/773-772** 9004495

PEUGEOT 106 XN, I. 98, 94.000 km rdeče barve, lepo ohranjen, reden servis, **041/386-785** 9004550

RENAULT Clio 1.2, I. 98, 117.500 km bele barve, **041/705-107** 9004551

TOYOTA Previa, I. 93, vinsko-rdeče barve, **041/635-078** 9004527

MOTORNA KOLESNA**PRODAM**

KIMKO, I. 2000, 125 cm³, 7 kW, prva registracija 2002, zadnjia 2007, malo vožen, 6.700 km, poceni, **04/23-51-251** 9004582

AVTODELI IN OPREMA**PRODAM**

AVTOKLIMA prenosna 12 V za avto ali vikend, komplet novih plastičnih gum za Suzuki Ignis 165/70/14 M+S, **041/722-625** 9004512

PLATIŠČA, GUME za različne avte, več dimenzij, malo rabljeni akumulatorji, **041/722-625** 9004498

VLEČNO klujko za Golf II, novo letno gume Kleber 165/70/14, **041/858-149** 9004530

OSTALO**PRODAM**

AVTOMOBILSKO tov. prikolico in agregat Hondo moč 1,5 kW, **031/228-946** 9004528

STROJI IN ORODJA**PRODAM**

MIZARSKO kombinirko, 5 operacij SCM, **031/638-753** 9004566

SEKULAR za žaganje drv, malo rabljen, **031/595-180** 9004507

GRADBENI MATERIAL**GRADBENI MATERIAL****PRODAM**

DESKE fabjon, 100 m², širina 8 cm, **041/758-072** 9004536

LATE za gradbeni oder, dolžine 4 do 8 m in kozu srnaste pasme, staro dve leti, **040/364-721** 9004587

OPEKO zidak in betonske cevi 15, 20, 25, **051/684-167** 9004525

STREŠNO opeko (Rajgel), rabljeno, 1.200 kom, poceni, **04/25-22-610, 041/229-159** 9004501

SUH hrastov les za vrtne garniture in suhe smrekove deske za balkanske ograj, **040/223-542** 9004496

STAVBNO POHITSTVO**PRODAM**

NOVA stitna vhodna vrata s podbojem, 25 % cene, **041/271-953** 9004554

KURIRO**PRODAM**

DRVA metrska ali razzagana, možna dostava, **041/718-019** 9004492

BREZOVA drva, 30 m in 20 m mešanih drv, **040/232-879** 9004522

DRVA možnost plačila na obroke, metrska ali razzagana, možnost dostave, **040/338-719** 9004493

DRVA - mešana; bukev, gaber, javor, jesen, hrast, možnost razreza in dostave, cena 40 EUR, **070/323-033** 9004494

RABLJENO kombinirano peč Stadler z gorilcem za ogrevanje hiše, ugodno, **04/59-57-510** 9004515

SUHA bukova drva, po želji razzagam in dostavim, **041/456-052** 9004500

STANOVANJSKA OPREMA**POHITSTVO****PRODAM**

REGAL z vitrino za dnevno, moderen dizajn, nizek, bele barve, vsi predali na tiko zapiranje, **041/543-876** 9004520

TROSED s posteljo in enosed, simbolična cena, **04/25-31-255** 9004553

GOSPODINJSKI APARATI**PRODAM**

NOV PRIKLJUČEK Vorwerk nanašec šampona za kemično čiščenje preprog, itisonov, **041/858-149** 9004532

OSTALO**PRODAM**

DVOJNO rosfrei kuhinjsko korito in nekaj plastičnih sodov za namakanje, **040/200-934** 9004584

TURIZEM**PRODAM**

IZPOSJAMO avtodom, I. 2007, max. 6 os., cena 80-99 EUR/dan, MCP, s. p., Poljane 50, Poljane nad Škofjo Loko, **031/603-333** 9004414

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

SONČNA očala, okulistični pregledi za očala in kontaktne leče. Popust za upokojence in študente ob nakupu očal. Optika Aleksandra, Olanda Kranj, **04/23-50-123, 041/838-149** 9004597

VLEČNO klujko za Golf II, novo letno gume Kleber 165/70/14, **041/858-149** 9004530

OSTALO**PRODAM**

AVTOMOBILSKO tov. prikolico in agregat Hondo moč 1,5 kW, **031/228-946** 9004528

ŽIVALI IN RASTLINE**PRODAM**

JORKŠIRSKI TERIER, pritlikav, dolge svilnate dlake, mladiči priznanih slovenskih vzrediteljev, z rodovnikom, **04/51-31-452, 031/669-039** 9004472

ODLIČNO lego nemških ovčarjev z rodovnikom, oče Hobby Dell Alpe-Adria, okolica Šk. Loke, **041/735-040** 9004507

VSAK DAN sveže rezano cvetje gladiol, prodam tudi sveže rdečo peso, Smolej, Luže 22/A, **04/25-36-565, 041/789-608** 9004464

PODARIM

PSIČKE, psica nemška ovčarka, **04/25-60-224, 051/205-800** 9004533

PSIČKO mešanko, staro 15 mesecov, kratkodlako, ubogljivo in zelo prijazno, podarim dobrim ljudem, **031/216-581** 9004518

LJUBITELJEM živali podamno tri mla- de mucke, črne in sive bare, vajeni so čistoče, **041/429-914** 9004547

KMETIJSTVO**KMETIJSKI STROJI****PRODAM**

ENORENDI silažni kombajn Pöttinger Mex I, **031/542-877** 9004544

GUMI VOZ za traktorski priklop, slameznico, sani za vleko lesa, plug za konjsko vleko, **031/631-891** 9004571

SAMONAKLADALKO SIP NRP 19-6, zelo dobro ohranjena, slamoreznicu s puhalnikom in podajalno verigo PRIMUS 58 EW 350 U/min, puhalnik PS 33 L, še čisto nov ter škropilnik s PVC kotom, cene po dogovoru, **040/784-631** 9004534

SILOKOMB AJN SIP Silo 80 b, **031/225-062** 9004574

TROSILEC za gnoj Tehnostroj - 4. st - s površki in dvobrazni plug "Lenken opal 90", hidraulično obračanje, **051/673-752** 9004526

ZGRABLJALNIK Favorit 220 tlačni, obračalnik SIP, posipalnik za gnojila, kosilnica Roto SIP Blitev 135 ter cevi za puhalnik 10 m + 4 kose cevnih usmernikov, cene po dogovoru, **040/784-631** 9004535

KUPIM

MLIN za sadje za mleti v kad, **041/552-390** 9004545

POLJSKI pobiralnik krompirja, **041/991-983** 9004514

TRAKTOR IMT 533 ali 539, **031/868-034** 9004560

TRAKTOR Ursus, **051/639-777** 9004581

TROSILEC hlevskega gnoja - manjši ali hribovski, **040/842-844** 9004539

TROSILEC hlevskega gnoja, **031/604-918** 9004549

PRIDELKI**PRODAM**

JEČMEN in pšenico, **041/260-691** 9004575

JEDILNI krompir in pšenico, **041/584-048** 9004572

KROMPIR za krmo, **041/288-966** 9004557

OVES in slamo, **051/260-088** 9004548

VZREJNE ŽIVALI**PRODAM**

BIKCA simentalca, težkega 160 kg, **04/25-21-499, 031/506-863** 9004523

BIKCA simentalca, starega 14 dni, **04/51-33-281** 9004541

BURSKEGA kozla, starega 2 leti, pa- jek za seno na 2 vreteni, 2 mlada ovna J. S. in mlado bursko kozo, **040/886-208** 9004565

ČB BIKCA, **041/643-949** 9004513

ČB KRAVO brejo, po izbiru in več telet, starih teden dñi, bikca simentalca, bikca čb in teličko čb, Žabnica 61, **041/378-911** 9004573

ČRNO-BELEGA bikca, **031/235-118** 9004568

DVA TELIČKA črno

ZAHVALA

Tiho, skoraj neopazno in mnogo prezgodaj se je od nas poslovil mož, oče, ata, brat

FRANC SEMENIČ

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za izrečena ustna in pisna sožalja, za podarjeno cvetje in sveče. Hvala sosedom in priateljem za pomoč in poslovilne besede, družini Vošnjak, trobentaču Viliju Pangeršiču in Matjažu Mraku za zapete pesmi. Hvala g. Stanislavu Zupanu za izvedbo pogreba. Hvala vsem priateljem, znancem, sosedom za spremstvo na njegovi prezgodnji zadnji poti. Vsem še enkrat hvala.

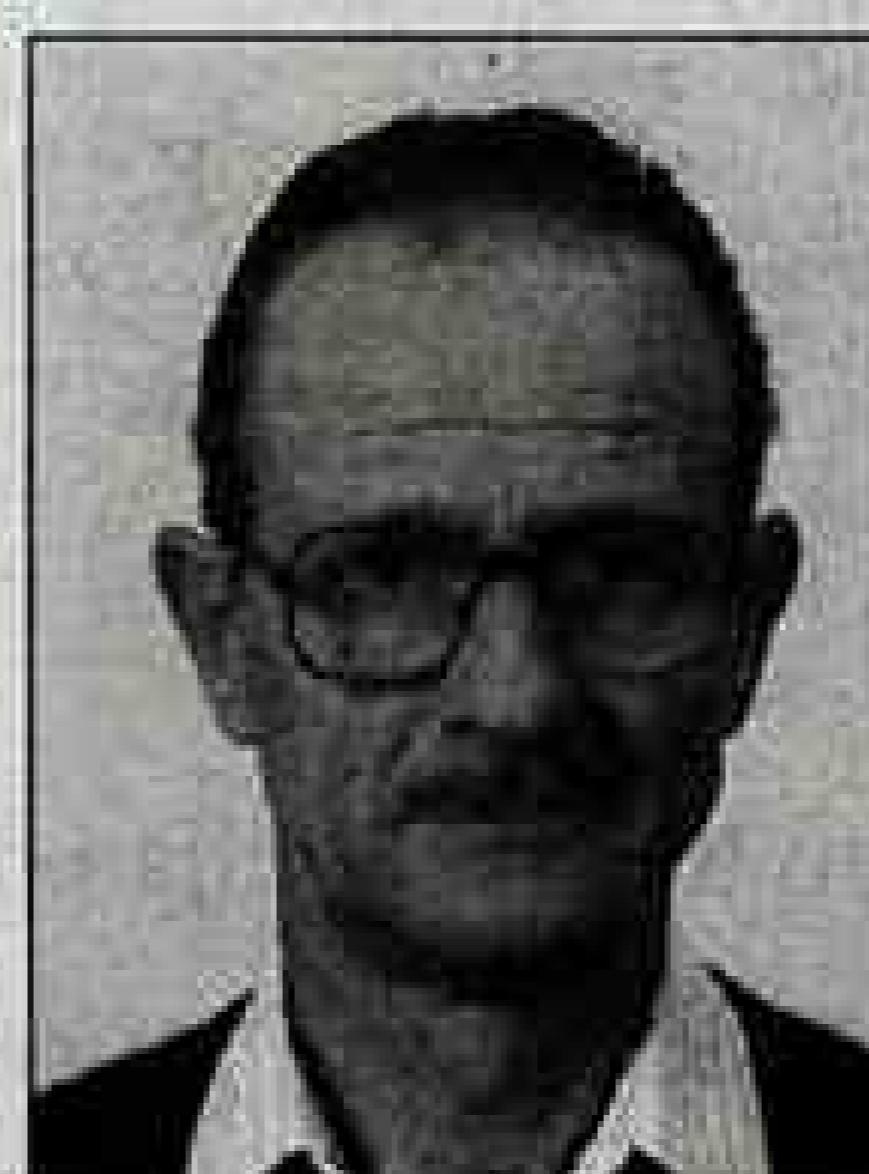
Vsi njegovi

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 69. letu za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, bratanec, stric, tast in svak

JOŽEF LELJA



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, priateljem, sokrajanom in znancem, ki ste se od njega poslovili v tako velikem številu. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju ZD Škofja Loka, kakor tudi zdravnikom in medicinskega osebju Nevrološke klinike KC za bolezni živčevja Ljubljana, Zaloška c. 2. Hvala vsem za izrečena in pisna sožalja, darovane sveče in cvetje. Posebno zahvalo izrekamo podjetju Slovenskih Trgovina, d. o. o., in Avtohiši Malgaj, d. o. o., iz Ljubljane. Hvala g. župniku Matiji Selanu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, trobentaču, praporčakoma, DU Škofja Loka, cvetličarni Flora, d. o. o., Šk. Loka in pogrebni službi Komunale Šk. Loka. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi
Škofja Loka, julij 2009

ZAHVALA

Pogrešali te bomo, naš dragi

JANEZ JANI ZUPAN

avtoprevoznik

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in priateljem za darovano cvetje in sveče, za izražena sožalja, za ganljive besede ob slovesu, pevcem in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo asist. dr. Janezu Erženu in drugemu osebju Torakalnega oddelka KC Ljubljana za ves trud in pomoč pri zdravljenju.

Žalujoči vsi njegovi
Kranj, Ljubljana, Zaplana, Gradež

Ko življenje tone v noč,
še žarek upanja išče pot.
Ostala pa je bolečina
in tih solza večnega spomina.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, teta, tašča in botra

IVANKA ČERNOGA

iz Šenčurja



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, priateljem, znancem za pomoč, izrečena ustna in pisna sožalja, cvetje, podarjene sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala zdravnikom in osebju Onkološkega inštituta Ljubljana, ZD Kranj, bolnišnici Golnik oddelku 300, sestrični Rozaliji in teti Kristini za skrb v času njene bolezni. Najlepša hvala gospodu župniku Urbanu Kokalju za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček in pevcem.

Žalujoči: sin Milan z družino

Solež žalost naj blažijo,
a spomin naj ne zbledi,
vsi, ki v večnosti živijo,
na tem svetu puščajo sledi ...

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 90. letu zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

FRANČIŠKA FAJFAR

roj. Žagar s Sp. Brnika 36



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, priateljem in znancem ob slovesu naše mame, za podarjene Sv. maše, molitve, sveče in cvetje, izrečena sožalja ter vsem, ki ste se v tako velikem številu od mame poslovili na njeni zadnji poti. Hvala osebju bolnišnice Golnik za njihov trud. Zahvala gospodu župniku in g. mežnarju s Sp. Brnika. Hvala Kranjskemu kvintetu za prelepoto pri pogrebni maši in odprtrem grobu. Hvala trobentaču Ge. Martini Vrtnik za vso pomoč, hvala. Enako službi Pogrebnik iz Dvorj. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Vsi njeni domači
Sp. Brnik, 29. julija 2009

V SPOMIN

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni v 79. letu zapustila naša draga žena, mama in babica

MARIJA LESKOVAR

rojena Gradišar, Šorlijeva ulica 7, Kranj

Od nje se bomo poslovili danes, v petek, 7. avgusta 2009, ob 14. uri, na Mestnem pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovilni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči: mož Boris, sinova Boris in Bojan z družinama

ZAHVALA

Ostalo gremko je spoznanje,
to je resnica, niso sanje,
da te nazaj več ne bo,
ker si za vedno vzel slovo.
Dobrota tvojega srca
nikdar ne bo pozabljenja.

V 66. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oči, stari ata, tast, brat in stric

PAVEL ŠTIRN

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem, sosedom in znancem za vso pomoč, podarjeno cvetje in sveče, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in trobentaču za Tišino. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči: žena Milena, hčerki Karmen in Irma z družinama

Glej zemlja si je vzela,
kar je njen.
A kar ni njen,
nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno
dragoceno,
je večno in nikdar
ne more umreti!

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 76. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari ata in pradedek

JAKOB KRŽIŠNIK

od Sv. Duha



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in priateljem, za izrečeno sožalje in podarjene sveče. Zahvala tudi medicinski sestri Mariji Kos, gospe Miložki, gospodu župniku Romanu Polaku za lepo opravljen obred in pevcem od Sv. Duha. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

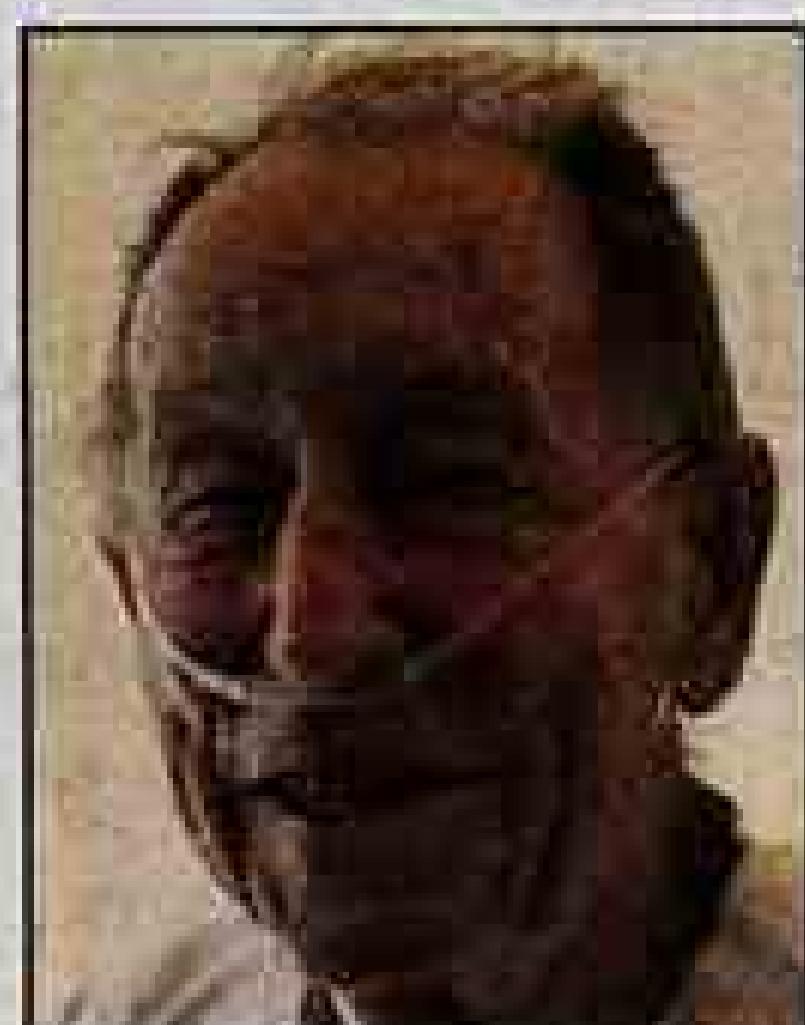
Žalujoči: žena Kati, sin Jože, hči Majda, vnukinja Tina in vnukinja Maja z družino

ANKETA

Iz bloka v kamp

Maja Bertoncelj

Za tuje turiste je kamp Smlednik v Dragočajni predvsem dobro izhodišče za oglede bližnjih mest in znamenitosti, veliko domačih gostov, pavšalistov, pa tam preživi večino poletja. Iz bloka se "preselijo" v kamp.



Dr. Vladimir Stiasny, Kranj:
"Z ženo sva pavšalista že deseto sezono. Oba sva invalida. Živiva v bloku, tako da prideva sem skoraj vsak dan in potem ostaneva do večera. Je blizu, je mir, sveži zrak, prijazni ljudje."



Bogdan Košak, Škofja Loka:
"Sem pavšalist drugo sezono. Je lepo, blizu in tukaj imam vse, kar potrebujem. To je moj vikend, saj sicer stanujem v bloku. Ker imajo brezžični internet, lahko delam tudi za službo."



Polonca Košak, Dravlje:
"Že sedmo leto imamo tukaj pavšal in z možem nameravava še vztrajati. Večji del poletja sem tukaj. Lepo je, čisto, blizu, je mir. Sva zadovoljna. Tudi družba je dobra. Veliko balinamo."



Chiara Riva Rivot, Torino:
"Dopust preživljamo v Sloveniji in na Hrvaškem. Prvi smo v tem kampu in všečnam je. Opazili smo ga v vodniku kampov. Oglejemo si mesta v okolici. Ostali bomo nekaj noči."



Eveline Ramaekers, Maastricht:
"V Sloveniji sem tretje leto. Predlani sem prvič kampirala tukaj, lani sem bila na Bledu, letos pa sem znova tu. Prišla sem za deset dni. Obiskujem mesta."

Skozi razstavo vzpon na goro

Snovalci razstave v novem Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani so z delom že pri koncu. Muzejska zgoda bo zasnovana kot vzpon na goro.

SIMON ŠUBIC

Mojstrana - Gradbeni del projekta Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani je leto dni pred uradnim odprtjem (7. avgusta 2010) že končan, v zaključni fazi pa je tudi snovanje razstave, je ta teden po ogledu nove stavbe pojasnil vodja projekta Miro Eržen, tudi predsednik Planinskega društva Dovje-Mojstrana. "Aljažev stolp bi bil zagotovo velika atrakcija, vendar pa muzej ne bo izgubil na pomembnosti, četudi stolp ostane na vrhu Triglava," je odgovoril na vprašanje, ali bo v muzeju prostor tudi za Aljažev stolp.

"Objekt je nekaj posebnega in bo že zato vabil obiskovalce, da si ogledajo muzejsko zbirko. Kot vsaka novogradnja je sicer pri ljudeh naletel na različne odzive, vendar mislim, da bodo s končno podobo Mojstrančani zadovoljni," meni župan Kranjske Gore Jure Žerjav, ki tako kot Eržen pričakuje, da bo pridobivanje finančnih sredstev za 3,2 milijona evrov vreden projekt potekalo po načrtih. "Občina poleg svojih

sredstev v višini 650 tisoč evrov vлага tudi 1,65 milijona evrov iz evropskega kohezijskega sklada, ki ji pripadajo v okviru gorenjske pokrajine," je pojasnil župan. Petsto tisoč evrov naj bi prispevalo ministrstvo za kulturo, 400 tisoč evrov pa v ta namen ustanovljena Ustanova Avgusta Delavca, ki mora zbrati še 160 tisoč evrov.

Medtem ko si obstoječo Triglavsko muzejsko zbirko v Mojstrani na leto ogleda približno tri tisoč obiskovalcev, pa direktorica Gorenje-savskega muzeja Irena La-

čen Benetičič pričakuje, da bo novi muzej zaradi atraktivnosti razstave na leto obiskalo več kot dvajset tisoč obiskovalcev. "Osnovna zamisel je, da se vsak obiskovalec z ogledovanjem razstave vzpone na enega od dvanajstih predlaganih vrhov," je pojasnila Benetičičeva, ki jo tudi veseli, da bosta v kleti novega muzeja dva velika depoja, namenjena hrambi večjih predmetov ter bogatega slikovnega in fotografskega gradiva, ki jih imajo sedaj deponirane na različnih lokacijah.



Slovenski planinski muzej v Mojstrani že s svojo podobo vzbuja precejšnjo pozornost. / Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Prevladovalo bo sončno vreme, danes zjutraj bo ponekod po nižinah megla. V nedeljo popoldne in proti večeru bodo v gorskem svetu nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



12/25°C

SOBOTA

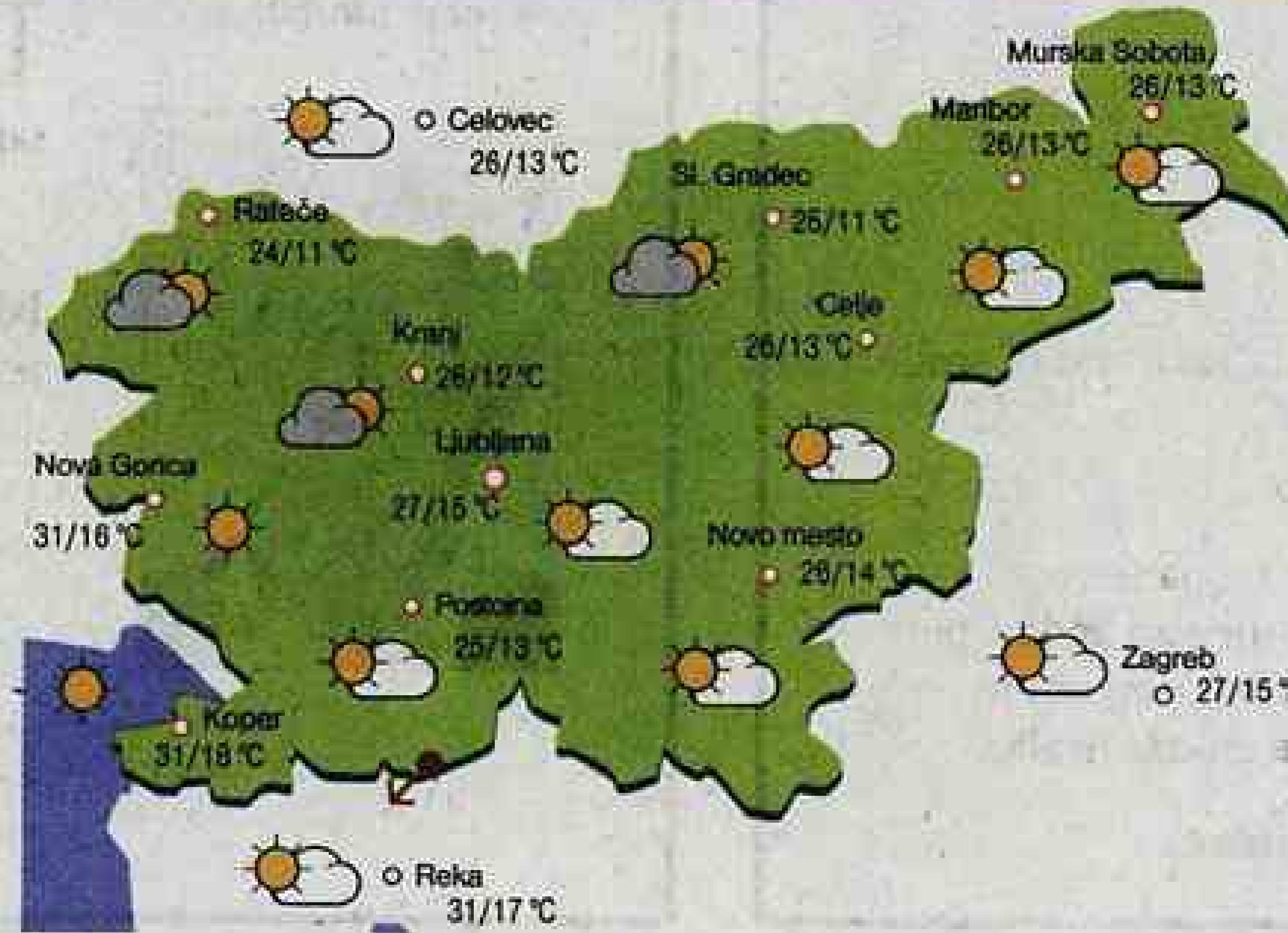


14/26°C

NEDELJA



15/26°C

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJTELEFON:
(04) 281-2220 REDAKCIJA
(04) 281-2221 TRŽENJE(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM OSNAFAX:
(04) 281-2225 REDAKCIJA
(04) 281-2229 TRŽENJEE-pošta:
radiokranj@radio-kranj.siwww.radio-kranj.si

DIT KAB POSLUŠAJO
RADIO KRANJ
97.3 MHz
GORENJSKI MEGLASRČEK